

การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุ
กระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

จิตรลดา ใจสุบรรณ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์

ชื่อเรื่อง

การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุ
กระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

โดย

จิตรลดา ใจสุบรรณ

พิจารณาเห็นชอบโดย

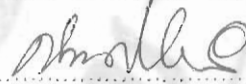
ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์)

วันที่ 27 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๒๕๔๙

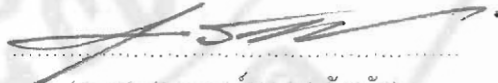
กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์สามารถ ศรีจันทังค์)

วันที่ 27 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๔๙

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์นครเศร รังควัต)

วันที่ 27 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๔๙

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์)

วันที่ 27 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๒๕๔๙

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

ประธานคณะกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 28 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๒๕๔๙

ชื่อเรื่อง	การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจิตรลดา ใจสุบรรณ
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ 2) ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการ 3) ผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการ และ 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ โดยกลุ่มตัวอย่างประชาชน จำนวน 228 คน ที่อยู่ในพื้นที่การออกอากาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ออกมา 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเชียงแสน และอำเภอแม่จัน โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผ่านการทดสอบความตรงและความเที่ยงแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/ PC) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและเพศหญิงอย่างละครึ่งๆ กัน มีอายุเฉลี่ย 32.53 ปี ร้อยละ 51.32 เป็นโสด จบปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 28.95 ร้อยละ 25.00 จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 23.69 ประกอบอาชีพพนักงานเรียนนักศึกษา รวร้อยละ 21.05 ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้เฉลี่ย 6,644 บาท/เดือน 6 ใน 10 ของกลุ่มตัวอย่างมีเครื่องรับวิทยุจำนวน 1 เครื่อง

พฤติกรรมกรับฟังรายการของประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 84.20 เคยรับฟังรายการของ สวท. เชียงราย รายการที่ชอบฟังคือ รายการเพลงและบันเทิง และรายการข่าว ครึ่งหนึ่งบอกว่า คลื่นชัดเจนดีมาก ร้อยละ 46.35 เคยฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ร้อยละ 30.21 เคยฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน และร้อยละ 22.92 เคยฟังรายการคลินิก แก้วจัน

ความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ไม่พบความพึงพอใจระดับพอใจมาก ประชาชนพอใจต่อผู้จัดรายการทุก ๆ ด้าน ยกเว้นเรื่องการมีอารมณ์ขันและการสอดแทรกมุข ที่มีความพอใจระดับเฉย ๆ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ด้านรูปแบบรายการ และด้านความเหมาะสมของรายการ เรื่องวันที่จัดและช่วงเวลาที่จัดรายการ และเฉย ๆ ต่อความเหมาะสมของรายการ ในเรื่องความยาวของรายการ ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

ความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ไม่พบความพึงพอใจระดับพอใจมาก ประชาชนพอใจต่อผู้จัดรายการ ประเด็นที่น่าสนใจ และความเหมาะสมของรายการ และเฉย ๆ ต่อการใช้ปฏิภาณไหวพริบ ความยาวของรายการ และการประชาสัมพันธ์รายการ

ความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้เงิน ไม่พบความพึงพอใจระดับพอใจมาก ประชาชนพอใจต่อผู้จัดรายการ ยกเว้นเรื่องความเป็นกันเองกับผู้ฟัง การใช้ปฏิภาณไหวพริบ สีลาในการพูดที่มีระดับเฉย ๆ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ด้านรูปแบบรายการพอใจเพียงประการเดียวคือเรื่องการนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ และด้านความเหมาะสมของรายการพอใจเพียงประการเดียวคือเรื่องวันที่จัดรายการ

ผลกระทบของรายการ พบว่า รายการทั้ง 3 รายการ มีผลกระทบมากด้านการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ มีผลกระทบปานกลางด้านการจูงใจ การหาข้อมูลเพิ่มเติม และการทำตามคำแนะนำรายการ มีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ พบว่า ผู้ฟังรายการส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้จัดรายการใช้ภาษาเหนือในการจัดรายการ รายการไม่ควรเป็นทางการมากเกินไป ควรผสมผสานความบันเทิงบ้าง เนื้อหาควรเจาะลึก มีการนำเสนออย่างน่าสนใจ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น และควรปรับปรุงคุณภาพของเสียงให้ดีขึ้น

Title	Evaluation of Radio Programme for Information and Knowledge of Radio Thailand Chiangrai
Author	Miss Jitrada Jaisubun
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Wittaya Danrongkiattisak

ABSTRACT

This research was conducted to study: (1) the listening behavior; (2) the satisfaction with the program; (3) the program impacts; and (4) the comments and recommendations for the program improvement. The sample was composed of 228 residents in broadcasting areas of Radio Thailand Chiang Rai in Muang, Chiang Saen, and Mae Jan Districts. The questionnaire constructed to suite the research objectives and obtained the reliability and validity was used to collected the data which were analyzed by using the Statistical Package for Social Sciences-SPSS. Statistics used include percentage, standard deviation, ranking and F-test.

Concerning demographic characteristics, it was found that the respondents included equal numbers of male and female, with an average 32.53 years of age, and 51.32% was single 28.95% of them graduated with bachelor degree while 25% with primary education. 23.69% were students while 21.05% were workers. Their average monthly income was 6,644 Baht. 6 out of 10 the respondents had one radio set.

In regard to the respondents listening behavior, it was found that 84.20% tuned into Radio Thailand Chiang Rai programs; the most favorable of which were music and entertainment, and news. Approximately half of them reported hearing clear broadcasting sound. 46.35% of them listened the local news (or Waed Wong Chiang Rai) Program, 30.21% listened Siang Sa Thom Chark Pra Cha Chon (or the Public Reflection on Prime Minister's Meet the People program) and 22.92% listened Clinic Kae Jon (or Poverty alleviation clinic program).

Regarding satisfaction with the Public Refection on Prime Minister's Meet the People program, there was no satisfaction at very much level found. Listeners were satisfied with the hosts in every aspect except humor and humor improvisation, with which they were satisfied at indifference level. Regarding the issue presented, program format, the program's suitability in terms of date and time, they were satisfied at indifferent level with the program's suitability in terms of program's length and publicity.

In regard to their satisfaction with Local News (Waed Wong Chiang Rai) program, no satisfaction at very much level was found. The respondents were satisfied with the issue presented, and program's suitability. They were satisfied at indifferent level with the host's talent, program's length and publicity.

Concerning Poverty Alleviation Clinic program, no satisfaction at very much level with the hosts was found except with their intimacy with the listeners, their talent and style being indifference. Regarding the issue presented and program format, they were satisfied with the hosts' interesting presentation. Concerning program's suitability, they were satisfied with only date and time scheduled for the program.

In regard to the program's impact, it was found that the three programs had very high impact on the respondents' awareness of new information. There was moderate impact on the residents' motivation, seeking additional information, and putting the program suggestions into practice. There was a minimal level of impact in encouraging others to put the suggestions into practice.

Regarding the suggestions for the program's improvement, it was found that most listeners preferred the hosts using northern dialect in running the program. The program should not be too much formal and should be carried out with some entertaining tones. The content should be in-depth with interesting presentation, allowing more audience participation. Finally, they suggested the broadcasting sound should be improved.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ ซึ่งกรุณาได้รับเป็น ภาระหน้าที่ปรึกษา และได้ให้การสนับสนุน คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข งานงานปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นครศ รั้งควัด และอาจารย์สามารถ ศรีจันทร์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไข จนกระทั่งงานปัญหาพิเศษเรื่องนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและความสะดวกในการดำเนินการเขียนปัญหาพิเศษเรื่องนี้ จนเสร็จสิ้นทุกกระบวนการ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูล คำแนะนำ และความร่วมมื่อในการศึกษาปัญหาพิเศษครั้งนี้ ขอขอบคุณสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัด เชียง เกยที่กรุณาสละเวลาในการเอื้อเฟื้อข้อมูลให้ผู้วิจัยได้มาใช้ประกอบการศึกษาปัญหาพิเศษในจรั้งนี้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณพ่อทวีวัฒน์ ใจสุบรรณ และคุณแม่สุดสงวน ใจสุบรรณ ที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้เรียนต่อในระดับปริญญาโทจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบพระคุณคุณแม่ สายวาท มั่งมูล และทุกคนในครอบครัว ที่คอยเป็นแรงใจ ขอขอบคุณคุณนิภาพร รัตนศักดิ์พรชัย ที่คอยรับฟังปัญหาและให้กำลังใจยามเหนื่อยล้า และขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาในการศึกษา

จิตรลดา ใจสุบรรณ

ธันวาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
ทฤษฎีหน้าที่นิคม	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการสื่อสาร	13
แนวคิดเกี่ยวกับรายการวิทยุ	16
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ	20
สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3	22
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย	24
โครงการประชาสัมพันธ์สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3	26
รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	26
รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย)	26
รายการคลินิกแก้จน	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
ภาคสรุป	30

	หน้า
กรอบแนวคิดในการวิจัย	32
สมมติฐานในการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	34
สถานที่ดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การทดสอบเครื่องมือ	40
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	42
ตอนที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง	43
ตอนที่ 2 ลักษณะพฤติกรรม การเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย	48
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย	59
รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	59
รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงราย)	77
รายการคลินิกแก้จน	95
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในการปรับปรุงรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย	113
ด้านภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ	113
รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	113
รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงราย)	114
รายการคลินิกแก้จน	114

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	118
สรุปผลการวิจัย	119
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	123
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	129
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	133
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	134
ภาคผนวก ข ตัวอย่างผังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	
จ. เชียงราย	143
ภาคผนวก ค ตัวอย่างบทรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	
ไทย จ. เชียงราย	147
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย	35
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ	37
3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์	44
4 ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย	50
5 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	71
6 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน เมื่อแยกตามความถี่ในการรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย	73
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจหลังการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังต่างกัน	75
8 ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	76
9 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย)	79
10 ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) เมื่อแยกตามความถี่ในการรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย	91
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจหลังการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังต่างกัน	93

ตาราง	หน้า
12 ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย)	94
13 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ต่อรายการคลินิกแก้จน	97
14 ความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการคลินิกแก้จน เมื่อแยกตามความถี่ในการรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย	109
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจหลังการรับฟังรายการคลินิกแก้จนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังต่างกัน	111
16 ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการคลินิกแก้จน	112
17 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างในการปรับปรุงรายการ	115

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ทฤษฎีหน้าที่นิยม (ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด)	12
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

สภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาต่าง ๆ ส่วนหนึ่งมีผลมาจากการทำงานของสื่อมวลชน และประชาชนต่างให้ความสนใจกับการนำเสนอของสื่อมวลชนผ่านทางสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อภาพยนตร์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต

สื่อมวลชนมีบทบาทในการมอบสาระความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล และความบันเทิงต่าง ๆ อันส่งผลให้ประชาชนมีความคิดความอ่านที่ดีขึ้นอย่างกว้างขวาง ดังที่ ปัญญา เป้นเพชร (2541: 9) ได้กล่าวว่า สื่อมวลชนถูกนำมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม

ในกระบวนการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ทศนคติ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากที่อยู่ห่างไกลและอยู่ภูมิภาคต่างกัน โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา สื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญอีกประเภทหนึ่ง คือ สื่อวิทยุกระจายเสียง ซึ่งถือเป็นสื่อที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสนองความต้องการในการสื่อสาร และเป็นที่ยอมรับทั่วกันว่าวิทยุกระจายเสียงเป็น สื่อมวลชนที่เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดถ้าเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ วิทยุกระจายเสียงสามารถแพร่กระจายข่าวสารไปสู่ประชาชนทุกเพศทุกวัย ทุกระดับ ได้อย่างรวดเร็ว และกว้างไกลทุกหนทุกแห่ง วิทยุกระจายเสียงไม่เป็นอุปสรรค สำหรับผู้ด้อยการศึกษาที่อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ (อุษา จันทรประภาส, 2535: 1)

ยุคแรกของวิทยุในประเทศไทย เป็นสื่อที่ถูกใช้ไปเพื่อประโยชน์ทางการเมืองเช่นกัน เนื่องจากว่าในขณะนั้นประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 วิทยุจึงเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือของรัฐในการสื่อข่าวและ “ควบคุม” สาธารณชนไปพร้อม ๆ กัน (อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 2546: 6) และปัจจุบันวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากประชาชน โดยเฉพาะในประเทศไทย สื่อวิทยุกระจายเสียง ถือได้ว่าเป็นสื่อมวลชนอันดับแรกที่ประชาชนเลือกเปิดรับ เนื่องจากสื่อวิทยุกระจายเสียงสามารถเข้าถึงทุกที่ รวมทั้งชนบทที่ห่างไกล สื่อวิทยุกระจายเสียงยังคงมีราคาถูก เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อประเภทโทรทัศน์ และประชาชนที่ไม่รู้หนังสือก็สามารถรับฟังได้ เมื่อเทียบกับสื่อหนังสือพิมพ์ (ฐานิศร์ ธีระสาโรช, 2544: 1)

ด้านคุณลักษณะอันโดดเด่นของสื่อวิทยุโดยทั่วไปคือ ความรวดเร็วของการส่งข้อมูลข่าวสารและสัญญาณเสียงซึ่งสามารถแพร่กระจายออกไปได้กว้างไกล ยิ่งในปัจจุบันที่เครื่องรับมีราคาถูกและสามารถพกพาติดตัวได้อย่างสะดวก ทำให้สื่อวิทยุยังทะลุทะลวงเข้าถึงประชาชนได้มากเนื่องจากวัฒนธรรม “การฟัง” ย่อมเกิดขึ้นง่ายกว่าวัฒนธรรมการอ่าน (อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 2546: 6)

สำหรับการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงนั้นสามารถเปิดรับฟังได้ไม่จำกัด อาทิ ในบ้าน ที่ทำงาน บนรถยนต์ หรือสถานที่ต่าง ๆ ถือได้ว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่ใกล้ชิดตัวประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันวิวัฒนาการของเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้เครื่องรับวิทยุกระจายเสียงมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่เครื่องใหญ่ ไปจนถึงเครื่องขนาดเล็ก พกพาสะดวกให้ประชาชนได้เลือกใช้

แม้ว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่เน้นความถี่ได้มาก ครอบคลุมเขตตลาดเฉพาะท้องถิ่นได้ดีและสามารถสร้างการรับรู้ให้กลุ่มผู้ฟังโดยไม่ตั้งใจได้ดี แต่สถานีวิทยุก็ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกำลังส่งคลื่นความถี่, การเข้าถึงซ้ำว่าโทรทัศน์มาก หรือการส่งได้เฉพาะคลื่นสัญญาณเสียง ทำให้บ่อยครั้งที่ประชาชนจะหันไปติดตามรับชมสื่อประเภทอื่นแทน อีกทั้งมีการแข่งขันกันเองของสถานีวิทยุคลื่นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังมาติดตามรับฟังรายการจากสถานีของตน ทำให้หลายสถานีต่างหันมาปรับปรุงพัฒนารายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุเพื่อให้มีกลุ่มผู้ฟังมาติดตามรับฟังรายการของตน

จังหวัดเชียงราย ถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงเกิดขึ้นมากมาย หลายสถานี และจากความนิยมของประชาชนทำให้คลื่นของสถานีวิทยุในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างมากมาย อาทิเช่น สถานีวิทยุกระจายเสียงในคลื่นความถี่ เอฟเอ็ม 90.75 Mhz, เอฟเอ็ม 92.75 Mhz, เอฟเอ็ม 100.25 Mhz, เอฟเอ็ม 103.00 Mhz และนอกจากนี้ยังมีการเกิดขึ้นของสถานีวิทยุชุมชนขึ้นหลายสถานี ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการฟังรายการที่ตนเองนิยมชมชอบมากยิ่งขึ้น และหนึ่งในสถานีวิทยุกระจายเสียงของจังหวัดเชียงราย คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงของสำนักกรมประชาสัมพันธ์ เขต 3 หรือ สวท. เชียงราย ที่ออกอากาศไปยังคลื่นวิทยุ เอฟเอ็ม 95.75 Mhz และ เอฟเอ็ม 1260 KHz (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย, 2548: 1)

จากที่กล่าวไว้ในข้างต้นว่า จังหวัดเชียงรายมีสถานีวิทยุกระจายเสียงเกิดขึ้นอย่างมากมาย และยังรวมถึง สถานีวิทยุชุมชนที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคลื่นสัญญาณรบกวนหรือการแข่งขันด้านความนิยมของประชาชนในการติดตามรับฟังรายการวิทยุ

เจริญพงษ์ คำมีสว่าง ผู้ดำเนินรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ได้ระบุปัญหาของวิทยุชุมชนดังนี้ (เจริญพงษ์ คำมีสว่าง, 2548)

“วิทยุชุมชนในเชียงรายขณะนี้ มีการรบกวนสัญญาณกันมาก เช่นกรณีสถานีวิทยุชุมชน อ.พาน รบกวนสถานีวิทยุ (ประมง) ที่ตั้งใน อ.เวียงชัย ทำให้พื้นที่ที่สัญญาณอ่อนถูกวิทยุชุมชนกวนหนัก หรือบางที่วิทยุชุมชนรบกวนคลื่นโทรทัศน์บางช่องเป็นคัน โดยสถานีวิทยุชุมชนที่เปิดขึ้นมาใหม่จากสถิติของสวท. เชียงรายมีประมาณ 30 สถานี และเขตอำเภอเมือง, อำเภอแม่สาย มีสถานีเปิดมากที่สุด”

การแข่งขันของสถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นต่าง ๆ มักแข่งขันกันในด้านความนิยมของผู้ฟัง มากกว่าการแข่งขันด้านการมอบสาระ ความรู้ ที่เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟัง ทำให้ปัจจุบัน การฟังสถานีวิทยุกระจายเสียงของประชาชนส่วนใหญ่จะเน้นการติดตามรับฟังข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของสังคม และฟังความบันเทิงต่าง ๆ เป็นสำคัญ

การขยายตัวของสถานีวิทยุ ส่งผลให้ประชาชนมีทางเลือกในการเปิดรับฟังมากขึ้น และโดยส่วนใหญ่แล้วประชาชนจะนิยมเลือกเปิดรับความบันเทิง และข่าวสาร จากคลื่นสถานีวิทยุที่ตนชื่นชอบ และการเพิ่มขึ้นของคลื่นวิทยุทำให้สถานีวิทยุกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ได้รับผลกระทบเช่นกัน คือ การเปิดรับฟังจากประชาชนเป้าหมายมีจำนวนลดลง และประชาชนมักเลือกรับฟังรายการประเภทความบันเทิงจากคลื่นความถี่ของสถานีมากกว่า

ความสำคัญของปัญหา

สถานีวิทยุกระจายเสียงของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จังหวัดเชียงราย คือ หน่วยงานหนึ่งของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ ของรัฐบาล สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการ เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง รัฐบาล และหน่วยงานของรัฐบาลกับประชาชน ตลอดจนระหว่างประชาชนด้วยกัน โดยวิธีการให้ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

สถานีวิทยุกระจายเสียง สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 40 หมู่ที่ 1 ต. ริมกก อ. เมือง จ. เชียงราย ดำเนินการออกอากาศไปยังคลื่นวิทยุ เอฟเอ็ม 95.75 Mhz และ เอเอ็ม 1260 KHz เป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา 04.50 -24.00 น.

ด้านรูปแบบรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัด เชียงราย มีความหลากหลายจากโครงการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนองตอบ ยุทธศาสตร์ของชาติ ประจำปี 2548 อาทิโครงการประชาสัมพันธ์ พระมหากษัตริย์, การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, แก้ไขปัญหาสังคม และความยากจนเชิงบูรณาการ, เสริมสร้างความ มั่นคง การบังคับคดีและการวางทรัพย์, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, การป้องกันและ แก้ไขปัญหาโรคเอดส์ และการประชาสัมพันธ์การจัดระบบจ้างแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นโครงการ จากส่วนกลาง และยังมีรายการที่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงรายจัดขึ้น เอง อาทิ รายการธรรมจาก สวท.เชียงราย, รายการเวดเวียงเจียงฮาย, รายการชุมชนคนเชียงราย นอกจากนี้ยังมีรายการ EFM “Entertainment in Your Hand” ที่เป็นรายการวิทยุที่ออกอากาศด้วย ระบบดาวเทียมที่ทันสมัยไปยัง 6 จังหวัดใหญ่ของประเทศ รูปแบบรายการจะเน้นนำเสนอความ บันเทิงที่หลากหลายในวงการบันเทิง

จากที่กล่าวไว้ในข้างต้นถึงรูปแบบรายการอันหลากหลายจากสถานี วิทยุกระจายเสียงของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จังหวัดเชียงราย ที่ออกอากาศไปยังหลายพื้นที่ ในจังหวัดเชียงราย แม้ว่าวิทยุกระจายเสียงจะสามารถแพร่กระจายข่าวสาร ผู้ประชาชนได้ อย่างทั่วถึงแต่ไม่ได้หมายความว่าความนิยมของผู้ฟังจะมีมากตามไปด้วย ซึ่งเหตุผลหนึ่งอาจเป็น เพราะเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอของรายการวิทยุไม่เป็นที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริง ของผู้ฟัง (อุษา จันทรประภาศ, 2535: 1)

ถึงแม้ว่าสถานีวิทยุของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จังหวัดเชียงรายจะมีรายการอัน หลากหลายให้ประชาชนได้เลือกรับฟังก็ตาม แต่ทางสถานีก็ได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ อาทิเช่น

ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งจากคลินิกรักษาอื่น ๆ , ปัญหาการเข้าถึงความต้องการของประชาชนจากสื่ออื่น ๆ อาทิ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงปัญหาของผู้ฟังที่นิยมเลือกเปิดรับฟังแต่รายการบันเทิง อีกทั้งจากกระบวนการผลิตการจัดทำรายการต่าง ๆ ตามโครงการประชาสัมพันธ์มีการทุ่มเทงบประมาณในการจัดทำที่สูง

รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารและความรู้ คือ รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเสียงเจียงฮาย) รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน (หลังรายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน) และรายการคลินิกแก้จน ถือว่าเป็นรายการที่สำคัญต่อการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ แก่ประชาชน ผู้รับฟังรายการวิทยุ เพราะข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอไปนั้นมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน

รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเสียงเจียงฮาย) เป็นรายการที่นำเสนอข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับเหตุการณ์ด้านอุบัติเหตุ ปัญหาโรคภัย และข่าวสารใกล้ตัว ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชน

รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน (หลังรายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน) เป็นรายการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้โทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น หรือ ร้องทุกข์ ถือว่าเป็นรายการหนึ่งที่เป็นกระบอกเสียงแทนประชาชน

รายการคลินิกแก้จน เป็นรายการที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองนโยบายแก้ไขปัญหาคะดกของภาครัฐบาล ออกอากาศจำนวน 40 ตอน ในวันพฤหัสบดี ถึงวันศุกร์ เวลา 19.30-20.00 น. ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียง สวท. แต่ละจังหวัดของภาคเหนือตอนบน โดยแต่ละสถานีจะเป็นผู้จัดหาผู้มีความรู้ หรือผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกเนื้อหารายการ ในการจัดรายการคลินิกแก้จน

แม้ว่าสามรายการที่กล่าวในข้างต้นมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารความรู้ของประชาชนก็ตาม แต่ทางสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 ยังไม่มีการประเมินผลรายการรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเสียงเจียงฮาย) และรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน หลังจากที่ได้ดำเนินการจัดรายการไปแล้ว นั้น ว่ารายการดังกล่าวประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้หรือไม่ ทำให้สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 ไม่ทราบผลตอบรับจากประชาชนผู้รับฟัง กล่าวคือ ไม่ทราบจำนวนผู้รับฟังรายการ และไม่ทราบว่ารายการที่จัดทำขึ้นมานั้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงหรือไม่

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ และคณะ (2546: 2) ได้ระบุอิทธิพลของวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงทั้งด้านดีและไม่ดีไว้ ดังนี้

“วิทยุโทรทัศน์ และ วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงต่อความคิด และพฤติกรรมของบุคคล สื่อดังกล่าวถูกเปรียบดั่ง “หน้าต่างของโลก” ที่ช่วยเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล, ความคิดใหม่ ๆ เป็นแหล่งบันเทิงที่คนชื่นชอบและหลีกเลี่ยงจากปัญหาประจำวันเป็นสื่อ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ขณะเดียวกันสื่อทั้งสองอย่างข้างต้นถูกวิพากษ์วิจารณ์ มากกว่า เป็นสื่อที่ไม่ค่อยสนใจมาตรฐานทางศีลธรรมส่งเสริมเรื่องเพศ, ความรุนแรง และกระแส บริโภคนิยม สื่อใช้เสรีภาพอย่างลำเอียง “สร้างภาพความจริงที่ผิดพลาด” รวมทั้งมีปัญหาด้านขาด ศูนย์ทฤษฎีทางศิลปะและรสนิยมที่ดี ดังนั้นในกระบวนการผลิตสื่อวิทยุโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียง จึงควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ”

การประเมินผลรายการด้านความนิยมของประชาชนในการให้ความสนใจ ติดตามรับฟังรายการว่ามีมากน้อยแค่ไหน คำนวณกับงบประมาณที่ได้จัดทำไปหรือไม่ ถือว่ามีความ จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่ทางสถานีวิทยุสามารถนำผลการประเมินที่ได้ไปทำการปรับปรุง พัฒนา รายการให้ตรงกับความต้องการของประชาชนผู้รับสารมากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง “การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย” เพื่อศึกษาถึง ข้อมูลของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับฟัง ความพึงพอใจ ผลกระทบ ตลอดจนความ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการวิทยุ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการออกแบบรายการให้เหมาะสม กับกลุ่มประชาชนผู้รับสาร อันนำไปสู่การปรับปรุงรายการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง

1. พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
2. ความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุ ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
3. ผลกระทบจากการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย “การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย”

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 มุ่งศึกษา ถึงพฤติกรรมของประชาชนในการเปิดรับฟังรายการต่าง ๆ จากสถานีวิทยุกระจายเสียงของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จ.เชียงราย 2 คลื่นความถี่ คือ เอฟเอ็ม 1260 KHz และ เอฟเอ็ม 95.75 MHz เท่านั้น

1.2 มุ่งศึกษาการติดตามเปิดรับชมรายการวิทยุ เฉพาะเรื่อง
รายการเสียงสะท้อนประชาชน

(หลังรายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน)

ออกอากาศวันเสาร์ เวลา 08.50-09.15 น.

รายการท้องถิ่นที่ผลิตเอง (วิทยุ)

รายการ แวดวงเชียงฮาย

ออกอากาศวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 06.30-07.00 น.

รายการคลินิกแก้จน จำนวน 40 ตอน

ออกอากาศ วันพฤหัสบดี-ศุกร์ เวลา 11.10-11.30 น.

2. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายเท่านั้น

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนมีนาคม 2549

4. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ จังหวัด เชียงราย เท่านั้น

ข้อจำกัดการวิจัย

เนื่องจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่เน้นหนักไปทางกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงประยุกต์ใช้ได้กับงานวิจัยที่มีกลุ่มประชากรคล้ายคลึงกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลและความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ประชาชนในจังหวัดเชียงรายได้รับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง ตรงกับความ ต้องการและเกิดประโยชน์ต่อการเปิดรับฟัง
2. ผู้ดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียงสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการจัดการรายการให้มีความเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้ฟังได้
3. ผู้บริหารสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ได้รับทราบผลความนิยมของประชาชน จากการติดตามรับฟังรายการจากสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 จังหวัดเชียงราย
4. กรมประชาสัมพันธ์ได้รับทราบผลของการประเมินผลของโครงการ ประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ของชาติ ประจำปี 2548

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย หมายถึง กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2548

พฤติกรรม的开รับ หมายถึง ลักษณะการเปิดรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงโดยพิจารณาจากเวลาที่ ระยะเวลา จำนวนครั้งในการเปิดรับ

การรับฟัง หมายถึง การที่ประชาชนได้เปิดเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง เพื่อรับฟังรายการวิทยุที่สถานีวิทยุจัดทำขึ้น

สวท. เชียงราย หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงจากสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 จังหวัดเชียงราย

สถานีวิทยุ หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงจากสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 จังหวัดเชียงราย

ระบบวิทยุกระจายเสียง หมายถึง ระบบวิทยุกระจายเสียงแบบ เอฟเอ็ม (FM) และ แบบเอเอ็ม (AM)

คลื่นความถี่ หมายถึง คลื่นความถี่ เอเอ็ม 1260 KHz และ เอฟเอ็ม 95.75 MHz

ข่าวสาร หมายถึง ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข่าวหรือข้อความของเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่ผู้ส่งสารต้องการประชาสัมพันธ์ หรือเผยแพร่กับประชาชนผู้รับสาร

ความรู้ หมายถึง ความเข้าใจอย่างแน่นนอนของประชาชนผู้รับสารจากการเปิดข่าวสารจากการรับฟังรายการวิทยุซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

รายการวิทยุ หมายถึง รายการวิทยุของสวท. เชียงราย คือ รายการเวดเวียงเจียงฮาย รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน (หลังรายการนายกทักษิณพบประชาชน) และรายการคลินิกแก้จน

เหตุผลในการเปิดรับ หมายถึง การเลือกเปิดรับโดยพิจารณาจาก ผู้จัดรายการ เนื้อหา รูปแบบและวิธีการจัดรายการ

รูปแบบรายการ หมายถึง รูปแบบของการนำเสนอรายการ ข่าวสาร สาระ ความรู้ ความบันเทิง

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความชอบ หรือไม่ชอบ ต่อผู้ดำเนินรายการ การตรงความต้องการ ประเด็นที่น่าสนใจ รูปแบบรายการ วันเวลาที่ออกอากาศ และการประชาสัมพันธ์

การใช้ประโยชน์ หมายถึง ภายหลังจากการติดตามรับฟังรายการวิทยุของ สวท. เชียงราย แล้วประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการชมรายการมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ได้หรือใช้ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นหรือไม่

ผลกระทบ หมายถึง ระดับผลจากการรับฟังรายการวิทยุของ สวท. เชียงราย ที่คาดว่าจะก่อให้เกิดผลดีต่อประชาชนในด้านการรับรู้สิ่งใหม่ๆ การสนใจและเห็นพ้อง การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม การทำตามคำแนะนำของรายการ และการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม

การประเมินผล หมายถึง การตัดสิน หรือลงสรุปผลข้อมูลจากการวัดผล ที่เป็นทั้งปริมาณหรือคุณภาพว่าสิ่งนั้นดีมาน้อยเพียงใดมีคุณค่าอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับ มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

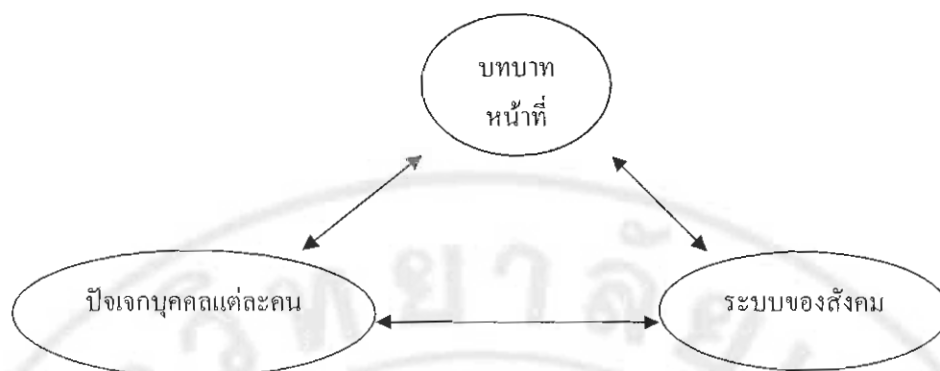
ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย” ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารต่าง ๆ โดยมีแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาโดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. ทฤษฎีหน้าที่นิยมของสื่อ
2. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับรายการวิทยุ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
5. สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3
6. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย
 - รายการเสียงสะท้อนประชาชน
 - รายการข่าวท้องถิ่นที่สถานีจัดทำขึ้นเอง (แนวเวียงเจียงฮาย)
 - รายการคลินิกแก้จน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีหน้าที่นิยม

แนวคิดหลักของหน้าที่นิยมของสื่อมวลชนต่อสังคมจากทัศนะของ Parson กล่าวว่า ในการศึกษาาระบบสังคมนั้นจะต้องดูจากการกระทำทางสังคมที่มีลักษณะต่อเนื่องกันทั้งนี้เนื่องจากระบบสังคม คือระบบกิจกรรมของปัจเจกบุคคล การกระทำของปัจเจกบุคคลนั้นจะเป็นไปตามบทบาทและระบบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทต่าง ๆ (Role and constellation of roles) ดังนั้น Parson จึงสรุปความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทั้ง 3 ได้ดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2545: 203-204)

บทบาทหน้าที่ ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่าง 2 แนวความคิด คือ ปัจเจกบุคคลแต่ละคน และระบบสังคม เข้าด้วยกัน ด้วยเหตุนี้ ทฤษฎีหน้าที่นิยมจึงให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรม การกระทำที่เป็นไปตามบทบาทของบุคคล กลุ่ม หรือสถาบันทางสังคม

ภาพ 1 ทฤษฎีหน้าที่นิยม (ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด)

หน้าที่ทางสังคมของสถาบันสื่อสารมวลชน 5 ประการ ซึ่ง McQuail (1994) ได้ประมวลเอาไว้ ดังนี้ (อ้างใน อุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์, 2541: 6-7)

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร
 - 1.1 ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์และสถานะต่าง ๆ ของสังคมตนเองและสังคมโลก
 - 1.2 ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจต่าง ๆ
 - 1.3 ส่งเสริมความคิดใหม่ ๆ การปรับตัว และความเจริญก้าวหน้าทางสังคม
2. การประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน
 - 2.1 อธิบาย ตีความ และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของเหตุการณ์และข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอออกไป
 - 2.2 ให้การสนับสนุนแก่สถาบันหลักของสังคมและบรรทัดฐานต่าง ๆ
 - 2.3 เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม
 - 2.4 ประสานเชื่อมโยงกลุ่มคนและกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
 - 2.5 สร้างฉันทามติในสังคม
 - 2.6 การกำหนดว่าเรื่องใดสำคัญมากสำคัญน้อยกว่ากัน หรือ การกำหนดวาระทางสังคม
3. การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม
 - 3.1 ถ่ายทอดวัฒนธรรมกระแสหลัก และยอมรับวัฒนธรรมย่อย หรือวัฒนธรรมทางเลือก และวัฒนธรรมใหม่ ๆ
 - 3.2 เสริมสร้างและทะนุบำรุงค่านิยมพื้นฐานของสังคม

4. การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม

4.1 ให้ความเพลิดเพลินบันเทิงใจแก่สมาชิกสังคม

4.2 ลดระดับความเครียด และข้อขัดแย้งทางสังคม

5. การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

5.1 การรณรงค์เพื่อเป้าหมายทางสังคม ในด้านการเมือง สงคราม เศรษฐกิจ งานอาชีพ

ในฐานะของสื่อมวลชน ผู้จัดรายการวิทยุต้องคำนึงถึงหน้าที่ของตน ในการดำเนินรายการวิทยุกระจายเสียงตามวัตถุประสงค์ของรายการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ผู้ฟัง ภายใต้อาณัติและเหมาะสมตามหน้าที่ของสื่อวิทยุกระจายเสียงยิ่งถือปฏิบัติ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการสื่อสาร

ในการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อ นั้น ผู้รับสารจำเป็นต้องมีความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งจากสื่อก่อนจึงจะมีการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ นั้นได้ แคทซ์ (Katz) ได้แบ่งกลุ่มตามความต้องการลักษณะทาง cognitive need, affective need, integrative need และ escape need ซึ่งอาจอธิบายได้ดังนี้ (อ้างใน เสกสรรค์ สายสีสด, 2539: 3)

1. cognitive need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับข่าวสารความรู้ และความเข้าใจในตัวบุคคล เหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ
2. affective need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับ ความพึงพอใจ หรือได้รับประสบการณ์ทางอารมณ์ รวมทั้งในเรื่องของความสวยงาม หรือศิลปะต่าง ๆ
3. integrative need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อจะได้รับ ความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความมั่นคง และสถานภาพอันเป็นที่ยอมรับ
4. escape need คือ ความต้องการที่ผู้รับสารเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพความเป็นจริงชั่วขณะ

5. สถานการณ์ทางสังคมจัดขอบเขตของความคาดหวัง ความคล้ายคลึงกัน ดังนั้น การเปิดรับสื่อมวลชน จะเป็นตัวสนับสนุน การเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมของกลุ่มในสังคม

กาญจนา แก้วเทพ (2541: 306-310) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจสื่อ นั้น เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อ (functionalism)

เพียงแต่ว่าแทนที่จะตอบคำถามว่า สื่อมีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมอย่างไร ก็เปลี่ยนมาเป็นมุมมองของปัจเจกบุคคลว่า “แต่ละคนใช้สื่อเพื่อทำหน้าที่อะไรบ้าง”

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. การแสวงหาข่าวสารของมนุษย์เป็นไปโดยความพึงพอใจของมนุษย์เอง ไม่ได้ถูกบังคับหรือยัดเยียดให้อ่าน ให้ดูหรือให้ฟัง และมนุษย์มีสิทธิที่จะหลีกเลี่ยงข่าวสารนั้น ๆ ได้ถ้าเขามีความประสงค์

2. การสื่อสารของมนุษย์มีจุดมุ่งหมาย

3. สื่อสารมวลชนต้องแข่งขันกับสิ่งเร้าตัวอื่น ๆ ที่อาจจะตอบสนองความต้องการรู้ของมนุษย์ได้

4. ความต้องการของมนุษย์จะถูกกำหนดโดยตัวของมนุษย์เอง ซึ่งอาจจะเกิดจากความสนใจแรงจูงใจต่าง ๆ

5. มนุษย์ทุกคนถือว่าเป็นปัจเจกชนที่มีความต้องการส่วนตัว

แมกซ์เวลล์ อี แมคคอมบ์ และ ที บี เบคเคอร์ (McCombs and Becker, 1987: 73)

ได้ศึกษาตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชน ในเรื่องของการใช้สื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการดังต่อไปนี้

1. ความต้องการสารสนเทศ

1.1 เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัวและสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก

1.2 เพื่อแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติ หรือความคิดเห็นและการตัดสินใจ

1.3 สนองความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจทั่วไป

1.4 เพื่อเป็นการเรียนรู้ เป็นการศึกษาด้วยตนเอง

1.5 เพื่อสร้างความรู้สึที่มั่นคง โดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากสื่อมวลชน

2. ความต้องการสร้างความมีเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล

2.1 เพื่อหาแรงเสริมแก่ค่านิยมส่วนบุคคล

2.2 เพื่อหาแบบอย่างทางพฤติกรรม

2.3 แสดงออกร่วมกันกับค่านิยมของคนอื่น ๆ (ในสื่อมวลชน)

2.4 เพื่อเข้าใจตนเอง

3. ความต้องการการรวมตัว และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

3.1 เพื่อเข้าใจในสภาพแวดล้อมของผู้อื่น

- 3.2 แสดงออกร่วมกับผู้อื่น และเกิดความรู้สึกในลักษณะเป็นเจ้าของ
- 3.3 เพื่อนำไปใช้ในการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
- 3.4 เพื่อใช้แทนเพื่อน
- 3.5 เพื่อช่วยในการดำเนินตามบทบาทสังคม
- 3.6 เพื่อสร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม
- 4. ความต้องการความบันเทิง
 - 4.1 เพื่อการหลีกหนี หรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ
 - 4.2 เพื่อผ่อนคลาย
 - 4.3 เพื่อได้วัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ได้ความสนุกสนานทางสุนทรียะ
 - 4.4 เพื่อใช้เวลาให้หมดไป
 - 4.5 เพื่อปลดปล่อยอารมณ์
 - 4.6 เพื่อการกระตุ้นทางเพศ

ผลจากการที่ผู้รับสารบริโภคเนื้อหาข่าวสารทางความต้องการ จะนำไปสู่การได้รับความพึงพอใจของบุคคล ความพึงพอใจจึงเป็นผลลัพธ์ตามความคาดหวังจากการเปิดรับสื่อเพื่อการตอบสนองความต้องการในขณะนั้น หรือในเวลาต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับรายการวิทยุ

เนื้อหารายการวิทยุ

เนื้อหารายการวิทยุแบ่งเป็น (จิราภรณ์ สุวรรณวาทกิจ, 2534: 77-84)

1. เนื้อหารายการสำหรับผู้ฟังทั่วไป เป็นเรื่องราวสาระต่าง ๆ ที่ไม่เฉพาะเจาะจง ให้กลุ่มผู้ฟังกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งฟัง แต่ผู้ฟังทุกกลุ่มสามารถฟังได้เข้าใจ รู้เรื่อง เนื้อหาบางเรื่องอยู่ในความสนใจของคนทั่วไป บางเรื่องอาจจะไม่อยู่ในความสนใจมาก่อนแต่ฟังได้ และบางครั้งเมื่อฟังแล้วอาจเกิดความสนใจในเรื่องนั้น ๆ
2. เนื้อหารายการสำหรับผู้ฟังเฉพาะกลุ่ม เป็นเรื่องราวที่มุ่งเฉพาะกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายกลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน

ประเภทของเนื้อหา

ประเภทของเนื้อหา แบ่งเป็น

1. เนื้อหาประเภทข้อเท็จจริง คือข้อมูล หรือสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความจริงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลก ซึ่งข้อเท็จจริงนี้อาจเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสรรพสิ่งทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์ เป็นต้น ซึ่งการนำเนื้อหาประเภทข้อเท็จจริงมาบรรจุนั้นต้องคำนึงถึง ความถูกต้อง และแหล่งอ้างอิง เป็นสำคัญ
2. เนื้อหาประเภทข้อคิดเห็น ความคิดเห็นเป็นเรื่องของความรู้สึก ความเชื่อ ความคิดที่บุคคลคนหนึ่งมีต่อสรรพสิ่งทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเอง เกี่ยวกับมนุษย์คนอื่น หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งการนำเนื้อหาประเภทความคิดเห็นมาจัดทำรายการวิทยุต้องคำนึงถึง การทันต่อเหตุการณ์ การมีหลายความคิดเห็น และการมีอิสระเสรีในการแสดงความคิดเห็นเป็นสำคัญ

รูปแบบรายการวิทยุ

รูปแบบรายการวิทยุ คือ เทคนิคการนำเสนอรายการให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และกลุ่มผู้ฟังให้ดีที่สุด ซึ่งนภาพรณ์ อัจฉริยะกุล (2539: 422-430) ได้แบ่งออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. รายการพูดคุยกับผู้ฟัง (straight talk program) คือ รายการที่มีผู้พูดเพียงคนเดียว พูดให้ผู้ฟังฟังโดยตรงนั่นเอง รายการประเภทนี้เป็นการพูดตามบท (script) ที่ได้เตรียมมาให้เป็น ธรรมชาติ ซึ่งจะนำฟังและดึงดูดความสนใจได้ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของการพูดของผู้พูดด้วย ยิ่งพูดเป็นธรรมชาติมากเท่าใดยิ่งได้รับความสนใจมากขึ้นเท่านั้น

2. รายการสนทนา (conversational program) เป็นรายการทำนองการพูดคุยแต่การ พูดคุยนั้นมิได้พูดโดยตรงกับผู้ฟัง หากแต่เป็นการสนทนากันระหว่างผู้ร่วมรายการตั้งแต่ 2 คน โดย มีคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการสนทนา ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมให้การสนทนาอยู่ในขอบเขตอาจร่วม แสดงความคิดเห็นร่วมสนทนากับผู้ร่วมรายการด้วย

3. รายการสัมภาษณ์ (interview program) เป็นรายการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาซักถามเรื่องราวปัญหา ข้อข้องใจให้ผู้ฟัง โดยมีผู้สัมภาษณ์ 1 คน เป็นผู้ถาม ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้ตอบคำถามหรือผู้ถูกสัมภาษณ์จะมีกี่คนก็ได้ รายการสัมภาษณ์จัดเป็นรายการพูดคุย ทางอ้อมมิใช่พูดคุยโดยตรง แต่การพูดคุยระหว่างผู้สัมภาษณ์นี้จะให้ประโยชน์ รายการสัมภาษณ์จะ มีข้อแตกต่างกับรายการสนทนาอยู่ที่ผู้สัมภาษณ์มีหน้าที่ป้อนคำถามอย่างเดียวแต่ไม่มีหน้าที่ตอบ คำถามนั่นเอง

4. รายการอภิปราย (discussion program) เป็นรายการพูดคุยอีกลักษณะหนึ่งคือ ไม่ใช่การพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง แต่เป็นการพูดคุยออกความคิดเห็นกันในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง มีผู้ดำเนินการอภิปราย ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้นำการอภิปราย การเชิญผู้ร่วมอภิปรายและการเน้น หรือสรุปความคิดเห็นของผู้ร่วมอภิปรายในโอกาสอันควรเท่านั้น การเชิญผู้ร่วมอภิปรายควรเชิญมา ไม่เกินครั้งละ 4 ครั้ง เพื่อให้พูดเฉพาะเรื่องและไม่ใช้เวลามากนัก

5. รายการสารคดี (documentary หรือ feature program) เป็นรายการที่ให้สาระ และความรู้ลึกกลงไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่การนำเสนอรายการนั้นอาจทำได้หลายลักษณะ เพื่อ ไม่ให้ผู้ฟังเบื่อและดึงดูดความสนใจผู้ฟังให้มากที่สุดด้วย ดังนั้นรายการสารคดีจึงต้องมีทั้งความ หลากหลาย (variety) แต่ต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือเอกภาพ (unity)

6. รายการนิตยสารทางอากาศ (magazine program) คำว่า “magazine” มาจากคำ ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษ อีกคำหนึ่งว่า “store” หมายถึง ที่เก็บรวบรวมสิ่ง ต่าง ๆ ไว้ในที่เดียวกัน หมายถึงสถานที่ที่มีของหลายสิ่งหลายอย่างเก็บรวบรวมกันไว้นั่นเอง เมื่อ เป็นรายการวิทยุกระจายเสียงเรียกว่า นิตยสารทางอากาศ คือรายการที่มีหลายรส หลายเรื่อง หลาย รูปแบบรวมกันอยู่ในรายการเดียว

หลักการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

องค์ประกอบในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง มีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ดังนี้ (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2540: 19-20)

1. ผู้ฟัง (audience) หมายถึงกลุ่มผู้ฟังที่เป็นเป้าหมายของการจัดรายการ (target audience) จะเป็นผู้ตัดสินว่า รายการที่จัดประสบผลสำเร็จหรือไม่ ผู้จัดรายการจะต้องรู้ว่ากลุ่มผู้ฟังรายการเป็นใคร นอกจากจะรู้ว่ากลุ่มใดแล้ว ควรจะรู้ให้ลึกซึ้งลงไปถึงประวัติพฤติกรรมและเจตคติของคนในกลุ่มนั้นด้วย

2. เนื้อหา (content) หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้จัดรายการต้องการให้ผู้ฟังได้ฟังกัน การบรรจุเนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย

3. วิธีการนำเสนอ (technique of program presentation) หมายถึง กระบวนการที่จะนำเสนอเนื้อหา หรือเรื่องราวต่าง ๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การเสนอรายการโดยนำเรื่องมาพูดอย่างตรงไปตรงมาเหมือนการบรรยายในห้องเรียนนั้น เป็นสิ่งที่น่าเบื่อทางรายการวิทยุ ส่วนสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการนำเสนอ ประกอบด้วย 5 ประการ คือ

3.1 ภาษาพูด (language) ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายประโยคสั้น ๆ กระชับรัดกุม เหมาะสมกับสภาพของการฟังวิทยุของผู้ฟังโดยทั่วไป

3.2 สไตล์การพูด (style) สไตล์การพูดในแต่ละคนก็มีแบบฉบับของตนเอง แต่สิ่งที่สำคัญต้องให้เหมาะสมกับรูปแบบรายการ น้ำเสียงต้องแสดงถึงความจริงใจ ไม่ดูถูกผู้ฟัง ไม่ควรพูดเหมือนกับอ่านหนังสือ ควรพูดเหมือนกับการพูดคุยกับเพื่อน

3.3 เพลงประกอบ (program music) ช่วยให้รายการน่าฟัง และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด การใช้เพลงประกอบในรายการมีวัตถุประสงค์อยู่ 4 ประการด้วยกัน คือ

3.3.1 การแนะนำรายการ

3.3.2 การค้นรายการ

3.3.3 สร้างบรรยากาศ หรือ เป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของรายการ

3.3.4 เปลี่ยนฉากหรือเรื่องราวที่จะพูด

3.4 เสียงประกอบ (sound effect) เป็นเสียงที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ หรือประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อนำมาสอดแทรกในรายการ

3.5 ความหลากหลาย (variety) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (unity) การนำเสนอรายการให้มีหลากหลาย จะช่วยให้รายการไม่น่าเบื่อ ซึ่งความหลากหลายจะต้องอาศัยภาษาพูด สไตล์ในการพูด เพลงประกอบหรือเสียงประกอบ

4. เวลาออกอากาศ เป็นตัวกำหนดให้ผลิตรายการในรูปแบบใดได้บ้างเพราะเวลาออกอากาศหมายถึง เวลาที่ผู้ฟังเป้าหมายพร้อมที่จะฟังรายการต่าง ๆ จากผู้จัดรายการ ผู้จัดรายการควรจะหาว่าผู้ฟังกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มไหนบ้าง แล้วจึงวางแผนรายการให้เหมาะสม

5. ประเมินผล (evaluation) ความสำเร็จของการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ฟังอย่างเดียวกันนั้นผู้จัดจึงต้องรู้จักการประเมินผลรายการจากผู้ฟัง ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลเป็นประจำหรือเป็นระยะ

เทคนิคการจัดรายการวิทยุ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร เอฟเอ็ม 97.79 MHz ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดรายการวิทยุไว้ดังนี้ (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร, 2548: 1)

1. เสียงถือเป็นปัจจัยสำคัญทางวิทยุ ฉะนั้นก็ต้องเร่งสร้างเสียงให้คุ้นเคยโดยเร็วอย่าขาดหายบ่อย
2. ประชาสัมพันธ์ทางสื่ออื่นด้วยก็ดีไม่น้อย กล่าวคือ สื่อเสริมสื่อ
3. เชิญผู้มีชื่อเสียงออกรายการ เพื่อดึงดูดความสนใจเป็นทางเลือก
4. ไม่ควรเป็นแบบราชการเกินไป ราชการก็เน้นความเป็นกันเองกับผู้ฟัง และความบันเทิงควบคู่กันไปด้วย

5. มีการประเมินรายการ และนำมาปรับปรุงเสมอ

6. สร้างการมีส่วนร่วมของผู้ฟัง

การจัดรายการไม่ใช่เรื่องง่ายที่ใครก็สามารถจัดได้ทำได้ประสบความสำเร็จเหมือนกันหมด เพราะผู้ฟังมีความชอบต่างกัน การสื่อความหมาย ความรู้สึกทางวิทยุนั้นให้ได้ด้วยเสียงเพียงอย่างเดียว ดังนั้น สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มั่นใจในการจัดรายการก็คือการเขียนบทที่ดีซึ่งมีขั้นตอนง่าย ๆ ดังนี้

1. ต้องคิดว่า เขียนเพื่อพูด มิใช่เขียนเพื่ออ่าน ดังนั้นจะต้องเขียนในลักษณะของการพูดคุย ภาษาที่ใช้ต้องเป็นภาษาพูด เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ต้องบ่งบอกรสนิยมของผู้พูดด้วย
2. ควรกำกับอารมณ์ โดยเขียนบทใส่ไว้ในวงเล็บ เพื่อกำกับอารมณ์เวลาพูด เช่น ออกอื้อน โศกเศร้า เป็นต้น
3. เขียนบทให้ชวนติดตามตลอดเวลา สามารถสร้างภาพสร้างจินตนาการตามได้ขั้นตอนง่าย ๆ ช่วยให้นักจัดรายการหน้าใหม่ มีความมั่นใจ เวลาจัดรายการได้เป็นอย่างดี

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการ

ในการประเมินนโยบายแผนงาน หรือ โครงการ มีประเด็นสำคัญที่มักจะได้รับ การพิจารณานำมาประกอบในประเด็นการประเมิน ดังนี้ (ทวีป ศิริรัมย์, 2544: 129-130)

1. ประสิทธิภาพ (effectiveness) เป็นกระบวนการประเมินเพื่อรู้ว่่านโยบาย / แผนงาน/โครงการ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นการประเมินความสำเร็จที่แท้จริงของนโยบาย / แผนงาน /โครงการ ว่าเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามนโยบาย/แผนงาน /โครงการแล้วได้ผลงาน หรือผลลัพธ์ออกมาทั้งในเชิงปริมาณ และ เชิงคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับเพียงใด
2. ประสิทธิภาพ (efficiency) เป็นการประเมินเพื่อรู้ว่่า การปฏิบัติตามนโยบาย / แผนงาน/ โครงการ สิ้นเปลืองทรัพยากรเพียงใด ทำให้บังเกิดผลมากน้อยเพียงใด
3. ความพอเพียง (sufficiency) เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่่าการปฏิบัติตามนโยบาย / แผนงาน /โครงการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการหรือสังคมได้ในระดับใด เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาที่มีอยู่หรือไม่
4. ความเสมอภาค (equality) เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่่าใครบ้างที่มีโอกาส หรือไม่มีโอกาส ได้รับผลลัพธ์และผลกระทบตามนโยบาย / แผนงาน / โครงการการประเมินความสามารถเป็นการประเมินผลที่มุ่งพิจารณาในแง่ของโอกาสเท่าเทียมซึ่งประชาชนพึงได้รับบริการสาธารณะตามสิทธิอันพึงได้
5. ความเป็นธรรม (justice) เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่่าการปฏิบัติตามนโยบาย / แผนงาน / โครงการ ถูกกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์สำหรับผู้ใดเปรียบ หรือ เสียเปรียบในสังคมเป็นสำคัญ
6. ความเหมาะสม (appropriateness) เป็นการประเมินผลเพื่อจะรู้ว่่า การบริการที่จัดให้ของโครงการ สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการหรือไม่เพียงใด และความเหมาะสมกับพื้นที่และความเหมาะสมกับระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

จุดมุ่งหมายของการประเมิน

การประเมินโครงการที่ดี ควรได้มาซึ่งสารสนเทศ (information) เพื่อตอบคำถามต่อไปนี้ (ทวีป ศิริรัศมี, 2544: 116)

1. โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด
2. ประเมินผลของโครงการคุ้มค่าหรือไม่ (cost-effective)
3. โครงการมีผลกระทบ (ผลกระทบระยะยาวหรือหลังสิ้นสุดโครงการ / ผลกระทบระหว่างดำเนินโครงการ ต่อกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการอย่างไรบ้าง)
4. ควรตัดสินใจอย่างไรเกี่ยวกับโครงการ

หน้าที่ของการประเมิน

การประเมินโครงการมีหน้าที่หลายประการดังนี้ (ทวีป ศิริรัศมี: 2544, 116-117)

1. หน้าที่ด้านสารสนเทศ (information function) การประเมินทำหน้าที่ในการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเพื่อการย้อนกลับ (feedback) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ
2. หน้าที่ในด้านวิชาชีพ (professional function) หน้าที่นี้มุ่งเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ และจุดมุ่งหมายของโครงการ การแสดงถึงประสิทธิผลหรือความล้มเหลวของแผน และยุทธศาสตร์ของการดำเนินงานโครงการ จุดแข็ง จุดอ่อนและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานที่ถูกต้อง
3. หน้าที่ในการจัดองค์กร (organizational function) หน้าที่นี้ถือเป็นการช่วยเหลือองค์กรในการวิเคราะห์เป้าหมาย วัตถุประสงค์ขององค์กร จุดแข็งและจุดอ่อนของโครงสร้างองค์กร ช่วยในการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงและหรือโครงสร้างใหม่ขององค์กร
4. หน้าที่ในการเมือง (political function) หน้าที่นี้มุ่งเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมหรือ ผลประโยชน์ของกลุ่ม ระหว่างนักวางแผนและผู้บริหารจัดการโครงการ
5. หน้าที่ในทางสังคม-จิตวิทยา (social- psychological function) หน้าที่นี้มุ่งเพื่อสร้างความรู้สึกเกี่ยวกับความมั่นคงของลูก้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ประเด็น และปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ จะง่ายต่อการแก้ไข และเยียวยา
6. หน้าที่ในด้านประวัติศาสตร์ (historical function) หน้าที่นี้มุ่งเพื่อกำหนดทิศทางและการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงการที่ชัดเจนในอนาคต

การประเมินผล

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2546: 1) กล่าวถึงการประเมินผลดังนี้

ขั้นตอนการประเมินผลตาม Framework for Program Evaluation

1. รวบรวมผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ (engaging stakeholder)
2. อธิบายลักษณะโครงการ (describing the program)
3. ออกแบบการประเมิน (designing evaluation)
4. รวบรวมหลักฐานที่เชื่อถือได้ (gathering credible evidence)
5. ตรวจสอบ / วิจัย และสรุปผล (justifying conclusions)
6. นำผลที่ได้เรียนรู้ไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ (use and share lessons learned)

สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3

สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 คือ หน่วยงานหนึ่งของกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเสริมสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐบาลกับประชาชน ตลอดจนระหว่างประชาชน ด้วยกัน โดยวิธีการให้ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเสนอรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังทำหน้าที่โน้มน้าวชักจูงประชาชนเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือแก่รัฐบาลและหน่วยราชการ ต่าง ๆ ตามแนวทางที่ถูกที่ควร ในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์สำนักนายกรัฐมนตรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2503 ที่จังหวัดลำปาง ตามโครงการขยายงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ไปยังทุกภูมิภาคของประเทศ เรียกชื่อครั้งแรกว่าสำนักงานประชาสัมพันธ์เขตลำปาง เปลี่ยนชื่อเรียกอีกหลายครั้งจนล่าสุดเป็นสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 และย้ายที่ตั้งมาอยู่ที่ ถนนประชาสัมพันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ บนพื้นที่เดียวกับ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งนำสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 มารวมอยู่ด้วยกัน

การกระจายโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สาระความรู้ความบันเทิง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน และพัฒนาองค์ความรู้กับพี่น้องประชาชน ภาครัฐ เอกชน รวมถึงสถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด ประกอบด้วย เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน ลำปาง

แม่ฮ่องสอน แพร่และน่าน คือภาระหน้าที่สำคัญที่สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ดำเนินการตลอดเวลา โดยผ่านสื่อหลัก คือ วิทยุกระจายเสียง ทั้งระบบเอเอ็ม และ เอฟเอ็ม จำนวน 10 สถานี รวม 17 คลื่น ความถี่ และสื่อวิทยุโทรทัศน์ 1 สถานี เครื่องข่ายในพื้นที่รับผิดชอบอีก 7 สถานี และใช้สื่ออื่น ๆ ในการประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ มวลชนสัมพันธ์ ตลอดถึงการจัดทำสำรวจค้นคว้าวิจัยงานด้าน สื่อสารมวลชน

สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 มีแนวทางทำงานเพื่อให้เกิดการตอบสนองการร่วม แก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทาง สังคม เพื่อนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการสร้างเครือข่ายข่าวสาร และความรู้ที่เอื้อต่อการ สร้างชุมชนที่เข้มแข็ง

บทบาทและหน้าที่

1. ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาล วัฒนธรรม ศิลธรรม ถิ่นนิยมที่ดำรง รวมทั้งสนับสนุนการให้บริการการศึกษาอบรมแก่ประชาชน
2. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของ รัฐ กับประชาชนและระหว่างประชาชนด้วยกัน
3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อประโยชน์แก่ ความมั่นคงเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ
4. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และ การสื่อสารมวลชน แก่หน่วยงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน
5. ศึกษา วิจัย สำรวจ และตรวจสอบประชาคมติเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง นโยบาย และแผนงานการประชาสัมพันธ์ของรัฐ
6. ดำเนินงานสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย
7. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย
8. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของกรม
9. ผลิต เผยแพร่และให้บริการเอกสารและสื่อโสตทัศนศึกษา รวมทั้งให้บริการ โสตทัศนูปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์แก่หน่วยงานของรัฐ

10. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชกฤษฎีกากฎหมายได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีได้มอบหมาย
(สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย, 2548: 1)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย

ประวัติสถานี

เมื่อปี 2502 รัฐบาลในขณะนั้นได้เริ่มงานตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กรมประชาสัมพันธ์เป็นส่วนราชการหนึ่งที่กำหนดโครงการขยายงานทางด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ออกมายังส่วนภูมิภาค เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนงานโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามที่รัฐบาลได้กำหนดขึ้นและเพื่อทำการเผยแพร่นโยบายการดำเนินงานและผลงานของรัฐบาล รวมทั้งให้ข่าวสารความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ตามกระบวนการประชาสัมพันธ์ ครั้นนั้นคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงขนาด 10 กิโลวัตต์ เป็นแห่งแรกในภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่นต่อมาในปี พ.ศ. 2503 คณะรัฐมนตรีก็ได้ อนุมัติให้จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ขึ้นในภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น และภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา

เนื่องจากประชาชนในเขตภาคเหนือหลายจังหวัดไม่อาจรับฟังสถานีวิทยุกระจายเสียงที่จังหวัดลำปางได้ อันเนื่องมาจากลักษณะภูมิประเทศเป็นอุปสรรค ดังนั้นเพื่อที่จะให้ประชาชนได้รับบริการวิทยุกระจายเสียงได้ทั่วทั้งภาคเหนือตามนโยบายของรัฐบาล สถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ ในเขตภาคเหนืออีกหลายสถานีจึงได้รับการจัดตั้งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2510

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย ระบบเอเอ็ม ขนาดกำลังส่ง 50 กิโลวัตต์ และระบบเอฟเอ็ม ขนาดกำลังส่ง 1 กิโลวัตต์ได้รับการจัดตั้งขึ้นพร้อมกัน และเปิดทำการออกอากาศเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2511 นับจนถึงปัจจุบัน สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงรายได้รับใช้ประเทศชาติด้วยการดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับประชาชนในฐานะสื่อมวลชนของรัฐ ภายใต้การดูแลของสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อมูลด้านเทคนิค

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ส่งกระจายเสียงอยู่ 2 ระบบ คือ

1. ระบบ เอเอ็ม สเตอริโอ (AM stereo) ความถี่ 1260 KHz หรือความยาวคลื่น 238 เมตร กำลังส่งขนาด 25 กิโลวัตต์ เครื่องส่งยี่ห้อ แฮริส รุ่น DX 25U เสาอากาศแบบ เวอร์ติคอล สูง 260 ฟุต จุดที่ตั้งเสาอากาศ เส้นรุ้งที่ 19 องศา 56 ลิปดา 22 พิลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ 99 องศา 51 ลิปดา 18 พิลิปดาตะวันออก ออกอากาศครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเชียงรายและบางส่วนของจังหวัดใกล้เคียง ออกอากาศเริ่มตั้งแต่เวลา 04.30 น. ถึง 24.00 น. เป็นประจำวัน

2. ระบบเอฟเอ็ม สเตอริโอ มัลติเพล็กซ์ (FM stereo multiplex) ความถี่ 95.75 MHz เครื่องส่งยี่ห้อ BE รุ่น FM1C เครื่องส่ง ออกอากาศ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 จังหวัดเชียงราย (คอบปูย) ออกอากาศครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเชียงรายและบางส่วนของจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดเชียงใหม่ พะเยา และน่าน และบางส่วนของประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศพม่า และลาว ออกอากาศเริ่มตั้งแต่ เวลา 04.30 น. ถึง 24.00 น. เป็นประจำวัน

ลักษณะรายการที่ออกอากาศ

รายการต่าง ๆ ที่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงรายมีความหลากหลายทั้งจากโครงการประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ของชาติ ประจำปี 2548 อาทิโครงการประชาสัมพันธ์ พระมหากษัตริย์, การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, แก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ, เสริมสร้างความมั่นคง การบังคับคดีและการวางทรัพย์, การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, การป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบการจราจร และการประชาสัมพันธ์การจัดระบบจ้างแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นโครงการจากส่วนกลาง และยังมีรายการที่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงรายจัดขึ้นเอง อาทิ รายการธรรมจาก สวท. เชียงราย, รายการแควเวียงเจียงฮาย, รายการชุมชนคนเชียงราย นอกจากนี้ยังมีรายการ EFM “Entertainment in Your Hand” ที่เป็นรายการวิทยุที่ออกอากาศด้วยระบบดาวเทียมที่ทันสมัยไปยัง 6 จังหวัดใหญ่ของประเทศ รูปแบบรายการจะเน้นนำเสนอความบันเทิงที่หลากหลายในวงการบิน (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย, 2548: 1)

โครงการประชาสัมพันธ์สำนักประชาสัมพันธ์เขต 3

รายการเสียงสะท้อนประชาชน

คือ รายการที่ประชาชนสามารถส่งความเห็นและข้อเสนอแนะผ่านทางรายการเสียงสะท้อนประชาชนคนเชียงรายไปถึง ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรี หลังจากที่ได้รับฟังการถ่ายทอดเสียงจากรายการ นายก ฯ ทักนิณพบประชาชนจบไปแล้ว

พิธีกรรายการ คือ 1. นายเจริญพงษ์ คำมีสว่าง

2. นายวรณัฐ ทองแก้ว

เวลาออกอากาศ 08.50-09.15 น. (ในขณะนี้เวลาในการจัดไม่แน่นอน กล่าวคือขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรี จัดรายการนายก ฯ ทักนิณคุยกับประชาชน)

วันที่ออกอากาศ วันเสาร์

รูปแบบรายการ การพูดคุยสรุปประเด็นเนื้อหาที่ ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไปในต้นชั่วโมง พร้อมทั้งมีการเปิดสายสัมภาษณ์ผู้ร่วมสนทนาทางบ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็นหรือประเด็นร้องทุกข์ต่าง ๆ

วัตถุประสงค์หลักของรายการ เพื่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐบาลและภาคประชาชนในสังคม

เนื้อหาประเด็นหลัก ความเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน ตามประเด็นที่ ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรี นำเสนอออกทางรายการ นายก ฯ ทักนิณคุยกับประชาชน

รายการข่าวท้องถิ่น (แนววิ่งเชียงราย)

คือ รายการที่นำเสนอข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในจังหวัดเชียงราย และข่าวสารต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการรับรู้และการติดตามสถานการณ์ข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้โดยทั่วกัน

พิธีกรรายการ คือ 1. นายเจริญพงษ์ คำมีสว่าง

2. นายวรณัฐ ทองแก้ว

3. นางกรกมล ทองแก้ว

เวลาออกอากาศ 06.30-07.00 น.

วันที่ออกอากาศ วันจันทร์-อาทิตย์

รูปแบบรายการ การรายงานข่าว พุดคุย สัมภาษณ์ พร้อมทั้งมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเป็นแหล่งข่าวรับเชิญในการนำเสนอข่าวสารได้

วัตถุประสงค์หลักของรายการ

1. เพื่อให้ข่าวสาร, ท้นข่าวและทันเหตุการณ์
2. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในสังคม
3. เพื่อให้ความรู้และให้การศึกษา
4. เพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม
5. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร

เนื้อหาประเด็นหลัก

1. การนำเสนอเหตุการณ์ด้านอุบัติเหตุ ไรศเอดส์ การเกษตร และข่าวสารความรู้ใกล้ตัวของผู้ฟัง
2. การนำเสนอด้านวิถีชีวิตไทยล้านนา
3. การนำเสนอนโยบายของภาครัฐ

รายการคลินิกแก้จน

คือ รายการตามโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และความยากจนของประชาชน เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยรัฐบาลจะดำเนินนโยบายและมีมาตรการในการจัดการความยากจนของประเทศให้หมดสิ้นไป โดยปรับปรุงระบบบริหารจัดการทั้งระบบ เชื่อมโยงการแก้ไขความยากจนทุกระดับ ตั้งแต่บุคคลชุมชน และประเทศ ตลอดจนสร้างกลไกที่เชื่อมโยงให้คนยากจนในชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

พิธีกรรายการ คือ 1. นายเจริญพงษ์ คำมีสว่าง

2. นายวรณัฐ ทองแก้ว

เวลาออกอากาศ 19.30-20.00 น.

วันที่ออกอากาศ วันพฤหัสบดี ถึงวันศุกร์

รูปแบบรายการ การรายงานข่าว พุดคุย สัมภาษณ์

วัตถุประสงค์หลักของรายการ

1. เพื่อให้ความรู้และให้การศึกษา
2. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เนื้อหาประเด็นหลัก

1. การนำเสนอข่าวสารด้านนโยบายหรือกิจกรรมของภาครัฐในการขจัดความยากจนของประเทศ
2. การนำเสนอเนื้อหาความรู้ด้านการจัดปัญหาความยากจนเพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้เป็นแนวทางใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บำรุงสุข สุขพรรณ (2533: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการรับฟังข่าวสารทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและผลที่มีต่อการพัฒนาชนบท” พบว่า ประชาชนในชนบทมีเครื่องรับวิทยุทุกครัวเรือน และรับข่าวสารจากวิทยุเป็นประจำทุกวัน รายการที่ประชาชนชอบฟังมากเป็นประเภทรายการให้ความรู้ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

สุภาวรรณ จรุงเมธา (2537: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนสนใจรับฟังรายการข่าววิทยุในลักษณะสนทนาข่าว โดยศึกษาเฉพาะกรณี: รายการวิทยุเนชั่นนิวส์ทอล์ค” พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อรูปแบบ หัวข้อ และเนื้อหาของรายการว่าเป็นรายการที่มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หัวข้อที่น่าสนใจสนทนาน่าสนใจทำให้ได้รับความรู้จากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ การดำเนินรายการกระชับ ไม่ยืดเยื้อ ช่วงเวลาเหมาะสม ความยาวของรายการเหมาะสม ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย ให้ความหมายชัดเจน มีผู้ดำเนินรายการที่สามารถตั้งคำถามได้ตรงประเด็น ค้นหาความจริงในการสนทนาได้ และควบคุมในการสนทนาได้อีกด้วย ผู้ร่วมสนทนาในรายการมีความรู้ความเชี่ยวชาญและน่าเชื่อถือ

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยรายได้ มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ ปัจจัยด้านอายุ ระดับความพึงพอใจในการรับฟังรายการ ฯ และระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ได้รับจากการรับฟังรายการ ฯ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเปิดรับฟังรายการวิทยุเนชั่นนิวส์ทอล์ค

พรนภา แก้วลาย (2538: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการข่าวสารและความพึงพอใจในการรับฟังข่าวสารต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก พบว่า เพศชายมีแนวโน้มจะรับฟังมากกว่าเพศหญิง ส่วนในเรื่องความคาดหวัง ความพึงพอใจนั้น ผลการวิจัยพบว่า เพศและการศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเพื่อสนับสนุนความคิดหรือเสริมย้ำความเชื่อ ส่วนรายได้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเพื่อสนทนากับผู้อื่น สำหรับความต้องการข่าวสาร

และความพึงพอใจในการรับฟังนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในกองทัพบก

ปีทมาวดี หล่อวิจิตร (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะทางประชากร และพฤติกรรมการเปิดรับชม กับทัศนคติ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับรายการ ระดับการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจ เกี่ยวกับรายการ พฤติกรรมการเปิดรับชมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในด้านรูปแบบ เนื้อหาและระยะเวลาการออกอากาศของทางรายการ การประเมินผลความสำเร็จของรายการ “พลิกฟื้นคืนชีวิตเกษตรกรไทย” ตามโครงการประชาสัมพันธ์การฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ของกรมประชาสัมพันธ์การสื่อสารวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง เป็นส่วนผสมของเทคโนโลยีและวัฒนธรรม เป็นรูปแบบของความบันเทิงและเป็นแหล่งข่าวสารที่สำคัญที่สุดของประชาชน ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันมีผู้นำสื่อดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเพิ่มศักยภาพของบุคคลและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยยอมรับว่าสื่อทั้งสองมีอิทธิพลในการจูงใจ (persuasion) ให้การศึกษา (education) และสร้างความแข็งแกร่ง (empowering) แก่ประชาชนและชุมชน (วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ และคณะ, 2546: 1)

ฐานิสร์ ธีระสาโรช (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง กล่าวว่า เหตุผลในการไม่เปิดรับฟังรายการวิทยุ เห็นว่า กลุ่มผู้ฟังรายการไม่ชอบให้นักจัดรายการสอนคนฟัง เนื่องจากกลุ่มผู้ฟังรายการส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทำงาน เป็นผู้มีความคิด ดังนั้น นักจัดรายการควรนำเสนอสิ่งที่มีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้ฟังรายการ ควรพูดเสนอแนะอย่างเป็นกลาง ข้อมูลควรตั้งมั่นอยู่ในความเป็นจริง หรือเป็นสิ่งที่สามารถอ้างอิงได้ ผู้รับฟังรายการจึงเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้จัดรายการ จะเกี่ยวข้องไปถึงการนำเสนอรูปแบบรายการไม่มีความหลากหลาย ไม่เสนอสาระที่มีประโยชน์ต่อผู้ฟังรายการ ซึ่งสารประโยชน์ที่ดีต้องมีความถูกต้อง มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ สำหรับผู้ฟังรายการ และเหมาะสมกับทุก ๆ กลุ่ม เช่น สาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ การท่องเที่ยว การอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีการนำเสนอที่จำเป็นต้องมีเพลงมาประกอบ ทำให้รายการน่าสนใจขึ้น และการใช้ภาษาพูดต้องชัดเจน ถูกต้อง มีอักขระ วรรคตอน ลีลาการพูดควรมีชีวิตชีวา มีความเป็นกันเอง จะเป็นเหตุเป็นผลให้เกิดการรับฟังรายการในที่สุด

ภาคสรุป

จากการตรวจเอกสารสามารถสรุปได้ว่า การเปิดรับฟังสื่อวิทยุกระจายเสียงของประชาชนนั้นขึ้นอยู่กับความพึงพอใจและความคาดหวังต่อประโยชน์ ที่จะได้รับการฟังรายการวิทยุ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจมีพฤติกรรม การรับฟังและเหตุผลในการติดตามรับฟังรายการต่างกัน ทั้งนี้ การเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกับความสนใจ ทักษะคติ ความเชื่อ อารมณ์ ของผู้รับสาร

การวัดความพึงพอใจของผู้รับสาร ได้ใช้ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อการประเมินความนิยมของผู้รับสาร ต่อการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย โดยอาศัยการเปิดรับสื่อ คือ ความถี่ ระยะเวลา และช่วงเวลาที่เปิดรับสื่อว่ามีความสำคัญต่อความพึงพอใจและผลกระทบที่ได้รับต่อประชาชนผู้รับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง จากรายการของทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย 3 รายการ ซึ่งมีรายการดังต่อไปนี้ คือรายการที่จัดขึ้นตามโครงการของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 คือรายการ รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน รายการคลินิกแก้จน และรายการข่าวท้องถิ่นที่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเอง คือ รายการแฉดเวียงเจียงฮาย หรือไม

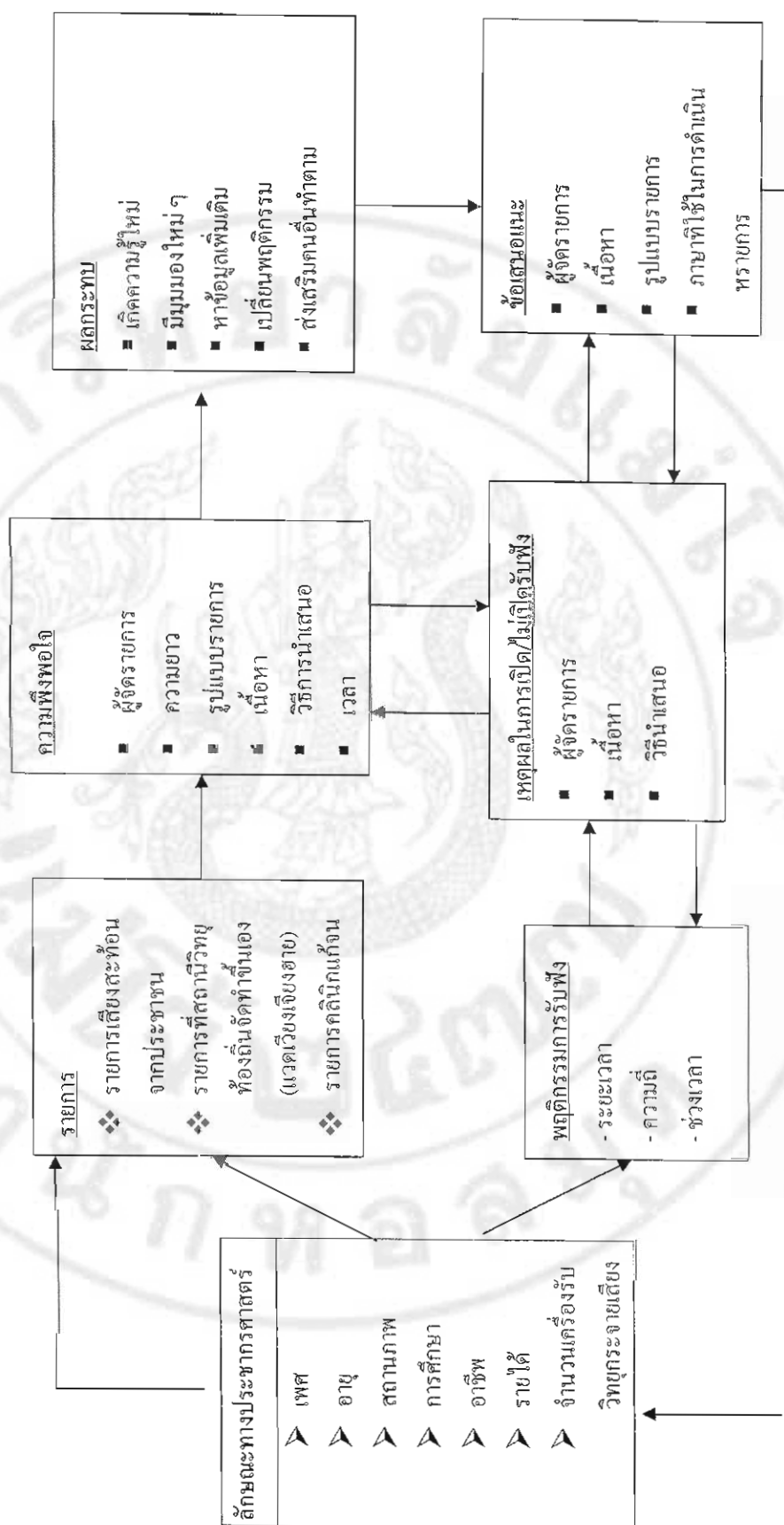
การวัดความพึงพอใจและผลกระทบของผู้รับสารต่อการเปิดรับฟังรายการวิทยุ ถือว่ามีความจำเป็นที่ต้องทำการประเมินผลรายการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้ทราบถึงผลตอบรับจากผู้รับสารจากการเปิดรับฟังรายการวิทยุว่ารายการสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ทางรายการกำหนดไว้ว่าจะก่อประโยชน์ให้เกิดสูงสุดแก่ผู้ฟังกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ อีกทั้งจะได้ทราบข้อเสนอแนะของผู้รับสาร เพื่อนำผลการประเมินที่ได้นำมาปรับปรุงรายการให้กับประชาชนในจังหวัดเชียงราย ให้เกิดการเลือกเปิดรับ เกิดความพึงพอใจ และเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการมากขึ้น ในการผลิตรายการวิทยุทั้งในผังรายการในปัจจุบันและอนาคตสืบไป

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีหน้าที่นิยมของสื่อ, ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ, เทคนิคการจัดรายการวิทยุ, การประเมินผล, งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อการประเมินรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย 3 รายการ คือ รายการเสียงสะท้อนประชาชน, รายการข่าวท้องถิ่นที่สถานีจัดทำขึ้นเอง (แฉดเวียงเจียงฮาย) และรายการคลินิกแก้จน โดยมีกลุ่มประชากรจังหวัดเชียงรายเป็นกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครอบคลุมถึงข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์, พฤติกรรมการรับฟัง, เหตุผลในการเปิดรับฟัง และเหตุผลใน

การไม่เปิดรับฟัง ความพึงพอใจ, ผลกระทบ และข้อเสนอแนะที่มีต่อรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงรายทั้ง 3 รายการ ตามกรอบแนวความคิดที่ปรากฏในภาพ 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเสียงเชียงราย) ต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้จน ต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีการกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการดำเนินการวิจัยในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายโดยมุ่งเน้นการเปิดรับฟังรายการวิทยุจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายในพื้นที่ 16 อำเภอ 2 กิ่ง คือ อำเภอเมืองเชียงราย, อำเภอเวียงชัย, อำเภอเชียงของ, อำเภอเทิง, อำเภอพาน, อำเภอป่าแดด, อำเภอแม่จัน, อำเภอเชียงแสน, อำเภอแม่สาย, อำเภอแม่สรวย, อำเภอเวียงป่าเป้า, อำเภอพญาเม็งราย, อำเภอเวียงแก่น, อำเภอขุนตาล, อำเภอแม่ฟ้าหลวง, อำเภอแม่ลาว, กิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง และกิ่งอำเภอดอยหลวงตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2548 จำนวนประชากรรวม 1,212,096 คน ดังรายละเอียดของตารางที่แสดงดังต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย

พื้นที่	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
อำเภอเมืองเชียงราย	67,445	69,380	136,825
อำเภอเวียงชัย	18,864	19,069	37,933
อำเภอเชียงของ	26,393	26,003	52,396
อำเภอเทิง	38,847	38,791	77,638
อำเภอพาน	50,136	61,277	121,413
อำเภอป่าแดด	6,031	5,004	12,025
อำเภอแม่จัน	37,579	38,536	76,115
อำเภอเชียงแสน	23,334	23,653	46,987
อำเภอแม่สาย	28,237	30,040	58,277
อำเภอแม่สรวย	35,968	34,710	70,678
อำเภอเวียงป่าเป้า	29,987	29,437	59,424
อำเภอพญาเม็งราย	18,904	18,620	37,524
อำเภอเวียงแก่น	16,239	15,665	31,904
อำเภอขุนตาล	13,495	13,367	26,862
อำเภอแม่ฟ้าหลวง	36,710	36,506	73,216
อำเภอแม่ลาว	12,245	12,435	24,680
อำเภอเวียงเชียงรุ้ง	11,203	11,063	22,266
อำเภอดอยหลวง	9,951	9,474	19,425
รวมจังหวัดเชียงราย	600,783	611,313	1,212,096

ที่มา: เทศบาลอำเภอเชียงแสน (2548)

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้จำนวนประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายทั้งสิ้น 1,212,096 คน มาดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเงินทุน ระยะเวลาในการดำเนินงานและจำนวนบุคลากรจึงไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมดได้ ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยการเปิดตารางคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาสัดส่วนของประชากร จำนวน 228 คน (ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ, 2540: 124) โดยมีการกำหนดระดับความเชื่อมั่น 99 % และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับไม่เกิน $\pm 10\%$

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยมีวิธีการสุ่มตัวอย่าง ด้วยการนำขนาดของกลุ่มตัวอย่างมาสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความน่าจะเป็น ดังขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยผู้วิจัยแบ่งประชากรออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประชากรที่อาศัยอยู่ในรัศมีอำเภอเมือง และ ประชากรที่มีรัศมีห่างจากอำเภอเมืองต่ำกว่า 20 กิโลเมตร คือ อำเภอเวียงชัย และ อำเภอแม่ลาว
2. ประชากรที่มีรัศมีห่างจากอำเภอเมืองมากกว่า 20 กิโลเมตร แต่ต่ำกว่า 60 กิโลเมตร คือ อำเภอแม่จัน, อำเภอพาน, กิ่งอำเภอเวียงเชียงรุ้ง, อำเภอพญาเม็งราย, อำเภอป่าแดด และ อำเภอแม่สรวย
3. ประชากรที่มีรัศมีห่างจากอำเภอเมืองมากกว่า 60 กิโลเมตร คือ อำเภอเชียงของ, อำเภอเทิง, อำเภอเชียงแสน, อำเภอแม่สาย, อำเภอเวียงป่าเป้า, อำเภอเวียงแก่น, อำเภอขุนตาล, อำเภอแม่ฟ้าหลวง และ กิ่งอำเภอดอยหลวง

สาเหตุที่แบ่งประชากรออกเป็น 3 ลักษณะ โดยแบ่งตามระยะทางความห่างจากอำเภอเมืองนั้นเนื่องจาก สถานีวิทย์กระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงรายมีสถานที่ตั้งอยู่ ณ อำเภอเมืองซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของการส่งสัญญาณคลื่นวิทยุไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงราย

หลังจากนั้นทำการจับฉลาก ประชากรทั้ง 3 ประเภท ออกมาประเภทละ 1 พื้นที่ โดยประชากรทุก ๆ พื้นที่ที่มีสิทธิถูกเลือกเท่า ๆ กัน ได้ประชากรที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง, อำเภอแม่จัน และอำเภอเชียงแสน

ขั้นที่ 2 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบไม่มีสัดส่วน (disproportionate stratified random sampling) โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 อำเภอ มีสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่า ๆ กันได้กลุ่มตัวอย่างอำเภอละ 76 คน และเพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ทั่วถึง และหลากหลาย ผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 อำเภอ ตามเพศ คือ เพศชาย และเพศหญิงในอัตราเฉลี่ยเท่า ๆ กัน

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

พื้นที่	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
อำเภอเมือง	38	38	76
อำเภอแม่จัน	38	38	76
อำเภอเชียงแสน	38	38	76
รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	114	114	228

เพื่อการป้องกันความผิดพลาดของการกรอกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บแบบสอบถาม ด้วยการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตรงและถูกต้องกับแบบสอบถามมากที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย ในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) คำถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) และคำถามปลายปิด (close-ended questionnaire) ซึ่งกำหนดคำตอบไว้หลายคำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบเลือกคำตอบข้อที่ต้องการมากที่สุด โดยคำถามได้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านเพศ อายุ ชุมชนที่อาศัย สถานภาพระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และจำนวนการถือครองเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

2.1 การรับฟัง / ไม่รับฟังรายการวิทยุ

2.2 รูปแบบรายการที่ชอบฟัง

2.3 เนื้อหารายการที่ชอบฟัง

2.4 ความชัดเจนของคลื่น

2.5 การรบกวนจากวิทยุชุมชน

2.6 เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการ

2.7 ความถี่ในการรับฟังรายการ

2.8 ระยะเวลาในการรับฟังรายการ

2.9 ช่วงเวลาที่รับฟังรายการ

2.10 รายการที่เคยรับฟัง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

การกำหนดค่าคะแนนของระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ (rating scale)

5 มีค่าเท่ากับ มีความพึงพอใจมาก

4 มีค่าเท่ากับ มีความพึงพอใจ

3 มีค่าเท่ากับ เฉย ๆ

2 มีค่าเท่ากับ ไม่พึงพอใจ

1 มีค่าเท่ากับ ไม่พึงพอใจมาก

ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการรับฟังรายการวิทยุมีการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ผู้จัดรายการ ด้านการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย, สดในการพูด, การสร้างความเชื่อถือศรัทธา (ด้วยเหตุผลและตัวอย่าง) , การใช้ปฏิภาณไหวพริบ, ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง และการมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุก

3.2 ประเด็นที่น่าสนใจ ด้านความน่าสนใจของประเด็น, ความสดและทันต่อเหตุการณ์, การเจาะลึกข้อมูล, เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญ มีผลต่อชุมชน

3.3 รูปแบบรายการ ด้านรูปแบบรายการน่าสนใจ, การลำดับเนื้อหาการเดินทางเรื่อง, การนำเสนอที่น่าสนใจ, การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือการมีส่วนร่วมกับรายการ และความน่าเชื่อถือของบุคคลที่ร่วมรายการ

3.4 ความเหมาะสมของรายการ ด้านเวลาที่ออกอากาศ, ด้านช่วงเวลาและด้านความยาวของรายการ

3.5 การประชาสัมพันธ์ ด้านการรับรู้ประเด็นหรือเรื่องราวที่จะนำเสนอล่วงหน้า
ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

การกำหนดค่าคะแนนของระดับผลกระทบ เป็น 5 ระดับ (rating scale)

5 มีค่าเท่ากับ มีผลกระทบมากที่สุด

4 มีค่าเท่ากับ มีผลกระทบมาก

3 มีค่าเท่ากับ มีผลกระทบปานกลาง

2 มีค่าเท่ากับ มีผลกระทบน้อย

1 มีค่าเท่ากับ มีผลกระทบน้อยที่สุด

ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของประชาชนที่มีต่อการรับฟังรายการวิทยุมีการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การเกิดความรู้และมโนมมองใหม่ ๆ

4.2 การเกิดการจูงใจและการเห็นพ้องต่อข้อมูลถึงขั้นเปลี่ยนเจตคติของตน

4.3 การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม

4.4 การเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของรายการ

4.5 การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตาม

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการของประชาชน
ที่มีต่อรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

5.1 ภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ

5.2 ผู้จัดรายการ

5.3 เนื้อหา

5.4 รูปแบบรายการ

การทดสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการนำแบบสอบถามที่กำหนดขึ้นไปตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรง และเหมาะสม โดยใช้ข้อมูลจากการตรวจเอกสารเป็นเกณฑ์ ไปขอคำปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบ จากนั้นแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะไว้ เมื่อนำแบบสอบถามไปทดลองสอบถามกับประชาชนทั่วไป ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 97.0 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นระดับสูง ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อถือได้ที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะวัด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ด้วยการเก็บข้อมูลโดยการเข้าไปสัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างแล้วตัวผู้วิจัยจะกรอกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง และมีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์หาคำตอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/ PC⁺) เพื่อทำการวิเคราะห์แปลความสรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยมีการใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความเหมาะสม และสามารถอ้างอิงถึงที่มาได้ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน F-test (One way ANOVA) ด้วยการกำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจกับความถี่ในการรับฟังรายการ

สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อกำหนดค่าเฉลี่ยและทำการแปลความหมายของระดับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ

2.51 - 3.50 หมายถึง เฉยๆ

1.51 - 2.50 หมายถึง ไม่พึงพอใจ

1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่พึงพอใจมาก

4. ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อกำหนดค่าเฉลี่ยและทำการแปลความหมายของระดับผลกระทบ

4.51 - 5.00 หมายถึง มีผลกระทบมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีผลกระทบมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีผลกระทบปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีผลกระทบน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีผลกระทบน้อยที่สุด

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง “การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการรับฟัง ความพึงพอใจ และผลกระทบจากการรับฟังรายการวิทยุ รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแม่จัน และอำเภอเชียงแสน จำนวน 228 ครัวเรือน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายและแบบชั้นภูมิ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS/ PC* โดยได้รวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน พร้อมทั้งนำเสนอในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและความเรียงเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในการปรับปรุงรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง (ตาราง 3)

1.1 เพศ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 50 เป็นเพศหญิงร้อยละ 50

1.2 อายุ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 33 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.28 มีอายุมากที่สุด 81 ปี และมีอายุน้อยที่สุด 14 ปี กลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุที่มีความถี่สูงสุด คือ ช่วงอายุ 21-40 ปี (ร้อยละ 39.47) รองลงไปได้แก่ ช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 30.70) และมีช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 29.25)

1.3 ชุมชนที่อาศัยอยู่

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง (ร้อยละ 33.3) อำเภอเชียงแสน (ร้อยละ 33.3) และอำเภอแม่จัน (ร้อยละ 33.3)

1.4 สถานภาพครอบครัว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.32 เป็นโสด ร้อยละ 40.79 สมรสแล้ว ที่เหลือเป็นหม้ายและหย่าร้างร้อยละ 7.89

1.5 ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.95 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 25.00 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 19.73 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. ร้อยละ 13.60 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และร้อยละ 12.72 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.6 อาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 23.69 ร้อยละ 21.05 มีอาชีพรับจ้าง มีอาชีพค้าขายร้อยละ 17.54 ร้อยละ 15.35 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 12.74 มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 6.14 มีอาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 2.63 ไม่ประกอบอาชีพ และร้อยละ 0.88 มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.7 รายได้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 6,644.19 บาท มีรายได้มากที่สุด 60,000 บาท มีรายได้น้อยที่สุด 250 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 7,843.390 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.74 มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท รองลงมาร้อยละ 23.68 มีรายได้

3,001-6,000 บาท ร้อยละ 16.23 มีรายได้ มากกว่า 12,000 บาท ร้อยละ 10.53 มีรายได้ 6,001-9,000 บาท และร้อยละ 4.82 มีรายได้ 9,001-12,000 บาท

1.8 จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 62.28 มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 1 เครื่อง รองลงมาร้อยละ 24.12 มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 2 เครื่อง ร้อยละ 6.58 มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 3 เครื่อง ร้อยละ 4.39 ไม่มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง และร้อยละ 2.64 มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง 4 เครื่องขึ้นไป

ตาราง 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		จำนวน (228)	ร้อยละ (%)
เพศ	ชาย	114	50.00
	หญิง	114	50.00
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	70	30.70
	21-40 ปี	90	39.47
	41 ปี ขึ้นไป	68	29.25
	หมายเหตุ: อายุมากที่สุด 81 ปี อายุน้อยที่สุด 14 ปี อายุเฉลี่ย 32.53 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.28		
สถานภาพทางครอบครัว			
	โสด	117	51.32
	สมรส	93	40.79
	เป็นหม้าย หรือ หย่าร้าง	18	7.89

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		จำนวน	ร้อยละ
		(228)	(%)
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา		57	25.00
มัธยมศึกษาตอนต้น		29	12.72
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.		45	19.73
อนุปริญญา หรือ ปวส.		31	13.60
ปริญญาตรีขึ้นไป		66	28.95
อาชีพ			
นักเรียน นักศึกษา		54	23.69
รับจ้าง		48	21.05
ค้าขาย		40	17.54
รับราชการ		35	15.35
เกษตรกร		29	12.72
พนักงานบริษัท		14	6.14
ไม่ประกอบอาชีพ		6	2.63
พนักงานรัฐวิสาหกิจ		2	0.88
รายได้ (บาท/เดือน)			
ต่ำกว่า 3,000		102	44.74
3,001-6,000		54	23.68
6,001-9,000		24	10.53
9,001-12,000		11	4.82
มากกว่า 12,000		37	16.23
หมายเหตุ:			
รายได้น้อยที่สุด = 250 บาท		รายได้มากที่สุด = 60,000 บาท	
รายได้เฉลี่ย = 6,644.19 บาท		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.39784	

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน (228)	ร้อยละ (%)
จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง		
ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	10	4.39
1 เครื่อง	142	62.28
2 เครื่อง	55	24.12
3 เครื่อง	15	6.58
5 เครื่องขึ้นไป	6	2.63

สรุป

จากการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างสามารถกล่าวโดยสรุป คือกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนเท่า ๆ กัน มีอายุเฉลี่ย 32.53 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง อำเภอเชียงแสน และอำเภอแม่จัน ในสัดส่วนเท่ากัน มีสถานภาพโสด จบระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีอาชีพนักเรียน นักศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท และมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง จำนวน 1 เครื่อง

วิจารณ์ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 21-40 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ อายุต่ำกว่า 20 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยเลือกลงพื้นที่บริเวณแหล่งสถานศึกษาและแหล่งชุมชนในช่วงเวลากลางวัน ด้วยเหตุนี้จึงได้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานวิจัยของกลุ่มวิจัยและพัฒนาสำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (2548: 20) ที่ระบุว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มากที่สุด รวมถึงสอดคล้องกับผลสำรวจของบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (2541: บทสรุปผู้บริหาร) ที่ระบุว่า ผู้ที่อยู่ในวัยรุ่นอายุระหว่างอายุ 21-30 ปี เป็นกลุ่มที่ฟังวิทยุมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของกลุ่มวิจัยและพัฒนา สำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (2548: 23) ที่ระบุว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน นักศึกษามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของกลุ่มวิจัยและพัฒนาสำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (2548: 23) ที่ระบุว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียน นักศึกษา มีเวลาว่างในการรับฟังวิทยุมาก เพราะนอกฟังรายการวิทยุกระจายเสียงที่บ้านแล้ว เมื่ออยู่ในสถานศึกษา ในช่วงเวลาพักเรียนยังสามารถรับฟังรายการวิทยุผ่านทางเสียงตามสายของสถาบันการศึกษาของตน อีกทั้งการมีเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้ผู้รับฟังสามารถรับฟังรายการวิทยุได้สะดวกมากยิ่งขึ้น อาทิ การรับฟังวิทยุผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท มากที่สุด และมีรายได้เฉลี่ย 6,644.19 บาท ทั้งนี้อาจเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา ทำให้มีรายได้ต่อเดือนที่น้อย เพราะนักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้ทำงาน และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดเชียงราย จัดว่าอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง กระทรวงแรงงาน (2549: 1) ที่ระบุว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดเชียงรายอยู่ในอัตราเพียง 142 บาท

สำหรับจำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงจำนวน 1 เครื่องมากที่สุด ร้อยละ 62.28 ร้อยละ 33.34 มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงมากกว่า 1 เครื่อง และร้อยละ 4.39 ไม่มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของบำรุงสุข สุขพรรณ (2533: บทคัดย่อ) ที่ระบุว่า ประชาชนในชนบทมีเครื่องรับวิทยุทุกครัวเรือน รวมถึงขัดแย้งกับงานวิจัยของ ดิเรก ฤกษ์ห่วย และคณะ (2537: บทคัดย่อ) ที่ระบุว่า ทุกบ้านมีเครื่องรับวิทยุ และมีประมาณ 12.3% ที่มีมากกว่า 1 เครื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบางกลุ่มตัวอย่างนิยมติดตามรับฟังข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงผ่านทางสื่อมวลชนชนิดอื่น อาทิ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่า

ตอนที่ 2 ลักษณะพฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย (ตาราง 4)

ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 84.2 รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย เพียงกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.8 ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

2.1 เหตุผลที่ไม่รับฟังวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 27.80 ไม่ระบุ (ไม่มีเครื่องรับวิทยุ) รองลงมาร้อยละ 19.40 ไม่มีเวลา ติตเรียน / ติตงาน ร้อยละ 13.90 ไม่ชอบรายการ ไม่ชอบฟัง รายการวิทยุ ไม่รู้จักรายการ และสัญญาณไม่ชัดเจน ร้อยละ 11.10

2.2 เหตุผลที่ชอบฟังจากสถานีอื่น

ด้านเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.90 ระบุชอบฟังเพลง รองลงไปร้อยละ 27.80 ไม่ระบุ (ไม่มีเครื่องรับวิทยุ) ร้อยละ 8.30 ระบุชอบเนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปและด้านการเมือง ร้อยละ 5.5 ระบุชอบเนื้อหาด้านเศรษฐกิจและบันเทิง และร้อยละ 2.80 ระบุชอบเนื้อหา ด้านข่าววิเคราะห์เจาะลึกและส่งเสริมอาชีพ

ด้านรูปแบบและวิธีการจัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 36.10 ชอบรูปแบบรายการและ วิธีการจัดรายการประเภทพูดคุยกัน ร้อยละ 27.80 ไม่ระบุ (ไม่มีเครื่องรับวิทยุ) ร้อยละ 13.9 ชอบ รูปแบบรายการและวิธีการจัดรายการประเภทสารคดี ร้อยละ 11.10 ชอบรูปแบบรายการและวิธีการ จัดรายการประเภทสัมภาษณ์ ร้อยละ 8.30 ชอบนิตยสารทางอากาศ และร้อยละ 2.80 ชอบละคร

2.3 การเปิดรับฟังรายการวิทยุของ สวท. เชียงราย

รูปแบบรายการที่ชอบฟังจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.43 ระบุชอบฟังรายการเพลง และบันเทิง รองลงไปร้อยละ 35.87 ชอบฟังรายการรูปแบบข่าว ร้อยละ 5.54 ชอบฟังรายการ รูปแบบพูดคุยกัน ร้อยละ 4.78 ชอบฟังรายการรูปแบบสารคดี ร้อยละ 4.22 ชอบฟังรายการรูปแบบ สัมภาษณ์ และร้อยละ 3.16 ชอบฟังรายการรูปแบบนิตยสารทางอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับรายงาน วิจัยของกลุ่มวิจัยและพัฒนา สำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ (2548: 35) ที่ระบุว่า รายการวิทยุที่มีผู้ตอบระบุว่า รับฟังประจำมากที่สุด คือ รายการบันเทิง

เนื้อหารายการที่ขอฟังจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.96 ระบุขอฟังรายการเพลง ทุกแนวเพลง รองลงไปร้อยละ 10.75 ขอฟังรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับด้านกีฬา และร้อยละ 7.74 ขอฟังรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเกษตร

ความชัดเจนของคลื่นจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 58.85 ระบุว่าความชัดเจนของคลื่น พอสสมควร รองลงไปร้อยละ 38.02 ระบุว่า ความชัดเจนของคลื่นชัดเจนดีมาก และร้อยละ 3.13 ระบุว่าสัญญาณไม่ค่อยชัดเจน

การรบกวนจากวิทยุชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79.17 ระบุว่าไม่มีคลื่นรบกวน และร้อยละ 20.33 ระบุว่ามียคลื่นรบกวน

เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 36.50 ระบุว่าติดตามรับฟังรายการเพื่อความบันเทิง ร้อยละ 34.97 เพื่อได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ทันสถานการณ์ ร้อยละ 17.79 ระบุว่าเปิดเจอบนเครื่อง โดยบังเอิญ ร้อยละ 9.82 ระบุว่าเพื่อได้แนวปฏิบัติใหม่ ๆ และร้อยละ 0.92 ระบุว่าเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน

ความถี่ในการติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54.69 ระบุความถี่ในการติดตามรับฟังรายการว่าฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ร้อยละ 28.65 ระบุว่าฟังเป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 11.46 ระบุว่า นาน ๆ ฟังที และร้อยละ 5.20 ระบุว่าฟังน้อยมาก

ระยะเวลาในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย เฉลี่ย ต่อวัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.69 ระบุว่าฟัง 1 ชั่วโมงต่อวัน รองลงมากรณั้ตัวอย่างร้อยละ 25.0 ระบุว่าฟังน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20.83 ระบุว่าฟัง 2 ชั่วโมงต่อวัน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.63 ระบุว่าฟัง 3 ชั่วโมงต่อวัน และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8.85 ระบุว่าฟัง 4 ชั่วโมงต่อวันหรือมากกว่า

ช่วงเวลาในการติดตามรับฟังวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 14.75 ระบุว่าช่วงเวลาที่ได้รับฟังมากที่สุด คือ 07.00-08.00 น. ร้อยละ 10.66 ระบุว่าฟังช่วง 20.00-21.00 น. ร้อยละ 10.66 ระบุว่าฟังช่วง 09.00-10.00 น. และร้อยละ 8.61 ระบุว่า ฟังช่วง 17.00-18.00 น.

รายการจาก สวท. เชียงราย ที่เคยรับฟัง

ผลการวิจัยพบว่า จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 192 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.21 เคยฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.35 เคยฟังรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.44 เคยฟังรายการคลินิกแก้จน

ตาราง 4 ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ	จำนวน	ร้อยละ (%)
การรับฟังรายการวิทยุ (n = 228)		
รับฟัง สวท. เชียงราย	192	84.20
ไม่รับฟัง สวท. เชียงราย	36	15.80
รวม	228	100.00
เหตุที่ไม่รับฟัง สวท. เชียงราย (n = 36)		
ไม่มีวิทยุ	10	27.80
ไม่มีเวลา ดิฉันเรียน ดิฉันทำงาน	7	19.40
ไม่ชอบรายการ	5	13.90
ไม่ชอบฟังวิทยุ	5	13.90
ไม่รู้จักรายการ	5	11.10
สัญญาณไม่ชัดเจน	4	13.90
รวม	36	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรมกาเปิดรับฟังรายการ	จำนวน	ร้อยละ (%)
เหตุผลที่ชอบฟังจากสถานีอื่น (n = 36)		
ด้านเนื้อหา		
เพลง	14	38.90
ไม่ระบุ (ไม่มีวิทยุ)	10	27.80
ความรู้ทั่วไป	3	8.30
การเมือง	3	8.30
เศรษฐกิจ	2	5.55
บันเทิง	2	5.55
ข่าววิเคราะห์เจาะลึก	1	2.80
ส่งเสริมอาชีพ	1	2.80
ธรรมะ	-	-
รวม	36	100.00
ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการ		
พูดคุยกัน	13	36.10
ไม่ระบุ (ไม่มีวิทยุ)	10	27.80
สารคดี	5	13.90
สัมภาษณ์	4	11.10
นิตยสารทางอากาศ	3	8.30
ละคร	1	2.80
รวม	36	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรม的开รับฟังรายการ	จำนวน	ร้อยละ (%)
การเปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (n = 192)		
รูปแบบรายการที่ชอบฟัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
รายการเพลงและบันเทิง	176	46.43
ข่าว	136	35.87
พูดคุยกัน	21	5.54
สารคดี	18	4.78
สัมภาษณ์	16	4.22
นิตยสารทางอากาศ	12	3.16
รวม	379	100.00
เนื้อหารายการที่ชอบฟังจาก สวท. เชียงราย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สุขภาพ	32	6.03
การเมือง	71	13.40
การเกษตร	41	7.74
วัฒนธรรม	12	2.26
วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี	20	3.77
กีฬา	57	10.75
เศรษฐกิจ	33	6.23
ส่งเสริมอาชีพ	33	6.23
การศึกษา	32	6.04
ศาสนา	13	2.45

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ	จำนวน	ร้อยละ (%)
การเปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (n = 192)		
เนื้อหารายการที่ชอบฟังจาก สวท. เชียงราย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ต่อ)		
เพลง - ทุกแนวเพลง	127	23.96
- ไทยสากล	33	6.23
- ลูกทุ่ง	19	3.58
- เพื่อชีวิต	4	0.76
- สากล	3	0.57
รวม	530	100.00
ความชัดเจนของคลื่น		
ชัดเจนพอสมควร	113	58.85
ชัดเจนดีมาก	73	38.02
ไม่ค่อยชัดเจน	6	3.13
รวม	192	100.00
การรบกวนจากวิทยุชุมชน		
ไม่มีคลื่นรบกวน	152	79.17
มีคลื่นรบกวน	40	20.83
รวม	192	100.00
เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)		
เพื่อความบันเทิง	119	36.50
เพื่อได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ทันสถานการณ์	114	34.97
เปิดเจคลื่นโดยบังเอิญ	58	17.79
เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน	3	0.92
เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติใหม่ ๆ	32	9.82
รวม	326	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรมกรเปิดรับฟังรายการ	จำนวน	ร้อยละ (%)
การเปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (n = 192)		
ความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย		
ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	105	54.69
ฟังเป็นประจำทุกวัน	58	30.20
นาน ๆ ฟังที	22	11.46
ฟังน้อยมาก	10	5.20
รวม	192	100.00
ระยะเวลาในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย		
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	48	25.00
1 ชั่วโมง ต่อ วัน	57	29.69
2 ชั่วโมง ต่อ วัน	40	20.83
3 ชั่วโมง ต่อ วัน	30	15.63
4 ชั่วโมง ต่อ วัน หรือมากกว่า	17	8.85
รวม	192	100.00
ช่วงเวลาในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)		
05.00 - 06.00 น.	7	2.87
06.00 - 07.00 น.	11	4.51
07.00 - 08.00 น.	36	14.75
08.00 - 09.00 น.	9	3.69
09.00 - 10.00 น.	26	10.66
10.00 - 11.00 น.	4	1.63
11.00 - 12.00 น.	11	4.51
12.00 - 13.00 น.	9	3.69
13.00 - 14.00 น.	4	1.63

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรมกรเปิดรับฟังรายการ	จำนวน (228)	ร้อยละ (%)
การเปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (n = 192)		
ช่วงเวลาในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ) (ต่อ)		
14.00 - 15.00 น.	7	2.87
15.00 - 16.00 น.	10	4.10
16.00 - 17.00 น.	11	4.51
17.00 - 18.00 น.	21	8.61
18.00 - 19.00 น.	13	5.33
19.00 - 20.00 น.	8	3.28
20.00 - 21.00 น.	27	11.07
21.00 - 22.00 น.	18	7.38
22.00 - 23.00 น.	8	3.28
23.00 - 24.00 น.	4	1.63
รวม	244	100.00
รายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ที่เคยรับฟัง		
รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย)	89	46.35
รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	58	30.21
รายการคลินิกแก้จน	45	23.44
รวม	192	100.00

สรุป

ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับรายการวิทยุจาก สวท. เชียงรายของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวโดยสรุปคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย สรุปได้ว่า เหตุผลที่ไม่ฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย เนื่องจากไม่มีวิทยุ รองลงมาไม่มีเวลา คิดเรียน คิดทำงาน เหตุผลที่เลือกฟังรายการวิทยุจากสถานีอื่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบเนื้อหาจากสถานีอื่นประเภท เพลงมากที่สุด และด้านชอบรูปแบบและวิธีการจัดรายการประเภทพูดคุย มากที่สุด

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบรายการที่ชอบฟังมากที่สุด คือ เพลง / บันเทิง ด้านเนื้อหารายการที่ชอบฟังมากที่สุด คือ เพลงทุกแนวเพลง ความชัดเจนของคลื่นระบุว่าชัดเจนพอสมควรมากที่สุด ด้านการรับกวนจากวิทยุชุมชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีการรบกวน ด้านเหตุผลที่ติดตามรับฟังพบว่า เพื่อความบันเทิงมากที่สุด ด้านความถี่ในการรับฟังพบว่าฟังบ้างไม่ฟังบ้างมากที่สุด ด้านระยะเวลาในการรับฟังพบว่าฟัง 1 ชั่วโมง ต่อวัน มากที่สุด ด้านช่วงเวลารับฟังมากที่สุดคือ ช่วงเวลา 09.00-10.00 น.

รายการวิทยุที่เคยรับฟังจาก สวท. เชียงราย กลุ่มตัวอย่างระบุว่า เคยฟังรายการ ข่าวท้องถิ่น (แนวเคียงเจียงฮาย) มากที่สุด รองลงมาคือรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน และรายการคลินิกแก้จน

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการวิทยุของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สวท. เชียงราย เป็นสถานีวิทยุที่เปิดทำการออกอากาศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2511 จึงถือเป็นอีกสถานีวิทยุหนึ่งของ จ. เชียงราย ที่ประชาชนรู้จักและเปิดรับฟังมานาน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เหลือที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันมีสถานีวิทยุที่เปิดขึ้นมาใหม่หลายสถานีทั้งสถานีวิทยุของภาคเอกชน และสถานีวิทยุชุมชน ทำให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการเปิดรับฟังรายการวิทยุมากขึ้น อีกทั้งมีสื่อมวลชนมากมายให้ผู้รับสารเลือกเปิดรับ ไม่ว่าจะเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่อดังกล่าวมีข้อดีมากกว่าสื่อวิทยุกระจายเสียงที่สามารถรับฟังเสียงเท่านั้น

ด้านเหตุผลที่ไม่รับฟังวิทยุจาก สวท. เชียงราย ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ระну (ไม่มีเครื่องรับวิทยุ) รองลงมาไม่มีเวลา ดิเรียน ดิทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างต้องไปเรียนหนังสือ หรือต้องทำงาน เวลาในการติดตามรับฟังสื่อวิทยุกระจายเสียงจึงมีน้อยลง

ด้านเหตุผลที่ชอบฟังจากสถานีอื่น อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มตัวอย่างที่เมื่อเครื่องรับวิทยุได้ตั้งคลื่นความถี่ไหนไว้ ก็จะฟังแต่คลื่นความถี่นั้นและไม่ได้เปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นเลย กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จึงรู้จักแต่รายการวิทยุที่ตนได้ตั้งคลื่นความถี่นั้น ๆ ไว้ ซึ่งสอดคล้องกับยุพา สุภากุล (2542: 45) ที่ระบุว่าผู้รับสารบางคนจะเลือกสื่อตามความเคยชินจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงการรับสื่อที่เคยรับอยู่ สำหรับผลการวิจัยในเหตุผลที่ชอบฟังจากสถานีอื่น ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบฟังเพลงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการทำงานเพื่อความอยู่รอด การเปิดรับฟังรายการเพลง สามารถช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดลงได้ สำหรับรูปแบบและวิธีการจัดรายการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบการพูดคุยกันมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพูดคุยกันทำให้การรับฟังวิทยุน่าติดตาม ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบรายการวิทยุของนภภรณ์ อัจฉริยะกุล (2539: 422) ที่ระบุว่ารายการพูดคุยกับผู้ฟังว่าจะมีความน่าฟังและดึงดูดความสนใจได้จะต้องขึ้นอยู่กับลักษณะการพูดคุยของผู้จัดรายการด้วย ยิ่งพูดเป็นธรรมชาติมากเท่าใด ยิ่งได้รับความสนใจมากเท่านั้น

ด้านการเปิดรับฟังรายการวิทยุของ สวท. เชียงราย ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบฟังรายการเพลงและบันเทิง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ บำรุงสุข สุขพรรณ (2533: บทคัดย่อ) ที่ระบุว่า รายการที่ประชาชนในชนบทชอบฟังมาก คือประเภทรายการให้ความรู้ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ส่วนเนื้อหารายการปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบฟังรายการเพลงทุกแนวเพลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการเพลงและบันเทิงเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟัง เพราะการรับฟังรายการเพลงและบันเทิงถือเป็นการคลายเครียดได้อีกทางหนึ่ง

ด้านความชัดเจนของคลื่นจาก สวท. เชียงราย ปรากฏว่าความชัดเจนของคลื่นจาก สวท. เชียงราย อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการรบกวนจากวิทยุชุมชน ปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่ไม่มีคลื่นรบกวน มีเพียง 1 ใน 4 เท่านั้น ที่ระบุว่ามิลื่นรบกวน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันมีสถานีวิทยุเกิดขึ้นหลายสถานี ทั้งสถานีวิทยุของภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงสถานีวิทยุชุมชน จึงอาจส่งผลให้กำลังส่งของคลื่นวิทยุของ สวท. เชียงราย ตัดขาด หรือไม่สามารถส่งไปอย่างเต็มที่ได

ด้านเหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการจาก สวท. เชียงราย ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามเพื่อความบันเทิง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่นิยมของ McQuarrie (1994) ที่กล่าวว่า การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม เป็นหนึ่งในหน้าที่ทางสังคมของสถานี

สื่อสารมวลชน ด้านความถี่ในการติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างฟังบ้างไม่ฟังบ้างมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผังรายการหลักของ สวท. เชียงราย จะมีการปรับเปลี่ยนตามโครงการของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 โดยผังหลักนั้นจะเน้นด้าน สารความรู้และข่าวสารเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ต้องการรับฟังความบันเทิงและเพลง จึงหันไปเปิดรับฟังรายการวิทยุจากสถานีอื่นแทน

ด้านระยะเวลาในการรับฟังรายการจาก สวท. เชียงราย ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่าง เปิดรับฟังเพียง 1 ชั่วโมงต่อวันมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง จึงไม่ค่อยมีเวลาเปิดวิทยุกระจายเสียง และด้วยจุดด้อยของวิทยุกระจายเสียงที่ผู้รับสารสามารถได้รับฟังเพียงเสียงเท่านั้น ทำให้ปัจจุบัน สื่อประเภทโทรทัศน์กระจายเสียง และสื่ออินเทอร์เน็ต อันเป็นสื่อที่สามารถรับได้ทั้งภาพและเสียง เป็นสื่อที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้รวดเร็ว และน่าสนใจในการติดตามสื่อมากกว่าสื่อวิทยุกระจายเสียง

ส่วนด้านช่วงเวลาในการติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ปรากฏว่า คือช่วงเวลา 07.00-08.00 น. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงเวลานี้เป็นเวลาว่างของกลุ่มตัวอย่างก่อนไป เรียนหนังสือหรือไปทำงานซึ่งด้านระยะเวลาและช่วงเวลานั้น

ด้านรายการจาก สวท. เชียงราย ที่เคยรับฟัง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างเคยรับฟัง รายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) มากที่สุด รองลงมาคือรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน และรายการคลินิกแก้จนตามลำดับ แต่เปอร์เซ็นต์การเปิดรับฟังทั้ง 3 รายการ ไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่ารับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ช่วงเวลาที่รายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) คือเวลา 06.30-07.00 น. เป็นช่วงเวลาที่เข้า เกินไปและอาจเป็นเพราะเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างติดภารกิจส่วนตัว สำหรับรายการเสียงสะท้อน จากประชาชน เป็นรายการที่มีระยะเวลาการจัดที่ไม่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการ จัดรายการของนายกรัฐมนตรีนายก ในรายการนายก ฯ ทักฉันทพบประชาชน ส่วนรายการคลินิกแก้จน เป็นรายการตามโครงการ ฯ ที่ออกอากาศเพียง 40 ตอน เท่านั้น ทำให้กลุ่มผู้ฟังบางกลุ่มไม่รู้จักและไม่เคยรับฟังรายการ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจและผลกระทบจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจจากรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ผลการวิจัยพบว่า (ตาราง 5)

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.89 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- ลีลาในการพูด ($\bar{X} = 4.48$)
- การเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.96$)
- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ($\bar{X} = 3.85$)
- การสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธา ด้วยเหตุผลและตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.73$)
- การใช้ปฏิภาณไหวพริบ ($\bar{X} = 3.61$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.59)

ในเรื่อง

- การมีอารมณ์ขันและสอเคลิ้ม ($\bar{X} = 3.49$)

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.56 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- ความน่าสนใจของประเด็น ($\bar{X} = 4.20$)
- มีความสำคัญและมีผลต่อชุมชน ($\bar{X} = 4.00$)
- ความสดและทันเหตุการณ์ ($\bar{X} = 3.88$)

- การเจาะลึกข้อมูล ($\bar{x} = 3.80$)
- เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์ ($\bar{x} = 3.71$)

ด้านรูปแบบรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านรูปแบบรายการเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.86 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านรูปแบบรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{x} = 3.98$)
- รูปแบบรายการน่าสนใจ ($\bar{x} = 3.97$)
- การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือการมีส่วนร่วมกับรายการ ($\bar{x} = 3.85$)
- การลำดับเนื้อหา การเดินเรื่อง ($\bar{x} = 3.64$)

ด้านความเหมาะสมของรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของรายการเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.82 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของรายการ ในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- วันที่จัดรายการ ($\bar{x} = 3.90$)
- ความยาวของรายการมีความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.74$)
- ช่วงเวลาการจัดรายการ ($\bar{x} = 3.64$)

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์รายการในระดับพอ ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์รายการระดับพอ ๆ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรื่องการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ($\bar{x} = 3.49$)

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน แยกเป็นความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจแยกตามความถี่ในการรับฟัง ผลการวิจัยพบว่า (ตาราง 6)

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 4.35$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.77$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.68$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.66$)

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นที่น่าสนใจในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 4.00$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 4.09$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.85$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.50$)

ด้านรูปแบบรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 4.25$)

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.98$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.87$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.78$)

ด้านความเหมาะสมของรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.86$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.83$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.70$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.50$)

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์รายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.88$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.50$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.47$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.00$)

การเปรียบเทียบระหว่างความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย กับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการต่างกัน (ตาราง 7) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($F = 11.55, p < 0.05$) ด้านผู้จัดรายการ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก (4.35) มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย กับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ในระดับฟังน้อยมาก มีจำนวนเพียง 3 คน ส่วนในการรับฟังระดับนาน ๆ ฟังที มีจำนวนเพียง 2 คนเท่านั้น ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ซึ่งควรมีการทดสอบความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย กับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนใหม่ในครั้งต่อไป

การพิสูจน์สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากมีระดับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ระดับอื่น ๆ ด้านผู้จัดรายการ ($F = 11.55, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่ได้เปิดรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ในรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับความถี่ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้งนั้นอาจขึ้นอยู่กับความคิดเห็นรายการของผู้จัดรายการ

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีความดีในการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับฟังน้อยมาก ซึ่งมีความพึงพอใจต่อตัวผู้จัดรายการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความดีในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที่ ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนเพียงน้อยครั้ง แต่ในครั้งที่ได้ติดตามรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนนั้นอาจเป็นวันที่ผู้จัดรายการจัดรายการได้อย่างน่าสนใจจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความดีในระดับฟังน้อยมากได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความดีในการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้างและนาน ๆ ฟังที่ โดยแม้จะฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับบ่อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความดีในการรับฟังรายการระดับฟังน้อยมาก แต่ความพึงพอใจอาจมีความแตกต่างกันในระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความดีในระดับฟังน้อยมาก

ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

เมื่อวิเคราะห์ระดับผลกระทบจากรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับมีผลกระทบปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.99 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้ (ตาราง 8)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50)

- ด้านเกิดความรู้และมุมมองใหม่ ๆ ($\bar{x} = 3.68$)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50)

- ด้านเกิดการสนใจและการเห็นพ้อง ($\bar{x} = 3.21$)

- ด้านมีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ($\bar{x} = 2.95$)

- ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ($\bar{x} = 2.62$)

และกลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50)

- ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ($\bar{x} = 2.49$)

สรุป

จากผลการวิจัยดังกล่าว ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ด้านผู้จัดรายการ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ด้านรูปแบบรายการ ด้านความเหมาะสมของรายการ และด้านการประชาสัมพันธ์รายการ ในระดับสูงสุดคือ ระดับพอใจ และความพอใจต่ำสุดคือ ระดับเฉย ๆ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดในความพึงพอใจระดับพอใจจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้จัดรายการ เรื่องลีลาในการพูด รองลงมาคือด้านประเด็นที่น่าสนใจเรื่องความน่าสนใจของประเด็น เรื่องมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน ด้านรูปแบบรายการเรื่องการนำเสนอที่น่าสนใจ และเรื่องรูปแบบรายการน่าสนใจ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับเฉย ๆ เรียงจากน้อยไปหามาก คือผู้จัดรายการเรื่องการมีอารมณ์ขันและสอแสบ และด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างออกตามความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย กับความพึงพอใจในการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แคว้นเจียงฮาย) ผลการวิจัย พบว่า

ด้านผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที

ด้านรูปแบบรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง

ด้านความเหมาะสมของรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที่ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก

จากการพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในการติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการเสียดสีสะท้อนจากประชาชน กับความถี่ในการติดตามรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 สรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก จะมีระดับความพึงพอใจต่อการเสียดสีสะท้อนจากประชาชนด้านผู้จัดรายการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที่ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที่ มีความพึงพอใจต่อการเสียดสีสะท้อนจากประชาชน โดยภาพรวมแล้วไม่ต่างกัน ($p \geq .05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 11.55, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียดสีสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

ด้านผลกระทบสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการเสียดสีสะท้อนจากประชาชนในระดับผลกระทบมาก ด้านเกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ ร่องลงมาคือ มีผลกระทบในระดับปานกลาง ด้านการเกิดการจูงใจและเห็นพ้องต่อข้อมูล และด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ และเกิดผลกระทบในระดับน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของรายการ

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจส่วนใหญ่ในระดับพอใจ โดยความพึงพอใจของผู้รับสารนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ที่สรุปได้ว่าผลจากการบริโภคเนื้อหาข่าวสารจะนำไปสู่การได้รับความพึงพอใจของบุคคล ความพึงพอใจจึงเป็นผลลัพธ์ตามความคาดหวังจากการเปิดรับสื่อเพื่อการตอบสนองความต้องการ ในขณะนั้นหรือในเวลาต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนมีการจัดรายการที่เหมาะสมตามหน้าที่ทางสังคมของสถาบันสื่อสารมวลชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่ นิยมของ McQuail (1994 อ้างในอุบลรัตน์ ศิริยุสศักดิ์: 13-14) ที่กล่าวว่า หนึ่งในหน้าที่ของสถาบัน สื่อสารมวลชนคือการให้ข้อมูลข่าวสาร และการประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกันจึงส่งผลให้ผู้ฟังเกิดความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ

ด้านผู้จัดรายการ ในการมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุข มีความพึงพอใจในระดับ เฉลย ๆ อาจเป็นเพราะรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เศรษฐกิจ หรือการร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ ของประชาชน ทำให้การดำเนินรายการไม่สามารถ สอดแทรกอารมณ์ขันได้ตลอดในช่วงเวลาของการจัดรายการ ซึ่งผลของคะแนนในประเด็นการมี อารมณ์ขันและสอดแทรกมุขนั้นมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ของ McCombs and Becker (1987: 73) ที่กล่าวว่า ผู้รับสารต้องการใช้สื่อมวลชนเพื่อตอบสนอง ความต้องการด้านสารสนเทศและความต้องการความบันเทิง การที่รายการมีลักษณะการจัดรายการ ที่มีสภาพการณ์ตึงเครียดจะทำให้ผู้ฟังเกิดความตึงเครียดตามได้อย่างง่ายดาย ดังนั้นการจัดรายการ ควรมีการสอดแทรกอารมณ์ขันบ้าง เพื่อให้การรับฟังรายการของผู้ฟังไม่เกิดความตึงเครียดจากการ เปิดรับฟัง

รูปแบบรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนที่มีการเปิดโอกาสกับผู้ฟังด้วยการ โทรศัพท์สายตรงเข้าไปในรายการหรือการมีส่วนร่วมกับรายการ ปรากฏว่า ผลของความพึงพอใจ อยู่ในระดับพอใจ สอดคล้องกับแนวคิดด้านเทคนิคในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงของ สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร (2548) ที่ได้ระบุว่า การสร้างการมี ส่วนร่วมของผู้ฟังถือเป็นเทคนิคหนึ่งในการจัดรายการ โทรศัพท์

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ ในเรื่องการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป แสดงว่าการประชาสัมพันธ์รายการยังไม่เป็นที่ พึงพอใจของผู้ฟัง ซึ่งมีความสอดคล้องกับเทคนิคการจัดรายการวิทยุของสถาบันวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย กำแพงเพชร (2548) ที่กล่าวถึงเทคนิคการจัดรายการวิทยุด้านการประชาสัมพันธ์

รายการที่ว่าหนึ่งในเทคนิคในการจัดรายการวิทยุ คือการประชาสัมพันธ์ทางสื่ออื่นด้วย กล่าวคือสื่อเสริมสื่อ

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากจะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนด้านผู้จัดรายการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครั้งที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากได้ติดตามรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนนั้นอาจเป็นวันที่ผู้จัดรายการมีการดำเนินรายการอย่างน่าสนใจ พร้อมทั้งมีเนื้อหาและประเด็นที่น่าสนใจ ส่งผลให้รายการได้รับความสนใจ จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

นอกจากนั้นสาเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากมีระดับความพึงพอใจต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนด้านผู้จัดรายการที่เมื่อเปรียบเทียบแล้วสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และฟังบ้างไม่ฟังบ้าง เพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากมีจำนวนเพียง 3 คน รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับนาน ๆ ฟังที มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 คนเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยมากเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และฟังบ้างไม่ฟังบ้าง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 11.55, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครั้งที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับฟังน้อยมาก ได้เปิดรับฟังการออกอากาศของรายการรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนซึ่งแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนเพียงน้อยครั้งก็

ตาม แต่ในจำนวนน้อยครั้งนั้นอาจเป็นครั้งที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้จัดรายการได้ดำเนินรายการออกมาอย่างน่าสนใจและน่าติดตาม จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในระดับฟังเป็นประจำ ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที

นอกจากนั้นค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที นั้นอาจเป็นเพราะจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมากซึ่งระบุว่ามีความพึงพอใจในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในระดับฟังเป็นประจำ ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที นั้นมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 3 คนเท่านั้น ค่าความพึงพอใจที่กลุ่มตัวอย่างเพียง 3 คนตอบว่าพอใจ จึงสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับฟังเป็นประจำ ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ที่มีจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า

ส่วนด้านผลกระทบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบมากด้านการเกิดความรู้ และมีมุมมองใหม่ ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน เป็นรายการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น หรือแจ้งเรื่องราวร้องเรียนได้ ทำให้กลุ่มผู้ฟังสามารถได้ความรู้ แนวคิด ความคิดเห็น และมุมมองใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของ McCombs and Becker (1987: 73) ในการใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองตอบความต้องการ ด้านความต้องการสารสนเทศ นั่นคือเพื่อทราบข่าวสารเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นต่าง ๆ อันเป็นเรื่องใกล้ตัวกับประชาชน อาทิ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และด้านความต้องการการรวมตัวและการปฏิสัมพันธ์กับทางสังคม นั่นคือการที่ประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็นหรือทัศนคติร่วมกับผู้อื่นได้ เมื่อเกิดความพึงพอใจดังกล่าวแล้วย่อมส่งผลให้เกิดผลกระทบมากด้านการเกิดความรู้ และมีมุมมองใหม่ ๆ ด้านการเกิดการเรียนรู้ และเห็นพ้องต่อข้อมูลในที่สุด

กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบปานกลาง ด้านการเกิดการเรียนรู้ และเห็นพ้องต่อข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจตคติของมนุษย์ เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ซึ่งสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของมนุษย์ได้นั้นต้องเป็นสิ่งที่สามารถก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มนุษย์ได้มากที่สุด และมีผลกระทบอย่างมากที่สุดเท่านั้น ส่วนด้านเกิดการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมนั้นอาจเป็นเพราะผู้รับสารจะติดตาม แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องใกล้ตัวกับตน มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หรือเป็นประเด็นข่าวหรือเรื่องราวที่ตนให้ความสนใจเท่านั้น และด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถ

เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุจูงใจที่มีเหตุผลมากพอ สำหรับด้านเกิดการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้รับสารจะติดตามแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องใกล้ตัวกับตน มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หรือเป็นประเด็นข่าวหรือเรื่องราวที่ตนให้ความสนใจเท่านั้น ส่วนด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุจูงใจที่มีเหตุผลมากพอ

ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ปรากฏว่าเกิดผลกระทบน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างสนใจเพียงแค่เปิดวิทยุกระจายเสียงเพื่อรับฟังเสียงเพียงเท่านั้น ดังนั้นเมื่อได้เปิดรับข่าวสาร ข้อมูล หรือความรู้ใด ๆ โดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่สนใจที่จะแนะนำบอกกล่าวให้ผู้อื่นได้รับรู้ในสิ่งที่ตนรู้

ตาราง 5 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ต่อรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ผู้จัดรายการ			
- การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	3.96	0.69	พอใจ
- สลีลาในการพูด	4.48	6.78	พอใจ
- การสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธา (ด้วยเหตุผลและตัวอย่าง)	3.73	0.76	พอใจ
- การใช้ปฏิภาณไหวพริบ	3.61	0.70	พอใจ
- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง	3.85	0.80	พอใจ
- การมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุข	3.49	0.92	เฉย ๆ
รวม	3.89	0.42	พอใจ
2. ประเด็นที่น่าสนใจ			
- ความน่าสนใจของประเด็น	4.20	0.66	พอใจ
- ความสดและทันเหตุการณ์	3.88	0.77	พอใจ
- การเจาะลึกข้อมูล	3.80	0.80	พอใจ
- เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์	3.71	0.72	พอใจ
- มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน	4.00	0.67	พอใจ
รวม	3.56	0.57	พอใจ

ตาราง 5 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับความพึงพอใจ		
	X	SD	แปลผล
3. รูปแบบรายการ			
- รูปแบบรายการน่าสนใจ	3.97	0.64	พอใจ
- การลำดับเนื้อหา การเดินเรื่อง	3.64	0.76	พอใจ
- การนำเสนอที่น่าสนใจ	3.98	0.68	พอใจ
- การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือมีส่วนร่วมกับรายการ	3.85	0.76	พอใจ
รวม	3.86	0.55	พอใจ
4. ความเหมาะสมของรายการ			
- วันที่จัดรายการ	3.90	0.82	พอใจ
- ช่วงเวลาที่จัดรายการ	3.84	0.74	พอใจ
- ความยาวของรายการ	3.74	0.86	พอใจ
รวม	3.85	0.59	พอใจ
5. การประชาสัมพันธ์รายการ			
- การแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป	3.49	0.73	เฉยๆ
รวม	3.49	0.73	เฉยๆ

ตาราง 6 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน
เมื่อแยกตามความถี่ในการรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
จ. เชียงราย

ความถี่ในการรับฟัง ^{1/}	n	ค่าเฉลี่ย ^{2/} ความพึงพอใจ	SD	F
1. ผู้จัดรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	17	3.77 ^a	0.52	11.55*
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	36	3.68 ^a	0.55	
- นาน ๆ ฟังที	2	3.66 ^a	0.00	
- ฟังน้อยมาก	3	4.35 ^b	6.59	
รวม	58	3.86	1.31	
2. ประเด็นที่น่าสนใจ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	17	4.09	0.40	0.27
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	36	3.85	0.53	
- นาน ๆ ฟังที	2	3.50	0.42	
- ฟังน้อยมาก	3	4.00	0.84	
รวม	58	3.91	0.50	
3. รูปแบบรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	17	3.98	0.57	0.46
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	36	3.78	0.53	
- นาน ๆ ฟังที	2	4.25	0.70	
- ฟังน้อยมาก	3	3.87	0.53	
รวม	58	3.86	0.55	

ตาราง 6 (ต่อ)

ความถี่ในการรับฟัง ^{1/}	n	ค่าเฉลี่ย ^{2/} ความพึงพอใจ	SD	F
4. ความเหมาะสมของรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	17	3.86	0.66	0.83
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	36	3.70	0.73	
- นาน ๆ ฟังที	2	3.83	0.23	
- ฟังน้อยมาก	3	3.50	0.70	
รวม	58	3.74	0.69	
5. การประชาสัมพันธ์รายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	17	3.88	0.78	0.26
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	36	3.47	0.82	
- นาน ๆ ฟังที	2	3.50	0.70	
- ฟังน้อยมาก	3	3.00	0.00	
รวม	58	3.57	0.81	

หมายเหตุ:

* $p \leq .05$

^{1/} ความถี่ในการรับฟัง คือ ฟังเป็นประจำทุกวัน, ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง, นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก

^{2/} ตัวอักษรแตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจหลังการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการต่างกัน

องค์ประกอบ	แหล่งความแปรปรวน	df.	S.S.	M.S.	F
1. ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	38.39	12.79	11.55*
	ภายในกลุ่ม	55	58.70	12.11	
	รวม	58			
2. ประเด็นที่น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.02	0.34	0.27
	ภายในกลุ่ม	55	13.94	0.25	
	รวม	58			
3. รูปแบบรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.79	0.27	0.46
	ภายในกลุ่ม	55	16.86	0.31	
	รวม	58			
4. ความเหมาะสมของรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.43	0.14	0.26
	ภายในกลุ่ม	55	26.74	0.51	
	รวม	58			
5. การประชาสัมพันธ์รายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.66	0.89	0.68
	ภายในกลุ่ม	55	35.73	0.65	
	รวม	58			

หมายเหตุ:

* $p \leq .05$

df = degree of freedom

S.S = Sum of Square

M.S = Mean Square

ตาราง 8 ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการ
เสียงสะท้อนจากประชาชน

ผลกระทบในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับผลกระทบ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
- เกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ	3.68	0.85	กระทบมาก
- เกิดแรงจูงใจและเห็นพ้องต่อข้อมูล ข่าวสาร	3.21	0.72	กระทบปานกลาง
- มีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม	2.95	1.07	กระทบปานกลาง
- การเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของรายการ	2.62	0.67	กระทบปานกลาง
- การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตามคำแนะนำของ รายการ	2.49	0.66	กระทบน้อย
รวม	2.99	0.79	กระทบปานกลาง

รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเรียงเจียงฮาย)

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเรียงเจียงฮาย)

เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจจากรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเรียงเจียงฮาย)

ผลการวิจัยพบว่า (ตาราง 9)

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.85 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านผู้จัดรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง

- การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.10$)
- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ($\bar{X} = 3.95$)
- ลีลาในการพูด ($\bar{X} = 3.88$)
- การสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธาด้วยเหตุผลและตัวอย่าง ($\bar{X} = 3.76$)
- การมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุข ($\bar{X} = 3.74$)
- การใช้ปฏิภาณไหวพริบ ($\bar{X} = 3.71$)

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจระดับพอใจมาก (คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00) ในเรื่องต่อไปนี้

- เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสาระประโยชน์ ($\bar{X} = 4.83$)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- ความน่าสนใจของประเด็น ($\bar{X} = 4.20$)
- มีความสำคัญและมีผลต่อชุมชน ($\bar{X} = 4.18$)
- ความสดและทันเหตุการณ์ ($\bar{X} = 4.01$)
- การเจาะลึกข้อมูล ($\bar{X} = 3.97$)

ด้านรูปแบบรายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านรูปแบบรายการเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.89 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายชื่อและเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านรูปแบบรายการ ระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- รูปแบบรายการน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.08$)
- การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{x} = 3.97$)
- การโทรศัพท์หรือการมีส่วนร่วมกับการรายการ ($\bar{x} = 3.86$)
- การลำดับเนื้อหา การเดินเรื่อง ($\bar{x} = 3.63$)

ด้านความเหมาะสมของรายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของรายการเฉลี่ยในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.82 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายชื่อและเรียงลำดับได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของรายการ ระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- วันที่จัดรายการเหมาะสม ($\bar{x} = 3.84$)
- ช่วงเวลาการจัดรายการเหมาะสม ($\bar{x} = 3.76$)
- ความยาวของรายการเหมาะสม ($\bar{x} = 3.75$)

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์รายการในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) ในเรื่องการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ($\bar{x} = 3.48$)

ตาราง 9 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ผู้จัดรายการ			
- การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	4.10	0.71	พอใจ
- ลีลาในการพูด	3.88	0.87	พอใจ
- การสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธา (ด้วยเหตุผลและตัวอย่าง)	3.76	0.72	พอใจ
- การใช้ปฏิภาณไหวพริบ	3.71	0.70	พอใจ
- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง	3.95	0.75	พอใจ
- การมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุข	3.74	0.85	พอใจ
รวม	3.85	0.57	พอใจ
2. ประเด็นที่น่าสนใจ			
- ความน่าสนใจของประเด็น	4.20	0.76	พอใจ
- ความสดและทันเหตุการณ์	4.01	0.80	พอใจ
- การเจาะลึกข้อมูล	3.97	0.84	พอใจ
- เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์	4.83	10.13	พอใจ มาก
- มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน	4.18	0.79	พอใจ
รวม	4.03	0.57	พอใจ

ตาราง 9 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
3. รูปแบบรายการ			
- รูปแบบรายการน่าสนใจ	4.08	0.75	พอใจ
- การลำดับเนื้อหา การเดินเรื่อง	3.63	0.86	พอใจ
- การนำเสนอที่น่าสนใจ	3.97	0.74	พอใจ
- การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือมีส่วนร่วมกับการรายการ	3.86	0.75	พอใจ
รวม	3.89	0.56	พอใจ
4. ความเหมาะสมของรายการ			
- วันที่จัดรายการ	3.84	0.84	พอใจ
- ช่วงเวลาที่จัดรายการ	3.76	0.83	พอใจ
- ความยาวของรายการ	3.75	0.88	พอใจ
รวม	3.82	0.59	พอใจ
5. การประชาสัมพันธ์รายการ			
- การแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป	3.48	0.69	เฉย ๆ
รวม	3.48	0.69	เฉย ๆ

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย) แยกเป็นความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจแยกตามความถี่ในการรับฟัง ผลการวิจัยพบว่า (ตาราง 10)

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.96$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.87$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.79$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.77$)

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นที่น่าสนใจในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 4.26$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 4.20$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.94$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.76$)

ด้านรูปแบบรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 4.54$)

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 4.06$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 4.06$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.85$)

ด้านความเหมาะสมของรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.97$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.78$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.75$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.36$)

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์รายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.85$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.71$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.60$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์รายการในระดับเลข ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50)

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 2.81$)

การเปรียบเทียบระหว่างความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย กับความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย)

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการต่างกัน (ตาราง 11) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.98, p < 0.05$) ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุ

ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แวนเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน (4.26) มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การพิสูจน์สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แวนเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในการติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แวนเวียงเจียงฮาย) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน มีระดับความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แวนเวียงเจียงฮาย) ที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ระดับอื่น ๆ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ($F = 2.98, p < 0.05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดตามรับฟังรายการในจำนวนบ่อยครั้งนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความพึงพอใจในการรับฟังรายการ เมื่อผู้ฟังมีความพึงพอใจต่อรายการ การติดตามรับฟังรายการจึงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แวนเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่ได้เปิดรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ในรายการข่าวท้องถิ่น (แวนเวียงเจียงฮาย) ในระดับความถี่ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้งนั้นอาจขึ้นอยู่กับประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละครั้งว่าประเด็นที่น่าสนใจนั้นมีความน่าสนใจของประเด็นมากน้อยเพียงใด มีความสดและทันต่อเหตุการณ์มากน้อย

แค่ไหน มีการเจาะลึกข้อมูลมากขึ้นเพียงใด เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์หรือไม่ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชนเพียงใด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ซึ่งมีความพึงพอใจต่อตัวผู้จัดรายการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) อยู่เป็นประจำทุกวัน โดยในแต่ละครั้งที่ได้ติดตามรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) นั้นต่างเป็นวันที่มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ มีความน่าสนใจของประเด็น มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ มีการเจาะลึกข้อมูล เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการฟังเป็นประจำทุกวันได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และ ฟังน้อยมาก

ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย)

เมื่อวิเคราะห์ระดับผลกระทบจากรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ในระดับมีผลกระทบปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.00 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อ และเรียงลำดับได้ดังนี้ (ตาราง 12)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50)

- ด้านเกิดความรู้ และมุมมองใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.76$)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50)

- ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ($\bar{X} = 2.64$)
- ด้านเกิดการสนใจ และการเห็นพ้อง ($\bar{X} = 3.09$)
- ด้านมีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.05$)

และกลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50)

- ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 2.49$)

สรุป

จากผลการวิจัยดังกล่าว ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงเฮียงฮาย) ในระดับสูงสุดคือ พอใจมาก และมีระดับความพอใจต่ำสุดคือเฉย ๆ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับพอใจมาก คือ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ เรื่องเป็นเรื่องใกล้ตัว มีสารประโยชน์ ความพึงพอใจในระดับปานกลาง เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ รองลงมาคือ เรื่องความน่าสนใจของประเด็น เรื่องมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน ด้านผู้จัดรายการเรื่องการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ด้านรูปแบบรายการ เรื่องรูปแบบรายการน่าสนใจ และด้านประเด็นที่น่าสนใจ เรื่องความสดและทันต่อเหตุการณ์ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับเฉย ๆ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ รองลงมาคือความเหมาะสมของรายการเรื่องความยาวของรายการ

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างออกตามความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย กับความพึงพอใจในการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงเฮียงฮาย) ผลการวิจัยพบว่า

ด้านผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที

ด้านรูปแบบรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง

ด้านความเหมาะสมของรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจและระดับเฉย ๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ความพึงพอใจในระดับพอใจ คือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก และมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์รายการในระดับเฉย ๆ ในกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในการติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวันจะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ด้านประเด็นที่น่าสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดตามรับฟังรายการในจำนวนบ่อยครั้งนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความพึงพอใจในการรับฟังรายการ เมื่อผู้ฟังมีความพึงพอใจต่อรายการ การติดตามรับฟังรายการจึงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.98, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่ได้เปิดรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ในรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ในระดับความถี่ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้งนั้นอาจขึ้นอยู่กับประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละครั้งว่าประเด็นที่น่าสนใจนั้นมีความน่าสนใจของประเด็นมากน้อยเพียงใด มีความสดและทันต่อเหตุการณ์มากน้อยแค่ไหน มีการเจาะลึกข้อมูลมากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์หรือไม่ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชนเพียงใด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ซึ่งมีความพึงพอใจต่อตัวผู้จัดรายการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) อยู่เป็นประจำทุกวัน โดยในแต่ละครั้งที่ได้ติดตามรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) นั้นต่างเป็นวันที่มีประเด็นที่น่าสนใจ น่าสนใจ คือ มีความน่าสนใจของประเด็น มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ มีการเจาะลึกข้อมูล เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวันได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก

ด้านผลกระทบ สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) ในระดับมีผลกระทบมาก ด้านเกิดความรู้และมุมมองใหม่ ๆ รองลงมาคือ ผลกระทบปานกลางคือด้านเกิดการจูงใจและการเห็นพ้อง และ ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อแนะนำของรายการ และมีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของรายการ

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมแล้วปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจส่วนใหญ่ในรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) ระดับพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) เป็นรายการข่าวภาคเช้าที่มีการจัดรายการอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้ฟังเกิดความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ โดยความพึงพอใจของผู้รับสารนั้นสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ที่สรุปได้ว่าผลจากการบริโภคเนื้อหาข่าวสารจะนำไปสู่การได้รับความพึงพอใจของบุคคล ความพึงพอใจจึงเป็นผลลัพธ์ตามความคาดหวังจากการเปิดรับสื่อเพื่อการตอบสนองความต้องการในขณะนั้น หรือในเวลาต่อไป อีกทั้งรายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย) ถือว่าได้ทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชน ตามหน้าที่ทางสังคมของสถาบันสื่อสารมวลชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่นิยมของ McQuail (1994 อ้างในอุบลรัตน์ ศิริยุสศักดิ์: 13-14) ที่กล่าวถึงหนึ่งในหน้าที่ของสถาบันสื่อสารมวลชน คือ การให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะรายการประเภทข่าวถือเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ฟัง และการ

ประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกันโดยการอธิบายตีความและให้ข้อคิดเห็นของเหตุการณ์ และข้อมูลที่น่าเสนอออกไป

ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์รายการพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ ในประเด็นการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์รายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ยังไม่ดีพอ ซึ่งมีความสอดคล้องกับเทคนิคการจัดรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร (2548) ที่กล่าวถึงเทคนิคการจัดรายการวิทยุด้านการประชาสัมพันธ์รายการที่ว่าหนึ่งในเทคนิคในการจัดรายการวิทยุ คือการประชาสัมพันธ์ทางสื่ออื่นด้วย กล่าวคือสื่อเสริมสื่อ

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ด้านประเด็นที่น่าสนใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่ได้เปิดรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ในรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ในระดับความถี่ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้งนั้นอาจขึ้นอยู่กับประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละครั้งว่าประเด็นที่น่าสนใจนั้นมีความน่าสนใจของประเด็นมากน้อยเพียงใด มีความสดและทันต่อเหตุการณ์มากน้อยแค่ไหน มีการเจาะลึกข้อมูลมากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์หรือไม่ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชนเพียงใด

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.98, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดตามรับฟังรายการในจำนวนบ่อยครั้งนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความพึงพอใจในการรับฟังรายการ เมื่อผู้ฟังมีความพึงพอใจต่อรายการ การติดตามรับฟังรายการจึงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ซึ่งมีความพึงพอใจต่อตัวผู้จัดรายการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) อยู่เป็นประจำทุกวัน โดยในแต่ละครั้งที่ได้ติดตามรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) นั้นต่างเป็นวันที่มีประเด็นที่น่าสนใจที่น่าสนใจ คือ มีความน่าสนใจของประเด็น มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ มีการเจาะลึกข้อมูล เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวันได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และ ฟังน้อยมาก

ส่วนด้านผลกระทบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบมากด้านการเกิดความรู้ และมีมุมมองใหม่ ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) เป็นรายการที่นำเสนอข่าวสารต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการรับรู้ และการทันต่อสถานการณ์ ทำให้กลุ่มผู้ฟังสามารถได้ความรู้ แนวคิด ความคิดเห็น และมุมมองใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของ McCombs and Becker (1987: 73) ในการใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองตอบความต้องการด้านความต้องการสารสนเทศ นั่นคือเพื่อทราบข่าวสารเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นต่าง ๆ อันเป็นเรื่องใกล้ตัวกับประชาชน อาทิ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจทั่ว ๆ ไป

สำหรับการเกิดผลกระทบปานกลาง กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบปานกลางด้านการเกิดการงูใจ และเห็นพ้องต่อข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจตคติของมนุษย์เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ซึ่งสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของมนุษย์ได้นั้นต้องเป็นสิ่งที่สามารถก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มนุษย์ได้มากที่สุด และมีผลกระทบอย่างมากที่สุดเท่านั้น ส่วนด้านเกิดการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมนั้นอาจเป็นเพราะ ผู้รับสารจะติดตาม แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องใกล้ตัวกับตน มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หรือเป็นประเด็นข่าวหรือเรื่องราวที่ตนให้ความสนใจเท่านั้น และด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของมนุษย์เป็น

อีกสิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุจูงใจที่มีเหตุผลมากพอ

ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ปรากฏว่าเกิดผลกระทบน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างสนใจรับฟังเพียงเท่านั้น อีกทั้งประชาชนสามารถเลือกเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อมวลชนได้หลายสื่อไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อบุคคล หรือสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อวิทยุจึงเป็นเพียงสื่อหนึ่งของหลาย ๆ สื่อที่ประชาชนผู้รับสารเลือกเปิดรับ และการที่มีสื่อมวลชนหลากหลายสื่อให้ประชาชนเลือกเปิดรับ ประชาชนที่รับสารส่วนใหญ่เมื่อรับสารแล้วก็จะเก็บสารนั้นไว้ที่ตนเองมากกว่าจะนำสารที่ตนเองได้รับรู้มาไปแนะนำ ส่งเสริม หรือบอกกล่าวแก่ผู้อื่น

ตาราง 10 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย) เมื่อแยกตามความถี่ในการรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย

ความถี่ในการรับฟัง ^{1/}	n	ค่าเฉลี่ย ^{2/} ความพึงพอใจ	SD	F
1. ผู้จัดการรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	27	3.96	0.62	0.50
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	46	3.79	0.57	
- นาน ๆ ฟังที	11	3.77	0.56	
- ฟังน้อยมาก	5	3.87	0.20	
รวม	89	3.84	0.57	
2. ประเด็นที่น่าสนใจ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	27	4.26 ^a	0.68	2.98 *
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	46	3.94 ^b	0.53	
- นาน ๆ ฟังที	11	3.76 ^b	0.26	
- ฟังน้อยมาก	5	4.20 ^b	0.31	
รวม	89	4.03	0.57	
3. รูปแบบรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	27	4.06	0.60	2.37
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	46	3.85	0.57	
- นาน ๆ ฟังที	11	3.54	0.35	
- ฟังน้อยมาก	5	4.06	0.31	
รวม	89	3.88	0.56	

ตาราง 10 (ต่อ)

ความถี่ในการรับฟัง ^{1/}	n	ค่าเฉลี่ย ^{2/} ความพึงพอใจ	SD	F
4. ความเหมาะสมของรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	27	3.97	0.79	2.06
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	46	3.78	0.67	
- นาน ๆ ฟังที	11	3.36	0.45	
- ฟังน้อยมาก	5	3.75	0.16	
รวม	89	3.78	0.69	
5. การประชาสัมพันธ์รายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	27	3.85	18.43	0.67
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	46	3.71	0.88	
- นาน ๆ ฟังที	11	2.81	0.60	
- ฟังน้อยมาก	5	3.60	0.54	
รวม	89	4.55	10.16	

หมายเหตุ:

* $p \leq .05$

^{1/} ความถี่ในการรับฟัง คือ ฟังเป็นประจำทุกวัน, ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง, นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก

^{2/} ตัวอักษรแตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจหลังการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น
(แคว้นเวียงเจียงฮาย) จากวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีความถี่ในการรับฟังรายการต่างกัน

องค์ประกอบ	แหล่งความ แปรปรวน	df.	S.S.	M.S.	F
1. ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.50	0.17	0.50
	ภายในกลุ่ม	86	25.76	0.34	
	รวม	89	26.27		
2. ประเด็นที่น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.76	0.92	2.98*
	ภายในกลุ่ม	86	25.55	0.31	
	รวม	89	28.31		
3. รูปแบบรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.21	0.74	2.38
	ภายในกลุ่ม	86	25.38	0.31	
	รวม	89	27.59		
4. ความเหมาะสมของรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.89	0.96	2.07
	ภายในกลุ่ม	86	36.34	0.47	
	รวม	89	39.23		
5. การประชาสัมพันธ์รายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	212.45	70.82	0.68
	ภายในกลุ่ม	86	8877.57	104.44	
	รวม	89	9090.02		

หมายเหตุ:

* $p \leq .05$

S.S = Sum of Square

df = degree of freedom

M.S = Mean Square

ตาราง 12 ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังร เขการสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการ
ข่าวท้องถิ่น (แนวเสียงเจียงฮาย)

ผลกระทบในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับผลกระทบ		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
- เกิดความรู้ และมีมุมมองใหม่ ๆ	3.76	0.82	กระทบมาก
- เกิดแรงจูงใจ และเห็นพ้องต่อข้อมูล ข่าวสาร	3.09	0.61	กระทบปานกลาง
- มีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.05	0.73	กระทบปานกลาง
- การเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของรายการ	2.64	0.90	กระทบปานกลาง
- การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตามคำแนะนำของ รายการ	2.49	0.73	กระทบน้อย
รวม	3.00	0.75	กระทบปานกลาง

รายการคลินิกแก้จน

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้จน

เมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจจากรายการคลินิกแก้จน ผลการวิจัยพบว่า

(ตาราง 13)

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเฉลี่ยด้านผู้จัดรายการในระดับเลข ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- การมีอารมณ์ขันและสอคล้อง (X = 3.79)
- การสร้างความน่าเชื่อถือสรัทธาด้วยเหตุผลและตัวอย่าง (X = 3.72)
- การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย (X = 3.57)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับเลข ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง (X = 3.50)
- การใช้ปฏิภาณไหวพริบ (X = 3.17)
- ลีลาในการพูด (X = 3.11)

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเฉลี่ยด้านประเด็นที่น่าสนใจในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.92 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายข้อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- มีความสำคัญและมีผลต่อชุมชน (X = 3.70)
- ความน่าสนใจของประเด็น (X = 3.64)
- ความสดและทันเหตุการณ์ (X = 3.57)
- การเจาะลึกข้อมูล (X = 3.55)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านประเด็นที่น่าสนใจในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่อง เป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์ ($\bar{X} = 3.34$)

ด้านรูปแบบรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเฉลี่ยด้านรูปแบบรายการในระดับพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.56 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายชื่อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- การนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.68$)
- การลำดับเนื้อหา การเดินเรื่อง ($\bar{X} = 3.60$)
- การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือการมีส่วนร่วมกับรายการ ($\bar{X} = 3.55$)
- รูปแบบรายการน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.55$)

ด้านความเหมาะสมของรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเฉลี่ยด้านความเหมาะสมของรายการในระดับเฉย ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.37 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายชื่อและเรียงลำดับได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของรายการ ในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- ความยาวของรายการเหมาะสม ($\bar{X} = 3.51$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของรายการในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) ในเรื่องต่อไปนี้

- ช่วงเวลาที่จัดรายการเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$)
- วันที่จัดรายการเหมาะสม ($\bar{X} = 3.28$)

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์รายการในระดับเฉย ๆ ต่อการประชาสัมพันธ์รายการ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) ในเรื่องการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ($\bar{X} = 3.06$)

ตาราง 13 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ต่อรายการคลินิกแก้จน

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ผู้จัดรายการ			
- การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	3.57	0.65	พอใจ
- ถีลาในการพูด	3.11	0.91	เฉย ๆ
- การสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธา (ด้วยเหตุผลและตัวอย่าง)	3.72	0.62	พอใจ
- การใช้ปฏิภาณไหวพริบ	3.17	0.67	เฉย ๆ
- ความเป็นกันเองกับผู้ฟัง	3.50	0.62	เฉย ๆ
- การมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุข	3.79	0.66	พอใจ
รวม	3.47	0.49	เฉย ๆ
2. ประเด็นที่น่าสนใจ			
- ความน่าสนใจของประเด็น	3.64	0.79	พอใจ
- ความสดและทันเหตุการณ์	3.57	0.80	พอใจ
- การเจาะลึกข้อมูล	3.55	0.83	พอใจ
- เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์	3.34	0.56	เฉย ๆ
- มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน	3.70	0.62	พอใจ
รวม	3.92	0.51	พอใจ
3. รูปแบบรายการ			
- รูปแบบรายการน่าสนใจ	3.55	0.50	พอใจ
- การลำดับเนื้อหา การเดินเรื่อง	3.60	0.80	พอใจ
- การนำเสนอที่น่าสนใจ	3.68	0.47	พอใจ
- การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือมีส่วนร่วมกับการรายการ	3.55	0.50	พอใจ
รวม	3.56	0.34	พอใจ

ตาราง 13 (ต่อ)

ความพึงพอใจในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
4. ความเหมาะสมของรายการ			
- วันที่จัดรายการ	3.28	0.68	เฉย ๆ
- ช่วงเวลาที่จัดรายการ	3.32	0.47	เฉย ๆ
- ความยาวของรายการ	3.51	0.91	พอใจ
รวม	3.82	0.59	พอใจ
5. การประชาสัมพันธ์รายการ			
- การแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป	3.06	0.76	เฉย ๆ
รวม			

ความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการรายการคลินิกแก้จน แยกเป็นความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้จน ต่างกัน

ผลเมื่อวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจแยกตามความถี่ในการรับฟัง ผลการวิจัยพบว่า (ตาราง 14)

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.75$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.64$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.28$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.22$)

ประเด็นที่น่าสนใจ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นที่น่าสนใจในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 4.00$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.70$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประเด็นที่น่าสนใจในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.42$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.05$)

รูปแบบรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.68$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.59$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.55$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบรายการในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.43$)

ความเหมาะสมของรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของรายการในระดับพอใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.66$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.52$)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของรายการในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 3.25$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 3.14$)

การประชาสัมพันธ์รายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์รายการในระดับเฉย ๆ (คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50) เรียงลำดับตามความถี่ที่รับฟังรายการได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที ($\bar{X} = 3.50$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ($\bar{X} = 3.10$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 2.93$)
- กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก ($\bar{X} = 2.75$)

การเปรียบเทียบระหว่างความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย กับความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้จน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการต่างกัน (ตาราง 15) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.33, p < 0.05$) ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการรับฟังรายการคลินิกแก้จนต่างกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านประเด็นที่น่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที (4.00) มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย กับความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้จนในระดับฟังน้อยมาก มีจำนวนเพียง 4 คน ส่วนในการรับฟังระดับนาน ๆ ฟังที มีจำนวนเพียง 6 คนเท่านั้น ซึ่ง

การพิสูจน์สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้เงินต่างกัน

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังทีนั้นจะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้เงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที มีระดับความพึงพอใจต่อรายการรายการคลินิกแก้เงินที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ระดับอื่น ๆ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ($F = 3.33, p < 0.05$)

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายที่ได้เปิดรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ในระดับความถี่ที่แตกต่างกันย่อมมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้งนั้นอาจขึ้นอยู่กับ การดำเนินรายการของผู้จัดรายการ

ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้เงินต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายที่ได้เปิดรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ในรายการคลินิกแก้เงิน ในระดับความถี่ที่แตกต่างกัน ย่อมมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้งนั้นอาจขึ้นอยู่กับประเด็นที่น่าสนใจในแต่ละครั้งว่าประเด็นที่น่าสนใจนั้นมีความน่าสนใจ

ของประเด็นมากน้อยเพียงใด มีความสดและทันต่อเหตุการณ์มากน้อยแค่ไหน มีการเจาะลึกข้อมูลมากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์หรือไม่ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชนเพียงใด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการคลินิกแก้จน ในระดับฟังเป็นนาน ๆ ฟังที ซึ่งมีความพึงพอใจต่อตัวผู้จัดรายการในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน บ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก อาจเป็นเพราะครั้งที่กลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังรายการคลินิกแก้จนไปนั้นแม้จะเป็นเพียงการรับฟังที่นาน ๆ ฟังทีก็ตาม แต่ใจแต่ละครั้งที่ได้ติดตามรับฟังรายการคลินิกแก้จนนั้นต่างเป็นวันที่มีประเด็นที่น่าสนใจ น่าสนใจ คือ มีความน่าสนใจของประเด็น มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ มีการเจาะลึกข้อมูล เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังทีได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการคลินิกแก้จนในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และ ฟังน้อยมาก

ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการคลินิกแก้จน

เมื่อวิเคราะห์ระดับผลกระทบจากรายการคลินิกแก้จน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการคลินิกแก้จน ในระดับมีผลกระทบปานกลาง (ตาราง 16)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50)

- ด้านเกิดความรู้ และมุมมองใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.65$)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50)

- ด้านเกิดการจูงใจ และการเห็นพ้อง ($\bar{X} = 3.16$)
- ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.04$)
- ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ($\bar{X} = 2.71$)

กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50)

- ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 2.16$)

สรุป

จากผลการวิจัยดังกล่าว ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้จนในระดับสูงสุดคือ พอใจ และมีระดับต่ำสุดคือ เฉย ๆ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับพอใจ จากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้จัดรายการ เรื่องการมีอารมณ์ขันและสอแตรกมฺข รองลงมาคือ เรื่องการสร้างควมน่าเชื่อถือศรัทธาด้วยเหตุผลและตัวอย่าง ด้านประเด็นที่น่าสนใจเรื่องมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน ด้านรูปแบบรายการเรื่อง การนำเสนอที่น่าสนใจ และด้านประเด็นที่น่าสนใจเรื่องความน่าสนใจของ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือเฉย ๆ เรียงจากน้อยไปหามาก คือ ด้านผู้จัดรายการ เรื่องความเป็นกันเองกับผู้ฟัง รองลงมาคือ ด้านประเด็นที่น่าสนใจเรื่องเป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์ ด้านความเหมาะสมของรายการเรื่องความยาวของรายการ ด้านผู้จัดรายการ เรื่องการใช้ปฏิภาณไหวพริบ และเรื่องลีลาในการพูด และด้านการประชาสัมพันธ์รายการ

เมื่อแยกกลุ่มตัวอย่างออกตามความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย กับความพึงพอใจในการรับฟังรายการคลินิกแก้จน ผลการวิจัยพบว่า

ด้านผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ และระดับเฉย ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความพึงพอใจในระดับพอใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที่ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก

ด้านประเด็นที่น่าสนใจ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ และระดับเฉย ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความพึงพอใจในระดับพอใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที่ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ คือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวันรองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก

ด้านรูปแบบรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ และระดับเฉย ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความพึงพอใจในระดับพอใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับนาน ๆ ฟังที่ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการระดับฟังน้อยมาก

ด้านความเหมาะสมของรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับพอใจ และระดับเฉย ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

ความพึงพอใจในระดับพอใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับนาน ๆ ฟังที รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง กลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ คือ กลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับฟังน้อยมาก และกลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน

ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับต่าง ๆ มีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับนาน ๆ ฟังที รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง กลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และกลุ่มตัวอย่างที่พึงรายการระดับฟังน้อยมาก

จากการพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในการติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อรายการคลินิกแก้จนกับความถี่ในการติดตามรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติ F-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 สรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที จะมีระดับความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจ ต่อรายการคลินิกแก้จนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับ ฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับ ฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก มีความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้จน โดยภาพรวมแล้วไม่ต่างกัน ($p \geq .05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านประเด็นที่น่าสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.33, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้จนต่างกัน

ด้านผลกระทบ สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการคลินิกแก้จน ในระดับมีผลกระทบมาก ด้านเกิดความรู้และมุมมองใหม่ ๆ รองลงมาคือมีผลกระทบปานกลาง ด้านเกิดการขบขันและการเห็นพ้องถึงขั้นเปลี่ยนเจตคติของตน ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อแนะนำของรายการ และมีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมแล้วปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจส่วนใหญ่ในระดับพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รายการคลินิกแก้จน เป็นรายการที่มีเนื้อหาในการแก้ไขปัญหาคายากจนของประชาชน ซึ่งประชาชนผู้รับฟังสามารถนำเอาเนื้อหารายการไปประยุกต์ใช้ได้ โดยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีหน้าที่นิยมของ McQuail (1994 อ้างใน อุบลรัตน์ หิรัญศักดิ์, 2542: 13-14) รายการคลินิกแก้จนถือว่าทำหน้าที่ในฐานะของสื่อมวลชน ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจเกี่ยวกับ โครงการแก้ไขปัญหาคายากจนของประชาชนของภาครัฐบาล สำหรับเรื่องความพึงพอใจนั้นมีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ฟังของ McCombs and Becker (1987, 73) ในการใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองตอบความต้องการด้าน ความต้องการสารสนเทศ และด้านความต้องการ การรวมตัวและการปฏิสัมพันธ์กับทางสังคม

ด้านผู้จัดรายการ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกเฉย ๆ ต่อผู้จัดรายการในเรื่อง การใช้ปฏิภาณไหวพริบและ ลีลาในการพูด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานของสวท. เขียงราย เป็นระบบราชการ ทำให้ผู้จัดรายการดำเนินรายการภายใต้กรอบของความเป็นราชการ จึงไม่ได้เพิ่มสีสัน และจุดสนใจของลีลาในการพูดและการใช้ปฏิภาณไหวพริบ หรืออาจเป็นเพราะทักษะในการจัดรายการของผู้จัดรายการในการใช้ลีลาในการพูดและการใช้ปฏิภาณไหวพริบยังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ระดับความพึงพอใจของผู้ฟังอยู่ในระดับเฉย ๆ

ด้านรูปแบบรายการ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกเฉย ๆ ต่อความเชื่อถือของบุคคลที่ร่วมรายการ การลำดับเนื้อหาและการเดินเรื่อง ความน่าสนใจของรูปแบบรายการ และการโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือการมีส่วนร่วมทางรายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการคลินิกแก้จนเป็นรายการที่อยู่ภายใต้โครงการประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนของรัฐบาล ทำให้รูปแบบรายการเป็นทางการเกินไป จนไม่เกิดความน่าสนใจให้ติดตามรับฟัง ซึ่งแนวคิดด้านเทคนิคในการจัดรายการวิทยุของ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร (2548) ที่ระบุเทคนิคการจัดรายการวิทยุว่า ควรเชิญผู้มีชื่อเสียง เพื่อดึงดูดความสนใจเป็นทางเลือก และไม่ควรเน้นเป็นแบบราชการเกินไป ราชการก็เน้นความเป็นกันเองกับผู้ฟังและความบันเทิงควบคู่กันได้ และการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ฟัง เทคนิคเหล่านี้ผู้จัดรายการและหน่วยงานที่รับผิดชอบของสถานีวิทยุกระจายเสียงควรนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ด้านความเหมาะสมของรายการ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกเฉย ๆ ต่อช่วงเวลาจัดรายการ และวันที่จัดรายการ คือวันพฤหัสบดี ถึงวันศุกร์ เวลา 19.30-20.00 น.

เวลานี้ถือเป็นช่วงเวลาพักผ่อนหลังจากทำงานหรือเรียนมาตลอดทั้งวัน ประชาชนส่วนใหญ่แล้วจะติดตามรับชมหรือรับฟังข่าวสาร หรือความบันเทิง ประเภทเพลง ละคร ภาพยนตร์ ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ส่วนด้านความยาวของรายการซึ่งมีการจัดรายการในระยะเวลา 30 นาที ต่อ 1 ตอน และมีการจัดรายการคลินิกแก้เจ็บนี้เพียงแค่ 40 ตอนเท่านั้น ซึ่งถือว่าน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากโดยปกติของประชาชนแล้ว การติดตามรับฟังรายการวิทยุนั้นต้องฟังรายการวิทยุต่อเนื่องชักระยะหนึ่งก่อน หลังจากนั้นจึงจะเกิดการจดจำ และเกิดการติดตามรับฟังอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์รายการพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ ในประเด็นการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์รายการคลินิกแก้เจ็บที่ไม่ดีพอ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลด้านเทคนิคในการจัดรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร (2548) ที่กล่าวถึงเทคนิคการจัดรายการวิทยุด้านการประชาสัมพันธ์ รายการที่กล่าวว่าหนึ่งในเทคนิคในการจัดรายการวิทยุ คือการประชาสัมพันธ์ทางสื่ออื่นด้วย กล่าวคือสื่อเสริมสื่อ ดังนั้นหากมีโครงการให้จัดรายการวิทยุเรื่องใดในครั้งต่อไป การประชาสัมพันธ์ถือเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาเป็นสำคัญ เพื่อให้รายการที่จัดไปตามโครงการประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุ้มค่ากับงบประมาณที่สูงเสียไป

จากการพิสูจน์สมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในการติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้เจ็บ ด้านประเด็นที่นำเสนอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครั้งที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที ได้ติดตามรับฟังรายการคลินิกแก้เจ็บนั้นอาจเป็นวันที่มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ มีความน่าสนใจของประเด็น มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ มีการเจาะลึกข้อมูล เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที ได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

นอกจากนั้นสาเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที มีระดับความพึงพอใจต่อรายการคลินิกแก้เจ็บด้านผู้ประเด็นที่นำเสนอซึ่งเมื่อเปรียบเทียบดูแล้วสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก เพราะมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที เพียง 6 คน รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังน้อยมาก มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 4 คน

เท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยมากเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน และฟังบ้างไม่ฟังบ้าง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่มด้วยวิธี Least Significant Difference (L.S.D) ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านประเด็นที่น่าเสนอของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.33, p < 0.05$)

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้จนต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครั้งที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการคลินิกแก้จนในระดับนาน ๆ ฟังที ได้เปิดรับฟังการออกอากาศของรายการรายการคลินิกแก้จนซึ่งแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นได้รับฟังคลินิกแก้จนเพียงน้อยครั้งก็ตาม แต่ในจำนวนน้อยครั้งนั้นอาจเป็นครั้งที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าประเด็นที่น่าเสนอมีความน่าสนใจของประเด็น มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ มีการเจาะลึกข้อมูล เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที ได้เกิดความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และทำให้มีค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังเป็นประจำ ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก

นอกจากนั้นค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าเสนอของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที มีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก นั้นอาจเป็นเพราะจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที ซึ่งระบุว่ามีความพึงพอใจในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังเป็นประจำ และฟังบ้างไม่ฟังบ้างนั้นมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 6 คนเท่านั้น ค่าของความพึงพอใจที่กลุ่มตัวอย่างเพียง 6 คนตอบว่าพอใจ จึงสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับฟังเป็นประจำ ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ที่มีจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า

ส่วนด้านผลกระทบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบมากด้านการเกิดความรู้ และมีมุมมองใหม่ ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการคลินิกแก้จนคือ รายการตามโครงการของภาครัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความยากจนของประชาชน เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้กลุ่มผู้ฟังสามารถได้ความรู้ แนวคิด จ्ञามคิดเห็น และมีมุมมองใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

ของ McCombs and Becker (1987: 73) ในการใช้สื่อมวลชนเพื่อสนองตอบความต้องการด้านความต้องการสารสนเทศ นั่นคือเพื่อทราบข่าวสารเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นต่าง ๆ อันเป็นเรื่องใกล้ตัวกับประชาชนด้านการแก้ไขปัญหาคาใจความยากจน

สำหรับการเกิดผลกระทบปานกลาง กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบปานกลางด้านการเกิดการจูงใจและเห็นพ้องต่อข้อมูลทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจตคติของมนุษย์เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ซึ่งสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของมนุษย์ได้นั้น ต้องเป็นสิ่งที่สามารถก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มนุษย์ได้มากที่สุด และมีผลกระทบอย่างมากที่สุดเท่านั้น ส่วนด้านเกิดการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมนี้อาจเป็นเพราะผู้รับสารจะติดตาม แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องใกล้ตัวกับตน มีผลต่อการดำเนินชีวิตของตน หรือเป็นประเด็นข่าวหรือเรื่องราวที่ตนให้ความสนใจเท่านั้น และด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ

ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ปรากฏว่าเกิดผลกระทบน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการคลินิกแก้จนเป็นรายการที่มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนที่มีปัญหาด้านความยากจน อาทิ เกษตรกร หรือผู้มีอาชีพรับจ้างที่มีรายได้น้อย ทำให้การส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตามเนื้อหาที่ได้ได้รับไปเกิดขึ้นน้อย

ตาราง 14 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากการรับฟังรายการคลินิกแก้จน เมื่อแยกตาม
ความถี่ในการรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

ความถี่ในการรับฟัง ^{1/}	n	ค่าเฉลี่ย ^{2/} ความพึงพอใจ	SD	F
1. ผู้จัดรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	16	3.28	0.52	2.69
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	18	3.64	0.44	
- นาน ๆ ฟังที	6	3.75	0.45	
- ฟังน้อยมาก	4	3.22	0.19	
รวม	44	3.50	0.49	
2. ประเด็นที่น่าสนใจ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	16	3.42 ⁿ	0.61	3.33*
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	18	3.70 ⁿ	0.49	
- นาน ๆ ฟังที	6	4.00 ⁿ	0.47	
- ฟังน้อยมาก	4	3.05 ⁿ	0.41	
รวม	44	3.58	0.57	
3. รูปแบบรายการ				
- ฟังเป็นประจำทุกวัน	16	3.59	0.32	0.36
- ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	18	3.55	0.41	
- นาน ๆ ฟังที	6	3.68	0.12	
- ฟังน้อยมาก	4	3.43	0.23	
รวม	44	3.57	0.34	

ตาราง 14 (ต่อ)

ความถี่ในการรับฟัง ^{1/}	n	ค่าเฉลี่ย ^{2/} ความพึงพอใจ	SD	F
4. ความเหมาะสมของรายการ				
· ฟังเป็นประจำทุกวัน	16	3.14	0.65	2.19
· ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	18	3.52	0.47	
· นาน ๆ ฟังที	6	3.66	0.42	
· ฟังน้อยมาก	4	3.25	0.16	
รวม	44	3.38	0.55	
5. การประชาสัมพันธ์รายการ				
· ฟังเป็นประจำทุกวัน	16	2.93	0.99	0.99
· ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	18	3.10	0.65	
· นาน ๆ ฟังที	6	3.50	0.54	
· ฟังน้อยมาก	4	2.75	0.50	
รวม	44	3.06	0.78	

หมายเหตุ:

* $p \leq .05$

^{1/} ความถี่ในการรับฟัง คือ ฟังเป็นประจำทุกวัน, ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง, นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก

^{2/} ตัวอักษรแตกต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจหลังการรับฟังรายการคลินิกแก้จน
จากวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับ
ฟังรายการต่างกัน

องค์ประกอบ	แหล่งความแปรปรวน	df.	S.S.	M.S.	F
1. ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.79	0.59	2.69
	ภายในกลุ่ม	41	8.87	0.22	
	รวม	44			
2. ประเด็นที่น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.86	0.95	3.33*
	ภายในกลุ่ม	41	11.72	0.28	
	รวม	44			
3. รูปแบบรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.13	4.60	0.36
	ภายในกลุ่ม	41	4.77	0.12	
	รวม	44			
4. ความเหมาะสมของรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.84	0.61	2.19
	ภายในกลุ่ม	41	1.48	0.28	
	รวม	44			
5. การประชาสัมพันธ์รายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.82	0.60	0.99
	ภายในกลุ่ม	41	24.97	0.60	
	รวม	44			

หมายเหตุ:

* $p \leq .05$

df = degree of freedom

S.S = Sum of Square

M.S = Mean Square

ตาราง 16 ผลกระทบของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดรับฟังรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อรายการ
คลินิกแก้จน

ผลกระทบในการรับฟังรายการวิทยุ ของสวท. เชียงราย	ระดับผลกระทบ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
เกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ	3.65	0.76	กระทบมาก
- เกิดแรงจูงใจและเห็นพ้องต่อข้อมูล ข่าวสาร	3.16	1.03	กระทบปานกลาง
- มีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม	3.04	0.45	กระทบปานกลาง
- การเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของรายการ	2.71	0.71	กระทบปานกลาง
- การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตามคำแนะนำของ รายการ	2.16	0.51	กระทบน้อย
รวม	2.94	0.38	กระทบปานกลาง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในการปรับปรุงรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

จากผลการวิจัย เรื่อง การประเมินรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อข่าวสารความรู้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ

จากผลการวิจัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 106 คน ร้อยละ 50.9 ระบุว่าควรใช้ภาษาเหนือในการดำเนินรายการ รองลงมา ร้อยละ 48.1 ระบุว่าควรใช้ภาษากลางในการดำเนินรายการ โดยมีเพียงร้อยละ 1.04 ที่ระบุว่าควรใช้ทั้งภาษาเหนือและภาษากลาง

รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ได้ให้ความเห็นว่ารายการควรมีการปรับปรุงโดยผู้จัดรายการ ควรมีทักษะในการจับเชื่อมโยงประเด็น ร้อยละ 40.00 ไม่มีอคติ ไม่ลำเอียง ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 26.67 กล่าวว่าควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกความคิดเห็นมากขึ้น

ด้านเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ให้ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาไว้ว่า เนื้อหาควรเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อตัวผู้ฟัง ร้อยละ 37.60 ควรเพิ่มเวลามากขึ้น ร้อยละ 27.10 ควรเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่เรื่องใกล้ตัวของผู้ฟัง ร้อยละ 20.00 และร้อยละ 15.30 ระบุว่าควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย

ด้านวิธีการนำเสนอ

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน ที่เสนอแนะเรื่องนี้ระบุว่า ควรปรับปรุงการจัดรายการให้น่าสนใจมากขึ้น ร้อยละ 58.33 ควรหาบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบต่อประเด็นเนื้อหาที่ได้นำเสนอมารวบรวมรับฟังปัญหาและหาทางแก้ไข ร้อยละ 41.37

รายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย)

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องนี้โดยร้อยละ 34.48 ระบุว่า ควรมีการวิเคราะห์ข่าวมากขึ้น ร้อยละ 27.59 กล่าวว่า ควรเป็นส่วนหนึ่งในทีมงานหาข่าว ควรเพิ่มทักษะในการใช้ภาษา ร้อยละ 24.13 และควรเพิ่มเวลาในการอ่านข่าว ร้อยละ 13.80

ด้านเนื้อหา

มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน ให้ข้อคิดเห็นเรื่องนี้ ร้อยละ 38.24 กล่าวว่า ควรนำเสนอข่าวท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อผู้ฟังจริง ๆ ร้อยละ 29.41 ระบุว่าควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย ร้อยละ 20.59 ระบุว่าควรเจาะลึกทันเหตุการณ์ และร้อยละ 11.76 ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น

ด้านวิธีการนำเสนอ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 31 คน ระบุว่าควรทำการปรับปรุงวิธีการนำเสนอให้น่าสนใจมากขึ้น โดยการทำข่าวสดนอกพื้นที่ ร้อยละ 58.33 และควรมีการวิเคราะห์เจาะลึกเบื้องหลังข่าว ร้อยละ 41.37

รายการคลินิกแก้จน

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องนี้โดย ร้อยละ 72.00 กล่าวว่า ผู้จัดรายการควรปรับปรุงเทคนิคการจัดรายการวิทยุ และ ร้อยละ 28.00 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

ด้านเนื้อหา

มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน ให้ข้อคิดเห็นเรื่องนี้ ร้อยละ 46.88 กล่าวว่าควรเป็นเรื่องที่ง่ายต่อการเข้าใจ ร้อยละ 37.50 ระบุว่าควรเน้นเรื่องการให้ความรู้ด้านการแก้ปัญหายากจนของเกษตรกร และร้อยละ 15.62 ระบุ ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น

ด้านวิธีการนำเสนอ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 คน ระบุว่าควรมีการจัดรายการนอกพื้นที่ด้วยการถ่ายทอดสดออกอากาศ ร้อยละ 63.16 และร้อยละ 36.84 ระบุว่าควรนำเสนอความรู้ด้านการแก้ปัญหายากจนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างในการปรับปรุงรายการ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ (n = 106)		
- ภาษาเหนือ	54	50.90
- ภาษากลาง	50	48.10
- ทั้งภาษาเหนือและภาษากลาง	2	1.04
รวม	106	100.00
รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน (n = 35)		
ด้านผู้จัดรายการ		
- เพิ่มทักษะในการจับเชื่อมโยงประเด็น	6	40.00
- อย่ามีอคติ อย่าลำเอียง	5	33.33
- ให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการแสดงออกความคิดเห็นมากขึ้น	4	26.67
รวม	15	100.00
ด้านเนื้อหา		
- ควรเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อตัวผู้ฟัง	8	37.60
- เพิ่มเวลามากขึ้น	5	27.10
- ควรเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่เรื่องใกล้ตัวของผู้ฟัง	4	20.00
- ควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย	3	15.30
รวม	20	100.00
ด้านวิธีการนำเสนอ		
- ควรปรับปรุงการจัดรายการให้น่าสนใจมากขึ้น	14	58.33
- ควรหาบุคคลที่รับผิดชอบมาร่วมรับฟังปัญหาและหาทางแก้ไข	10	41.67
รวม	24	100.00

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย) (n = 38)		
ด้านผู้จัดรายการ		
- ควรมีการวิเคราะห์ข่าวมากขึ้น	10	38.48
- ควรให้มีทีมการทำงานในการหาข่าว	8	27.59
- เพิ่มทักษะในการใช้ภาษา	7	24.13
- เพิ่มเวลาในการอ่านข่าว	4	13.80
รวม	29	100.00
ด้านเนื้อหา		
- ควรเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อตัวผู้ฟัง	13	38.24
- ควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย	10	29.41
- เพิ่มเวลามากขึ้น	7	20.59
- ควรเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่เรื่องใกล้ตัวของผู้ฟัง	4	11.76
รวม	34	100.00
ด้านวิธีการนำเสนอ		
- การทำข่าวสดนอกพื้นที่	14	58.33
- ควรวิเคราะห์เจาะลึกเบื้องหลังข่าว	10	41.37
รวม	24	100.00
รายการคลินิกแก้จน (n = 33)		
ด้านผู้จัดรายการ		
- ผู้จัดรายการควรปรับปรุงเทคนิคการจัดรายการวิทยุ	18	72.00
- ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมมาก	7	28.00
รวม	25	100.00

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านเนื้อหา		
- ควรเป็นเรื่องที่มีง่ายต่อการเข้าใจ	15	46.88
- ควรเน้นเรื่องการแก้ไข้ให้มีความรู้ด้านปญหาของเกษตรกร	12	37.50
- เพิ่มเวลามากขึ้น	5	15.62
รวม	32	100.00
ด้านวิธีการนำเสนอ		
- ควรมีการจัดรายการนอกพื้นที่ด้วยการถ่ายทอดสดออกอากาศ	12	63.16
- ควรนำเสนอความรู้ด้านการแก้ปัญหายากจนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น	7	36.84
รวม	19	100.00

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาการวิจัย

สถานีวิทยุกระจายเสียงของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จังหวัดเชียงราย คือส่วนหนึ่งของกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล รูปแบบรายการต่าง ๆ ของทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย มีความหลากหลายทั้งจากโครงการประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ของชาติ ประจำปี 2548 รายการที่เลือกมาเพื่อการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยรายการวิทยุกระจายเสียง 3 รายการ ได้แก่ รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน รายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียงฮาย) และรายการคลินิกแก้จน

แม้ว่าทางสถานีวิทยุของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 จังหวัดเชียงราย จะมีหลากหลายรายการให้ประชาชนได้เลือกรับฟังก็ตาม แต่ทางสถานีก็ได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ อาทิเช่น ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งจากรายการอื่น ๆ ปัญหาในการเข้าถึงความต้องการของประชาชนเมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่น ๆ อาทิ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงปัญหาของผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงที่นิยมเลือกเปิดรับฟังแต่รายการบันเทิง อีกทั้งรายการที่กล่าวในข้างต้นนั้นทางกรมประชาสัมพันธ์ยังขาดการติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่ทราบความสำเร็จของรายการว่า กลุ่มผู้รับสารมีความพึงพอใจตลอดจนผลกระทบมากน้อยเพียงใดหลังจากติดตามรับฟังรายการ และกลุ่มผู้รับสารมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการอย่างไร

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการติดตามและประเมินผลการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการผลิตรายการในครั้งต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย 2) ความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย 3) ผลกระทบจากการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย 4) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยอาศัยข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการสุ่มในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ออกมา 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแม่จัน และอำเภอเชียงแสน จำนวน 228 กลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรง และเหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจ ผลกระทบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการของประชาชน

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.เชียงราย โดยรูปแบบรายการที่ชอบคือ เพลงและบันเทิง เนื้อหารายการที่ชอบคือ เพลงทุกแนวเพลง เหตุผลที่ชอบฟังคือ เพื่อความบันเทิง ความถี่ในการรับฟังคือ ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง ระยะเวลาในการเปิดรับฟังคือ 1 ชั่วโมงต่อวัน ระยะเวลาในการรับฟังคือ 07.00-08.00 น. และรายการที่รับฟังมากที่สุด คือรายการข่าวท้องถิ่น (แนววิทยุเชียงราย)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท.เชียงราย มีเหตุผลที่ไม่รับฟังคือ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ รองลงมาคือไม่มีเวลา คิดเรียน คิดทำงาน เหตุผลที่ชอบฟังจากสถานีอื่น ด้านเนื้อหาระบุว่าชอบเพลง ด้านรูปแบบและวิธีการจัดรายการระบุว่าชอบการพูดคุย

2. ความพึงพอใจจากการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

2.1 รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจ ด้านผู้จัดรายการ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ด้านรูปแบบรายการ ด้านความเหมาะสมของรายการ และด้านการประชาสัมพันธ์รายการในภาพรวมที่ระดับพอใจ ยกเว้นในด้านผู้จัดรายการเรื่องการมีอารมณ์ขันและสอดแทรกมุข และด้านการประชาสัมพันธ์รายการ ที่มีความพึงพอใจในระดับเฉย ๆ

การพิสูจน์สมมติฐานข้อ 1 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังน้อยมาก จะมีระดับความพึงพอใจต่อการรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนในด้านผู้จัดรายการแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญ โดยมีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง และนาน ๆ ฟังที ซึ่งนำไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟัง รายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชนต่างกัน

2.2 รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย)

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจ ด้านผู้จัดรายการ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ด้านรูปแบบรายการ ด้านความเหมาะสมของรายการ และด้านการประชาสัมพันธ์รายการในภาพรวมที่ระดับพอใจ ยกเว้นด้านประเด็นที่น่าสนใจ ในเรื่องเป็นเรื่องใกล้ตัว มีสารประโยชน์ ที่มีความพึงพอใจระดับพอใจมาก และยกเว้นด้านการประชาสัมพันธ์รายการ และความเหมาะสมของรายการ ในเรื่องความยาวของรายการ ที่มีความพึงพอใจระดับเฉย ๆ

การพิสูจน์สมมติฐานข้อ 2 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังเป็นประจำทุกวัน จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย) ในด้านประเด็นที่น่าสนใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังระดับฟังเป็นประจำทุกวัน จะมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง นาน ๆ ฟังที และฟังน้อยมาก

ซึ่งนำไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการ เปิดรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย) ต่างกัน

2.3 รายการคลินิกแก้ชน

กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจ ด้านผู้จัดรายการ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ด้านรูปแบบรายการ ด้านความเหมาะสมของรายการ และด้านการประชาสัมพันธ์รายการในภาพรวมที่ระดับพอใจ ยกเว้นด้านผู้จัดรายการ เรื่องความเป็นกันเองกับผู้ฟัง รองลงมาคือ ด้านประเด็นที่น่าสนใจ ในเรื่องเป็นเรื่องใกล้ตัวมีสารประโยชน์ ด้านความเหมาะสมของรายการ ในเรื่องความยาวของรายการ ด้านผู้จัดรายการ ในเรื่องการใช้ปฏิภาณไหวพริบ และเรื่องลีลาในการพูด รวมถึงด้านการประชาสัมพันธ์รายการ ที่มีความพึงพอใจระดับเฉย ๆ

การพิสูจน์สมมติฐานข้อ 3 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่ในติดตามการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที จะมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจ ต่อรายการคลินิกแก้จนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับนาน ๆ ฟังที จะมีความพึงพอใจด้านประเด็นที่น่าสนใจสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในระดับ ฟังเป็นประจำทุกวัน ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง และฟังน้อยมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการคลินิกแก้จนต่างกัน

3. ผลกระทบจากการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

3.1 รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ในระดับผลกระทบมาก ด้านเกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ มีผลกระทบในระดับปานกลาง ด้านเกิดการจูงใจและเห็นพ้องต่อข้อมูล และด้านเกิดการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อแนะนำของรายการ และเกิดผลกระทบในระดับน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของรายการ

3.2 รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงฮาย)

กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงฮาย) ในระดับมีผลกระทบมาก ด้านเกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ รองลงมาคือ ผลกระทบปานกลาง คือด้านเกิดการจูงใจและการเห็นพ้อง และ ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อแนะนำของรายการ และมีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของรายการ

3.3 รายการคลินิกแก้จน

กลุ่มตัวอย่างเกิดผลกระทบจากการรับฟังรายการคลินิกแก้จน ในระดับมีผลกระทบมาก ด้านเกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ รองลงมาคือ มีผลกระทบปานกลาง ด้านเกิดการจูงใจและการเห็นพ้องถึงขั้นเปลี่ยนเจตคติของตน ด้านการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อแนะนำของรายการ และ มีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม

4. ข้อเสนอแนะของประชาชนในการปรับปรุงรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ ของกลุ่มที่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย มีดังนี้

4.1 ด้านภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 50) ให้ข้อเสนอว่าผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ควรเลือกใช้ภาษาเหนือในการดำเนินรายการ

4.2 รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่าง ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีทักษะในการจับเชื่อมโยงประเด็นมากที่สุด (ร้อยละ 40) ควรไม่มีอคติ และไม่ลำเอียง (ร้อยละ 33.33) และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกความคิดเห็นมากขึ้น (ร้อยละ 26.67)

ด้านเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่าง ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อตัวผู้ฟัง (ร้อยละ 37.60) ควรเพิ่มเวลามากขึ้น (ร้อยละ 27.10) ควรเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่เรื่องใกล้ตัวของผู้ฟัง (ร้อยละ 20.00) และควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย (ร้อยละ 15.30)

ด้านวิธีการนำเสนอ

กลุ่มตัวอย่าง ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงการจัดรายการให้น่าสนใจมากขึ้น (ร้อยละ 58.33) และควรหาบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบต่อประเด็นเนื้อหาที่ได้นำเสนอมาร่วมรับฟังปัญหาและหาทางแก้ไข (ร้อยละ 41.37)

4.3 รายการข่าวท้องถิ่น (เวดเวียงเจียงฮาย)

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่าง ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการวิเคราะห์ข่าวมากขึ้น (ร้อยละ 34.48) ควรเป็นส่วนหนึ่งในทีมงานหาข่าว (ร้อยละ 27.59) ควรเพิ่มทักษะในการใช้ภาษา (ร้อยละ 24.13) และควรเพิ่มเวลาในการอ่านข่าว (ร้อยละ 13.80)

ด้านเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่าง ให้ข้อเสนอแนะว่า (ร้อยละ 38.24) ควรนำเสนอข่าวท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อผู้ฟังจริง ๆ (ร้อยละ 29.41) ระบุว่าควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย ร้อยละ (20.59) ระบุข่าวควรเจาะลึกทันเหตุการณ์ และร้อยละ (11.76) ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น

ด้านวิธีการนำเสนอ

กลุ่มตัวอย่าง ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดรายการให้น่าสนใจมากขึ้น โดยมีการนำข่าวสดในพื้นที่ (ร้อยละ 58.33) และควรมีการวิเคราะห์เจาะลึกเบื้องหลังข่าว (ร้อยละ 41.37)

4.4 รายการคลินิกแก้จน

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงเทคนิคการจัดรายการวิทยุ (ร้อยละ 72.00) และ (ร้อยละ 28.00) ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

ด้านเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างให้เสนอแนะว่า ควรเป็นเรื่องที่ง่ายต่อการเข้าใจ (ร้อยละ 46.88) ควรเน้นเรื่องการแก้ให้ความรู้ด้านปัญหาของเกษตรกร (ร้อยละ 37.50) และ ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น (ร้อยละ 15.62)

ด้านวิธีการนำเสนอ

กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดรายการนอกพื้นที่ด้วยการถ่ายทอดสดออกอากาศ (ร้อยละ 63.16) และควรนำเสนอความรู้ด้านการแก้ปัญหายากจนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น (ร้อยละ 36.84)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ลักษณะพฤติกรรมในการเปิดรับฟังรายการวิทยุของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย เมื่อได้ผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

1.1 เหตุผลที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า หนึ่งในเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย เป็นเพราะไม่ชอบฟังรายการวิทยุโดยให้เหตุผลกับผู้วิจัยว่ารายการวิทยุที่สถานีวิทยุ

ต่าง ๆ จัดทำขึ้นมานั้นไม่น่าสนใจ ไม่น่าติดตามเพราะได้ยื่นแต่เสียง ดังนั้น สวท. เชียงรายควรให้ความสำคัญในการนำเสนอรายการวิทยุผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถรับฟังเสียงและรับชมภาพเคลื่อนไหวของผู้จัดรายการขณะที่กำลังจัดรายการวิทยุ

ส่วนอีกหนึ่งเหตุผลของการไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ที่ระบุว่า เป็นเพราะสัญญาณไม่ชัดเจนนั้นผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า สวท. เชียงราย ควรมีการตรวจสอบระบบการส่งสัญญาณในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเชียงราย และพื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถรับฟังรายการจาก สวท. เชียงรายได้ ว่าสัญญาณคลื่นวิทยุที่ได้ส่งไปนั้นเป็นกำลังส่งซึ่งเพียงพอที่จะทำให้คลื่นวิทยุจาก สวท. เชียงราย เกิดความชัดเจนในการรับฟังหรือไม่ หากพบพื้นที่ใดที่ไม่มีความชัดเจนของสัญญาณ เจ้าหน้าที่เทคนิคจะได้ปรับปรุงแก้ไขระบบสัญญาณให้เกิดความชัดเจนของคลื่นให้ดียิ่งขึ้นไป

1.2 เหตุผลที่ชอบฟังจากสถานีอื่น

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ประมาณ 1 ใน 3 ชอบฟังเพลงจากสถานีวิทยุคลื่นอื่น ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้รับสารบางคนที่จะเลือกสื่อตามความเคยชิน และจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงการรับสื่อที่เคยรับอยู่ กล่าวคือหากเปิดคลื่นวิทยุคลื่นไหนไว้ ผู้รับสารก็จะตั้งคลื่นนั้นไว้ในเครื่องรับวิทยุ หากผู้รับสารเปิดเครื่องรับวิทยุ ก็จะได้รับฟังแต่คลื่นวิทยุที่เคยตั้งไว้และไม่ได้เปลี่ยนไปฟังคลื่นอื่นเลย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สวท. เชียงราย ควรศึกษาถึงการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงของสถานีวิทยุคลื่นต่าง ๆ ว่าในแต่ละสถานีมีการจัดรายการวิทยุอย่างไรที่ทำให้กลุ่มผู้ฟังให้ความสนใจที่จะติดตามรับฟังการจัดรายการวิทยุของสถานีวิทยุนั้น ๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงของ สวท. เชียงราย หากจุดไหน สวท. เชียงราย คืออยู่แล้วก็ควรรักษามาตรฐานคุณภาพของสถานีไว้ แต่หากจุดไหนที่ สวท. เชียงราย ดีไม่เทียบเท่าสถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นอื่น ก็ควรนำวิธีการของสถานีนี้นั้นมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการและรูปแบบในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงของ สวท. เชียงราย ให้ดียิ่งขึ้น

2. กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

2.1 ความชัดเจนของคลื่นวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง ระบุว่า ความชัดเจนของคลื่นดีพอสมควร ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบกำลังส่งสัญญาณวิทยุให้มีความชัดเจนของคลื่นในระดับดีมาก และควรมีแรงส่งที่สามารถส่งสัญญาณคลื่นวิทยุได้ครอบคลุม

พื้นที่ของจังหวัดเชียงราย และพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดเชียงรายเพื่อให้สามารถรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2 การรบกวนจากคลื่นสัญญาณอื่น

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบ 1 ใน 4 ระบุว่า ขณะเปิดรับฟังคลื่นวิทยุจาก สวท. เชียงราย จะเกิดคลื่นรบกวน ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการตรวจสอบหาที่มาของปัญหาคลื่นสัญญาณที่รบกวนว่าเกิดปัญหาขึ้นเพราะสาเหตุใด

2.3 เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 1 ใน 3 ระบุว่า ฟังเพราะเปิดเจอคลื่นโดยบังเอิญ ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการประชุมวางแผนการประชาสัมพันธ์สถานีวิทยุของ สวท. เชียงราย ในหลากหลายสื่อ อาทิ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อโฆษณา ด้วยการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง และมีความทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้คลื่นวิทยุของ สวท. เชียงราย ได้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในกลุ่มผู้ฟังวิทยุกระจายเสียง และผู้จัดรายการวิทยุของ สวท. เชียงราย ควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ ขณะที่มีการดำเนินรายการ ผู้จัดรายการสามารถประชาสัมพันธ์รายการของ สวท. เชียงราย ด้วยการพูดให้ผู้ฟังรับรู้ว่าขณะนี้ได้รับฟังรายการวิทยุในคลื่นของ สวท. เชียงราย FM 95.75 MHz. เพราะการประชาสัมพันธ์รายการอย่างต่อเนื่องจะสามารถช่วยให้ผู้ฟังเกิดการจดจำคลื่นวิทยุได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการปรับปรุง พัฒนาผังรายการให้เป็นที่น่าสนใจและน่าติดตามรับฟังของผู้ฟังรายการวิทยุมากยิ่งขึ้น

2.4 ความถี่ในการติดตามรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง ระบุว่า ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง นั้นแสดงถึงความไม่ต่อเนื่องในการติดตามรับฟังของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการพิจารณาถึงผังรายการ และรูปแบบรายการให้มีความน่าสนใจ แปลกใหม่ น่าติดตาม และดึงดูดให้ผู้ฟังได้เพิ่มความถี่ในการติดตามรับฟังให้มากขึ้น

2.5 ระยะเวลาในการรับฟังรายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย เฉลี่ยต่อวัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณ 1 ใน 4 ระบุว่า ฟังเพียง 1 ชั่วโมงต่อวัน ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรพิจารณาจุดอ่อนของการจัดรายการในแต่ละรายการ และปรับปรุงรายการให้มีความน่าสนใจ และดึงดูดผู้ฟังให้ติดตามรับฟังรายการอย่างต่อเนื่องมากขึ้น

3. ด้านภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมากกว่าครึ่ง ให้ข้อเสนอว่าผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงของ สวท. เชียงราย ควรเลือกใช้ภาษาเหนือในการดำเนินรายการ ดังนั้นผู้จัดรายการควรพิจารณาในการเลือกใช้ภาษาในการดำเนินรายการให้เหมาะสมต่อไป

4. รายการวิทยุจาก สวท. เชียงราย ที่เคยรับฟัง

4.1 รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนประมาณ 1 ใน 3 รับฟังรายการ ดังนั้นด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการระดับเลข ๆ ในเรื่องการมีอารมณ์ขันและสอคมแทรกมุก ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ฟัง ผู้จัดรายการควรควบคุมการเกิดความตึงเครียดในการจัดรายการ โดยผู้จัดรายการควรมีทักษะในการจับเชื่อมโยงประเด็น ไม่มีอคติ ไม่ลำเอียง ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกความคิดเห็นมากขึ้น และควรปรับปรุงทักษะการจัดรายการ และระมัดระวังเรื่องความเป็นกลางให้เหมาะสม

ด้านวิธีการนำเสนอ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อวิธีการนำเสนอในระดับพอใจ ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มระดับความพึงพอใจในระดับที่สูงขึ้น จึงควรปรับปรุงการจัดรายการให้น่าสนใจมากขึ้น และควรหาบุคคลที่รับผิดชอบมาร่วมรับฟังปัญหาและหาทางแก้ไข เนื่องจากเป็นรายการ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การนำเสนอควรทำในรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังให้หันมารับฟังรายการ เพื่อร่วมกับรับฟังปัญหา และระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหา โดยการจัดรายการแต่ละครั้งควรมีบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเป็นผู้รับผิดชอบในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้จัดรายการได้นำเสนอในรายการ อีกทั้งผลการวิจัยยังพบว่าในด้านการประชาสัมพันธ์รายการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับเลข ๆ ในเรื่องการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการประชาสัมพันธ์รายการอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการขยายกลุ่มผู้ฟังให้กว้างขึ้น

ด้านผลกระทบ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีผลกระทบปานกลางด้านการเปลี่ยนพฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของรายการ และมีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ดังนั้นควรมีการพิจารณาเนื้อหาที่จะนำเสนอในรายการให้มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมของผู้ฟังให้มากขึ้น รวมถึงเป็นเรื่องราวที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟังและบุคคลรอบตัวของผู้ฟังให้มากที่สุด

4.2 รายการข่าวท้องถิ่น (แนวเวียงเจียงฮาย)

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนเกือบ 1 ใน 2 รับฟังรายการ ดังนั้น

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับพอใจ ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มระดับความพึงพอใจในระดับที่สูงขึ้น ควรมีการวิเคราะห์ข่าวมากขึ้น ควรมีการปรับปรุงผู้จัดรายการโดยให้มีทีมงานในการทำงานในการหาข่าว ควรเพิ่มทักษะในการใช้ภาษา และควรเพิ่มเวลาในการอ่านข่าว ดังนั้นผู้จัดรายการ ควรมีทีมงานในการหาข่าว วิเคราะห์ข่าว เพื่อให้ผู้ฟังได้ฟังข่าวที่หลากหลาย ด้วยข่าวที่เจาะลึกมากขึ้น รวมถึงปรับปรุงทักษะการจัดรายการ และการใช้ภาษาที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ฟังเกิดเข้าใจจากการรับฟังข่าว

ด้านเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาในระดับพอใจ ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มระดับความพึงพอใจในระดับที่สูงขึ้น ควรนำเสนอข่าวท้องถิ่นที่มีผลกระทบต่อผู้ฟังจริง ๆ ควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย ข่าวควรเจาะลึกทันเหตุการณ์ และควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น กล่าวคือ ควรมีการเลือกเนื้อหาที่จะนำเสนอในรายการให้เหมาะสม และควรเลือกประเด็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวกับกลุ่มผู้ฟัง โดยเน้นประเด็นเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เจาะลึกเนื้อหา และทันเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในสังคมขณะนั้น อีกทั้งควรพิจารณาเพิ่มเวลาในการจัดรายการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟังมากที่สุด

ด้านวิธีการนำเสนอ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อวิธีการนำเสนอในระดับพอใจ ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มระดับความพึงพอใจในระดับที่สูงขึ้น การปรับปรุงรายการควรทำการจัดรายการให้น่าสนใจมากขึ้น โดยมีการทำข่าวสดนอกพื้นที่ และควรมีการวิเคราะห์เจาะลึกเบื้องหลังข่าว เนื่องจากการทำข่าวสดในพื้นที่ในบางโอกาส เป็นการสร้างความน่าสนใจให้ผู้ฟัง

ติดตามรับฟังรายการ และปัจจุบันผู้ฟังนิยมรับฟังข่าวที่มีการเจาะลึกข่าวมากขึ้น อีกทั้งผลการวิจัยพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์รายการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับเฉย ๆ ในเรื่องการแนะนำประเด็นที่จะนำเสนอในครั้งต่อไป ดังนั้น สวท. เชียงราย ควรมีการประชาสัมพันธ์รายการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการขยายกลุ่มผู้ฟังให้กว้างขึ้น

ด้านผลกระทบ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบน้อย ด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ดังนั้นควรมีการพิจารณาเนื้อหาที่จะนำเสนอให้มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้ฟัง และเชื่อมโยงถึงบุคคลคนใกล้ชิดของผู้ฟังให้มากขึ้น เพื่อที่ผู้ฟังจะได้นำเอาข้อมูลข่าวสารความรู้ที่ได้รับฟังไปเผยแพร่และบอกต่อกับบุคคลใกล้ชิดต่อไป

4.3 รายการคลินิกแก้จน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบ 1 ใน 5 เคยรับฟังรายการคลินิกแก้จน แต่ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยอยู่ในระหว่างขั้นตอนการสรุปผลการวิจัยนั้น การจัดรายการคลินิกแก้จนได้สิ้นสุดโครงการไปแล้ว ดังนั้นหากจะมีโครงการลักษณะเดียวกันนี้ขึ้นมาอีก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ

ด้านผู้จัดรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผู้จัดรายการในระดับเฉย ๆ ในเรื่องความเป็นกันเองกับผู้ฟัง เรื่องการใช้ปฏิภาณไหวพริบ และเรื่องลีลาในการพูด ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ฟัง ผู้จัดรายการควรมีการปรับปรุง และพัฒนาเทคนิคการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง โดยควรลดลักษณะของการจัดรายการ ในรูปแบบความเป็นราชการ ควรลดเนื้อหาข่าวสารที่เป็นทางการทางการ ด้วยการศึกษาถึงเทคนิคและวิธีการในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง รูปแบบใหม่ ๆ ที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังให้มากขึ้น เพราะการที่ผู้จัดรายการมีเทคนิคใหม่ ๆ ในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น จะส่งผลต่อการเพิ่มการติดตามรับฟังรายการของผู้ฟังได้ และการเพิ่มส่วนร่วมของประชาชนก็มีส่วนทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจในการติดตามรับฟังด้วยอีกทางหนึ่ง

ด้านความเหมาะสมของรายการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับเฉย ๆ ในเรื่อง วันที่จัดรายการ และ เรื่องช่วงเวลาจัดรายการ ดังนั้นในโครงการครั้งต่อไป หากมีการจัดรายการคลินิกแก้จนขึ้นมาอีกครั้ง ควรมีการพิจารณาเลือกวันและเวลาที่ออกอากาศ ให้เหมาะสม และควรสำรวจ

ความต้องการจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายของรายการ เพื่อที่กลุ่มเป้าหมายจะสามารถติดตามรับฟังรายการได้เต็มที่

ด้านผลกระทบ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบน้อยด้านการส่งเสริมคนอื่นให้ปฏิบัติตาม ดังนั้นควรมีการพิจารณาเนื้อหาที่จะนำเสนอให้มีความเกี่ยวข้องกับ การดำเนินชีวิตของผู้ฟัง และเชื่อมโยงถึงบุคคลคนใกล้ชิดของผู้ฟังให้มากขึ้น และควรมีการนำเสนอให้ผู้ฟังเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ที่ได้รับฟังมา เพื่อที่ผู้ฟังจะได้นำเอาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่ได้รับฟังมานั้นไปเผยแพร่และบอกต่อกับบุคคลใกล้ชิดต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการเก็บข้อมูล

1.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นควรว่าการเก็บข้อมูลในครั้งต่อไปควรวิจัยให้กว้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในจังหวัดเชียงรายทุกอำเภอ และหลากหลายอาชีพมากขึ้น

1.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นควรว่าการประเมินผลเป็นสิ่งที่ควรทำเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการติดตามรับทราบผลความสำเร็จของการจัดรายการ

1.3 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นควรว่า การเก็บข้อมูลควรเก็บเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีวิทยุกระจายเสียงเท่านั้น เพราะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีวิทยุกระจายเสียงมีประโยชน์น้อยมากต่อการประเมินการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง

2. ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นควรว่า ควรมีการประเมินเหตุผลของกลุ่มผู้ฟังที่ไม่ติดตามหรือไม่สนใจรายการของ สวท. เชียงรายอย่างละเอียด เพื่อจะได้ทราบถึงจุดอ่อนของสถานีเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ติดตามฟัง

3. ข้อเสนอแนะเรื่องตัวแปรและเรื่องที่ควรวิจัย

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นควรว่า การวัดความพึงพอใจและผลกระทบ ควรวัดเพียงรายการเดียว เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้วัดความพึงพอใจและผลกระทบทั้ง 3 รายการวิทยุเมื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจะเริ่มเบื่อหน่ายในการตอบคำถามซ้ำ ๆ กัน ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลได้ง่าย

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. 2541. สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2545. สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กลุ่มวิจัยและพัฒนา สำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์. 2548. โครงการสำรวจความนิยมและความคิดเห็นการเปิดรับฟังรายการข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และการเปิดรับชมรายการข่าวทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ของกรมประชาสัมพันธ์ พื้นที่ทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2548. กรุงเทพมหานคร: เอกสารราชการ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิราภรณ์ สุวรรณวาทกิจ. 2534. การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง (หน่วยที่ 1-7). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจริญพงษ์ คำมีสว่าง . 2548. วิทยุชุมชนภาคเหนือผุดเงื่อนไข 100% แห่เปิด-รับโฆษณาตลาดป่วนตลาด. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.manageronline.com> (1 มิถุนายน 2548).
- ฐานิศร์ ถิระสาโรช. 2544. พฤติกรรมกรเปิดรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ทวีป ศิริวิเศษ. 2544. การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- เทศบาลอำเภอเชียงแสน. 2548. รายงานสถิติจำนวนประชากรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร จังหวัดเชียงราย, จังหวัดเชียงราย.
- นภาพรณ์ อัจฉริยะกุล. 2539. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์ (หน่วยที่ 1-7). พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. 2549. คลื่นวิทยุยอดนิยมของชาวกทม. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.krc.co.th> (10 พฤษภาคม 2549).

- บำรุงสุข สุขพรรณ. 2533. บทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาสังคม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญเกื้อ คอราเวช. 2540. คู่มือผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปัญญา แป้นเพชร. 2541. การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อรายการวิทยุที่ผลิตโดยศูนย์ผลิตรายการและข่าวกรมตำรวจ. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปัทมาวดี หล่อวิจิตร. 2539. ทศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ“รายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง”ของผู้ชมกรุงเทพฯ. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรนภา แก้วลาย. 2538. ความต้องการข่าวสารและความพึงพอใจในการรับฟังข่าวสารต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ศึกษาเฉพาะกรณี ข้าราชการกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุพา สุภากุล. 2542. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก สุโข. 2540. การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: พชรกานต์พับลิเคชั่น จำกัด.
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกำแพงเพชร. 2548. เทคนิคการจัดรายการวิทยุ. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.geocities.com/radiokp> (10 สิงหาคม 2548).
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย. 2548. ข้อมูลของสถานี. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.chiangrai.prdnorth.in.th> (15 กรกฎาคม 2548).
- สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง กระทรวงแรงงาน. 2549. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดเชียงราย. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.bot.or.th> (5 กันยายน 2549).
- สุภาวรรณ จรูญเมธา. 2537. ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนสนใจรับฟังรายการข่าววิทยุในลักษณะสนทนาข่าว ศึกษาเฉพาะกรณี: รายการวิทยุเนชั่นนิวส์ทอล์ก. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสกสรร สายสีสด. 2539. โครงร่างงานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัด
ขอนแก่นที่มีต่อรายการวิทยุกระจายเสียงผ่านดาวเทียมจากกรุงเทพมหานคร.

อุดรธานี: อัดสำเนา.

วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ และ จิราพร วิทยศศักดิ์พันธ์. 2546. การประเมินผลความสำเร็จของรายการ
“พลิกแผ่นดินชีวิตเกษตรกรไทย” ตามโครงการประชาสัมพันธ์การฟื้นฟูอาชีพ
เกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ของกรมประชาสัมพันธ์. เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว. 2546. “คลื่นเสียงแห่งพลัง.” มติชน. 20 (สิงหาคม): 6.

อุษา จันทร์ประภาส. 2535. แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของ
ชุมชนจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Maxwell McCombs and Lee Becker. 1987. Using Mass Communication Theory.
Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

McQuail, D. 1987. Mass Communication Theory: An Introduction. London:
Sage Publications.

_____. 1994. Mass Communication Theory. 3ed. London: Sage Publications.

อ้างอิงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. 2541. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การประเมินผลรายการวิทยุเพื่อข่าวสารความรู้ ของสถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง	☐ sex
2. อายุ	ปี		☐ age
3. ชุมชนที่อาศัยอยู่	อำเภอ.....		☐ res
4. สถานภาพทางครอบครัว			☐ status
	☐ 1. โสด	☐ 2. สมรส	
	☐ 3. หย่า	☐ 4. หม้าย	
5. ระดับการศึกษาสูงสุด			☐ edu
	☐ 1. ประถมศึกษา	☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น	
	☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	☐ 4. อนุปริญญา หรือ ปวส.	
	☐ 5. ปริญญาตรีขึ้นไป		
6. อาชีพ (ปัจจุบัน)			☐ occ
	☐ 1. รับราชการ	☐ 2. รับจ้าง	
	☐ 3. ค้าขาย	☐ 4. เกษตรกร	
	☐ 5. หัตถกรรม	☐ 6. พนักงานบริษัท	
	☐ 7. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ 8. นักเรียน นักศึกษา	
	☐ 9. ไม่ประกอบอาชีพ	☐ 10. อื่น ๆ (ระบุ)	
7. รายได้เฉลี่ย	บาท ต่อเดือน		☐ income
8. จำนวนเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง	เครื่อง		☐ num

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

1. การรับฟังรายการวิทยุจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

- ☐ 1. รับฟังรายการจาก สวท. เชียงราย (ข้ามไปข้อ 2) ☐ listen
- ☐ 2. ไม่ฟังรายการจาก สวท. เชียงราย (ถามต่อ) ☐ why
- 2.1 เหตุใดจึงไม่ฟังรายการ ☐ rea
- 2.2 เหตุผลที่ชอบฟังสถานีอื่น ☐ con
- ☐ เนื้อหา (1.ความรู้ทั่วไป 2.การเมือง 3.เศรษฐกิจ 4.บันเทิง 5.เพลง ☐ sty
6.ข่าววิเคราะห์เจาะลึก 7.ส่งเสริมอาชีพ 8.อื่น ๆ ระบุ.....)
- ☐ รูปแบบและวิธีการจัดรายการ (1.พูดคุย 2.สัมภาษณ์ 3.ละคร
4.สารคดี 5.นิตยสารทางอากาศ 6.อื่น ๆ (ระบุ).....)

2. รูปแบบรายการที่ชอบฟังจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. ข่าว ☐ rd1 ☐ rd2
- ☐ 2. สารคดี ☐ rd3 ☐ rd4
- ☐ 3. เพลง / บันเทิง ☐ rd5 ☐ rd
- ☐ 4. นิตยสารทางอากาศ ☐ rd7
- ☐ 5. การสนทนา ☐ rd
- ☐ 6. การสัมภาษณ์ ☐ rd7
- ☐ 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. เนื้อหารายการที่ชอบฟังจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. สุขภาพ ☐ r1 ☐ r2
- ☐ 2. การเมือง ☐ r3 ☐ r4
- ☐ 3. ส่งเสริมอาชีพ ☐ r5 ☐ r6
- ☐ 4. วัฒนธรรม ☐ r7 ☐ r8
- ☐ 5. วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี ☐ r9 ☐ r10
- ☐ 6. กีฬา ☐ r11 ☐ r12
- ☐ 7. เศรษฐกิจ ☐ r
- ☐ 8. การเกษตร ☐ r
- ☐ 9. การศึกษา ☐ r
- ☐ 10. ศาสนา ☐ r
- ☐ 11. เพลง (ระบุแนวเพลง)..... ☐ r
- ☐ 12. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... ☐ r

5. ความชัดเจนของคลื่น จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

- ☐ 1. ชัดเจนดีมาก ☐ clear
- ☐ 2. ชัดเจนพอสมควร ☐ clear
- ☐ 3. ไม่ค่อยชัดเจน ☐ clear

6. การรบกวนจากวิทยุชุมชน

- ☐ 1. รบกวน ☐ noise
- ☐ 2. ไม่รบกวน ☐ noise

7. เหตุผลที่ติดตามรับฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย
(ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

☐ 1. ฟังเพราะเปิดเจอคลื่นโดยบังเอิญ	☐ 2. ผู้อื่นพูดถึง เลยเปิดฟังตาม	☐ real
☐ 3. เพื่อได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ทันสถานการณ์	☐ 4. เพื่อมีเรื่องคุยกับเพื่อนฝูง	☐ rea2
☐ 5. ฟังเพื่อสร้างความมั่นใจในแนวทางที่ปฏิบัติอยู่	☐ 6. ฟังเพื่อความบันเทิง	☐ rea3
☐ 7. ฟังเพื่อได้แนวปฏิบัติใหม่ ๆ	☐ 8. ฟังเพื่อฆ่าเวลา	☐ rea4
☐ 9. เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	☐ 10. ดิด DJ. หรือผู้จัดรายการ	☐ rea5
☐ 11. อื่น ๆ (ระบุ).....		

8. ความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

☐ 1. ฟังเป็นประจำทุกวัน	☐ 2. ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง	☐ often
☐ 3. นานๆ ฟังที	☐ 4. ฟังน้อยมาก	

9. ระยะเวลาในการรับฟังจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย เฉลี่ยต่อวัน

☐ 1. น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ต่อ วัน	☐ 2. 1 ชั่วโมง ต่อ วัน	☐ hour
☐ 3. 2 ชั่วโมง ต่อ วัน	☐ 4. 3 ชั่วโมง ต่อ วัน	
☐ 5. 4 ชั่วโมง ต่อ วันหรือมากกว่า (ระบุ).....		

10. ช่วงเวลาในการรับฟังวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย
(ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

☐ 1. 05.00 – 06.00 น.	☐ 2. 06.00 – 07.00 น.	☐ ti1 ☐ ti2
☐ 3. 07.00 – 08.00 น.	☐ 4. 08.00 – 09.00 น.	☐ ti3 ☐ ti4
☐ 5. 09.00 – 10.00 น.	☐ 6. 10.00 – 11.00 น.	☐ ti5 ☐ ti6
☐ 7. 11.00 – 12.00 น.	☐ 8. 12.00 – 13.00 น.	☐ ti7 ☐ ti8
☐ 9. 13.00 – 14.00 น.	☐ 10. 14.00 – 15.00 น.	☐ ti9 ☐ ti10
☐ 11. 15.00 – 16.00 น.	☐ 12. 16.00 – 17.00 น.	☐ ti11 ☐ ti12
☐ 13. 17.00 – 18.00 น.	☐ 14. 18.00 – 19.00 น.	☐ ti13 ☐ ti14
☐ 15. 19.00 – 20.00 น.	☐ 16. 20.00 – 21.00 น.	☐ ti15 ☐ ti16
☐ 17. 21.00 – 22.00 น.	☐ 18. 22.00 – 23.00 น.	☐ ti17 ☐ ti18
☐ 19. 23.00 – 24.00 น.		☐ ti19

11. รายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย ที่เคยรับฟัง
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน	☐ 2. รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงราย)	☐ pg1 ☐ pg2
☐ 3. รายการคลินิกแก้จน	☐ 4. ไม่เคยฟังทั้ง 3 รายการ	☐ pg3 ☐ pg4

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการได้รับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียง

ii) แห่งประเทศไทย จ. เชียงราย

ความหมายของระดับความพึงพอใจ 5 = พอใจมาก 4 = พอใจ 3 = เฉย ๆ 2 = ไม่พอใจ 1 = ไม่พอใจมาก

ระดับความพึงพอใจในการรับฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย	รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน					รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงาย)					รายการคลินิกแก้จน				
	ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ผู้จัดรายการ															
- การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย											☐ sra1	☐ srb1	☐ src1		
- สไตล์ในการพูด											☐ sra2	☐ srb2	☐ src2		
- การสร้างความน่าเชื่อถือศรัทธา (ด้วยเหตุผล และตัวอย่าง)											☐ sra2	☐ srb2	☐ src3		
- การใช้ภูมิภาค ไหวพริบ											☐ sra4	☐ srb4	☐ src4		
- ความบันเทิงเ็นเองกับผู้ฟัง											☐ sra5	☐ srb5	☐ src5		
- การมีอารมณ์ขันและ สอดแทรกมุก											☐ sra6	☐ srb6	☐ src6		

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียง

แห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

ความหมายของระดับความพึงพอใจ 5 = พอใจมาก 4 = พอใจ 3 = เฉยๆ 2 = ไม่พอใจ 1 = ไม่พอใจมาก

ระดับความพึงพอใจในการรับฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย	รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน					รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงจังหวัดเชียงราย)					รายการเคลื่อนไหวทันใจ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. ประเด็นที่น่าสนใจ															
- ความน่าสนใจของประเด็น															
- ความสดและทันเหตุการณ์															
- การเจาะลึกข้อมูล															
- เป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีประโยชน์															
- มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชน															
3. รูปแบบรายการ															
- รูปแบบรายการน่าสนใจ															
- การดำเนินเนื้อหา การดำเนินเรื่อง															
- การนำเสนอที่น่าสนใจ															
- การโทรศัพท์เข้าไปในรายการหรือมีส่วนร่วมกับการ															

☐ sra7 ☐ srb7 ☐ src7
☐ sra8 ☐ srb8 ☐ src8
☐ sra9 ☐ srb9 ☐ src9
☐ sra10 ☐ srb10 ☐ src10
☐ sra11 ☐ srb11 ☐ src11
☐ sra12 ☐ srb12 ☐ src12
☐ sra13 ☐ srb13 ☐ src13
☐ sra14 ☐ srb14 ☐ src14
☐ sra15 ☐ srb15 ☐ src15

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการเปิดรับฟังรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียง

แห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

ความหมายของระดับความพึงพอใจ 5 = พอใจมาก 4 = พอใจ 3 = เฉย ๆ 2 = ไม่พอใจ 1 = ไม่พอใจมาก

ระดับความพึงพอใจในการรับฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย	รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน					รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงราย)					รายการคณิกแก๊ง					
	ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4. ความเหมาะสมของรายการ																
- วันที่จัดรายการ																☐ sra16 ☐ srb16 ☐ src16
- ช่วงเวลาที่จัดรายการ																☐ sra17 ☐ srb17 ☐ src17
- ความยาวของรายการ																☐ sra18 ☐ srb18 ☐ src18
5. การประชาสัมพันธ์รายการ																
- การแนะนำประเด็น หรือเรื่องที่นำเสนอในครั้งต่อไป																☐ sra19 ☐ srb19 ☐ src19

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของประชาชนที่มีต่อรายการวิทยุกระจายเสียง

ของสถานีวิทยุกระจายเสียง จ. เชียงราย

ความหมายของระดับผลกระทบ

5 = มีผลกระทบมากที่สุด 4 = มีผลกระทบมาก 3 = มีผลกระทบปานกลาง 2 = มีผลกระทบน้อย 1 = มีผลกระทบน้อยที่สุด

ระดับผลกระทบจากการรับฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย	รายการเสียงสะท้อน					รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงจังหวัดเชียงราย)					รายการกลั่นกรอง				
	จากประชาชน					ระดับผลกระทบ					ระดับผลกระทบ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
- เกิดความรู้และมีมุมมองใหม่ ๆ											☐ era20	☐ erb20	☐ erc20		
- เกิดแรงจูงใจและเห็นพ้องต่อข้อมูล ข่าวสาร											☐ era21	☐ erb21	☐ erc21		
- มีการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม											☐ era22	☐ erb22	☐ erc22		
- การเปลี่ยนพฤติกรรมตามคำแนะนำของรายการ											☐ era23	☐ erb23	☐ erc23		
- การส่งเสริมให้คนอื่นปฏิบัติตามคำแนะนำของ											☐ era24	☐ erb24	☐ erc24		

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในการปรับปรุงรายการของสถานีวิทยุ
กระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงราย

★ ภาษาที่ใช้ในการดำเนินรายการ

1. ☐ ภาษาเหนือ

2. ☐ ภาษากลาง

☐ langrd

★ รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

1. ผู้ดำเนินรายการ

☐ voia

2. เนื้อหาที่น่าสนใจ

☐ voib

3. วิธีการนำเสนอ

☐ voic

★ รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงราย)

1. ผู้ดำเนินรายการ

☐ newsa

2. เนื้อหาที่น่าสนใจ

☐ newsb

3. วิธีการนำเสนอ

☐ newsc

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

จิตรดดา ใจสุบรรณ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างผังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย

ผังรายการหลัก สวท. เชียงราย ระบบ FM 95.75 MHz ประจำเดือน กันยายน 2548

ผังรายการหลัก สวท. เชียงราย ระบบ FM 95.75 MHz ประจำเดือน...กันยายน 2548 ...

เวลา/วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
04.50 น.	ทดลองเครื่อง / เปิดสถานี						
05.00 น.	รับอรุณ (อากาศกร ศรีนัม)			ธรรมะจาก สวท.ชว.	ธรรมสู่สันติ (วัดหลวงพ่อกวน) อิสระธรรม (ธรรมะอิสระ :)	รับอรุณ (อากาศกร)	
05.30 น.	สุขภาพดีเริ่มที่ บริโภคเป็น (YMCA)	สุขใจไป กับพลังงน	ชีวิตร่วมกับ ประกันสังคม	สภาวัฒนธรรม ทบประชาชน	ราชภัฏเชียงราย น ในหัวใจประจํา ชน	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า หลวงพ่อบประชาชน	นเรศวรสัมพันธ์
06.00 น.	เสียงวิทยุชุมชน (ถ้าเราอยู่, จักพรรดิ, บุญส่ง)				เพื่อนยามเช้า (ดวงจิต)		
วันพระเป็นธรรมะบรรยาย จากวัดป่าขาว อ.พาน จ.เชียงราย โดย พระครูชยเมธีคุณ							
06.30 น.	รายการ แวดวงเชียงใหม่ (เจริญพงษ์ คำนีสว่าง)					ผู้กำเมืองร้องข่าว (วรจัญญ์ กองแก้ว)	
07.00 น.	ถ่ายทอดข่าวและรายงานพิเศษ / สารคดี จาก สวท.กทท.						
08.00 น.	เที่ยงเวลา - เคารพธงชาติ/ ข่าว ประมวลตรา-ข่าวบริการ					นายกทักษิณคุยกับ ประชาชน	ปาฐกถาธรรม
08.15 น.	คุยกับหมอ	คนดัง สัมพันธ์	กกด.พบ ประชาชน	เสียงจากทั่วทุก (สมชาย เก่งฝาก)	ท้องถิ่นพัฒนา (เทศบาล อบจ.)		ผู้ว่า CEO (สวท.ชว.)
	โสมยาไทย						
	วิดิทัศน์ วิดิทัศน์ สุขภาพ						
09.00 น.	รายการ EFM (โฆษณา) 09.00-12.00 น. คัดข่าว/สเปค ทุกต้นชั่วโมง						
12.00 น.	ถ่ายทอดข่าวภาคกลางวัน และรายงานพิเศษ/สารคดี จาก สวท.กทท.						
13.00 น.	ชุมชนคนเชียงราย (ดวงจิต)		กีฬาวันพุธ (เจริญพงษ์)	วิดิทัศน์เมือง (เจริญพงษ์)	เชียงรายสปอร์ต	ครอบครัวเอื้ออาทร (สันติชัย)	สถานีเล็กๆ
13.30 น.	รายการ EFM (โฆษณา) 13.30-18.00 น. คัดข่าว/สเปค ทุกต้นชั่วโมง						
17.00 น.	ข่าวท้องถิ่นประจำวัน						
17.10 น.	รายการ EFM (โฆษณา)						
18.00 น.	เคารพธงชาติ						
18.01 น.	รายการ รัฐสภาของเรา (อากาศกร ศรีนัม)					UFM (แนนซี่)	พระพุทธศาสนา เพื่อประชาชน
19.00 น.	ถ่ายทอดข่าวภาคค่ำ (1) และรายการจาก สวท.กทท.						
19.30 น.	รอบเมืองเชียงราย (เจริญพงษ์ คำนีสว่าง)					วัยใส วัยชน (ดีเจ.เขวชน)	
20.00 น.	เที่ยงเวลา-ถ่ายทอดข่าวภาคค่ำ (2) จาก สวท.กทท.						
20.30 น.	เชียงราย ปริทรรศน์	ห่วงเพื่อน	ฟ้าใสเมืองไทย งาน (เห็นที่ อนุรักษ์ที่ 15	กระทรงร่วม งานพบ ประชาชน	ฟังที่นี่มีง เนทา (จัดทางน)	ท่องเที่ยวและ กีฬาทางเดิน (ก.การท่องเที่ยว)	เพื่อนเกษตร (ชกส., กบช.)
21.00 น.	ข่าวสั้นรายการ EFM (โฆษณา) 21.10-23.00 น. คัดข่าว/สเปค ทุกต้นชั่วโมง						
23.00 น.	อส.สัมพันธ์	เพื่อนยามดึก (ช่างเทคนิค)		เรดิโอ ชว (มฟล.)		คลื่นใสวัยทีน (ดีเจ.เขวชน)	
24.00 น.	ปิดสถานี						

หมายเหตุ เพื่อนยามดึก เปลี่ยนทุกสัปดาห์

ผังรายการหลัก สวท.เชียงราย ระบบ FM 95.75 MHz ประจำเดือนตุลาคม 2549

เวลา/วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
04.30 น.					เปิดสถานี		
05.00 น.					รายการ รับอรุณ จาก สวท. กทม.		
06.00 น.					ถ่ายทอดข่าวยามเช้า จาก สวท. กทม.		
07.00 น.					ถ่ายทอดข่าวและรายงานพิเศษ/สารคดี จาก สวท.กทม.		
08.00 น.	เทียบเวลา - เคารพธงชาติ / รายการบันทึกสถานการณ์ จาก สวท. กทม.				นายกรัฐมนตรี คุยกับประชาชน	ปาฐกถาธรรม	
08.30 น.						จากฟ้าสู่ดิน	
09.10 น.	รายการ เมืองไทยพัฒนา				เส้นทางการศึกษา	วิทยาศาสตร์ใกล้ตัว	
10.10 น.	รายการ สร้างสรรค์เศรษฐกิจไทย				ภูมิใจไทยทำ	สายใยสังคม	
11.10 น.	รายการ มองบ้านมองเมือง				กฎหมายชาวบ้าน	มองรอบด้าน	
12.00 น.					ถ่ายทอดข่าวภาคกลางวันและรายงาน จาก สวท.กทม.		
13.00 น.	ลูกทุ่งยามบ่าย (นิคม)	ลูกทุ่งยามบ่าย (สุขสันต์)			รายการจาก สวท.กทม.		
14.10 น.	รายการ วิทย์แรงงาน				รายการจาก สวท.กทม.		
16.10 น.					รายการ เสียงจากประชาชน		
17.10 น.					รายการ หมุนตามวัน จาก สวท.กทม.		
18.00 น.					เทียบเวลา - เคารพธงชาติ		
18.01 น.					รายการ หมุนตามวัน ช่วงที่ 2 จาก สวท.กทม.		
19.00 น.					ถ่ายทอดข่าวภาคกลางวันและรายงาน จาก สวท.กทม.		
19.30 น.					รายการ สะครวญ		
20.00 น.					เทียบเวลา-ถ่ายทอดข่าวภาคค่ำ จาก สวท.กทม.		
20.30 น.					รายการ สังคีตภิรมย์		
21.10 น.					รายการจาก สวท.กทม.		
22.10 น.					รายการ เพื่อนฝัน		
23.10 น.					รายการ เสียงจากบางกอก (ภาษาพม่า)		
24.00 น.					ปิดสถานี		

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างบทรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย

ตัวอย่างบทรายการวิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ. เชียงราย

รายการเสียงสะท้อนจากประชาชน

ผู้จัดรายการ นายวรณัฐ ทองแก้ว

ภาษาที่ใช้จัดรายการ ภาษากลาง

วันที่จัดรายการ วันเสาร์

เวลาที่ออกอากาศ 08.50 – 09.15 น.

วันที่ได้บันทึกรายการ กรกฎาคม 2548

บทรายการ

1. การเปิดรายการ

“นายกรัฐมนตรี ท่านพลตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรท่านมีเรื่องราวที่อยู่ในใจ เยอะแยะนะครับนำเรียนพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ ด้วยความเป็นกันเองว่าท่านนายกรัฐมนตรีที่อยากจะบอกกล่าวพี่น้องประชาชนเหมือนสมาชิกคนหนึ่งของท่านว่าท่านทำอะไร เป็นอย่างไร เป็นหนึ่งในความห่วงใยของผู้บริหารประเทศของเราครับ วันนี้ผมวรณัฐ ทองแก้ว เข้ามาทำหน้าที่คนเดียวนะครับ วันนี้เราจะเปิดประเด็นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนนะครับ”

2. เนื้อหารายการที่น่าสนใจ

- กล่าวเปิดสายให้ประชาชนเข้ามาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ ๑ พล.๑ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวในรายการนายก ๑ ทักษิณคุยกับประชาชนว่า “เด็กฉลาดต้องมีพันธุกรรมที่ดี” ด้วยการตั้งประเด็นว่าเลี้ยงลูกอย่างไรถึงให้ลูกมีความฉลาด

- สายแรก มุมมองความคิดเห็นจากท่านเรือเอก สมคิด จากอำเภอขุนตาล บ้านคำสรูปใจความว่า “จะต้องสอนเด็กในวิชาการทำบัญชีค่าใช้จ่ายในครอบครัว และให้เยาวชนรู้เขารู้เรา”

- ผู้จัดรายการแนะนำรายการครั้งที่ 2 “ขณะนี้คุณผู้ฟังกำลังรับฟังรายการเสียงสะท้อนจากประชาชน ชาวเชียงราย ถึง ๑ พล.๑ นายกรัฐมนตรี ครับ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย หรือ สวท. เชียงราย เป็นประจำทุก ๆ วันเสาร์นะครับ เราจะพบกับตรงนี้ ระดมแนวความคิดจากพี่น้องชาวเชียงรายไปถึง ๑ พล.๑ นายกรัฐมนตรี กับมุมมองว่าเราจะช่วย ๑ พล.๑ นายกรัฐมนตรี ดูได้อย่างไรเกี่ยวกับบ้านเมืองของ

- สรุปประเด็นเรื่อง สบู่ดำ ที่ ๑ พล.๑ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวไว้ในรายการนายก ๑ ทักษิณคุยกับประชาชน

- สรุปเวลาที่เหลือของรายการ คือเหลือเวลาประมาณ 5 นาที และมีการแจ้งเบอร์โทรศัพท์ของสถานีแก่ผู้ฟัง

- สายที่ 2 มุมมองความคิดเห็นจากคุณสุวัณ สุรูปใจความว่า “ต้องเริ่มที่คนในครอบครัว รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมที่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน รวมถึงการใช้กรอบของวัฒนธรรมภาคเหนือในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน”

3. การปิดรายการ

“วันนี้เราคงได้รับแค่ 2 สาย ครับคุณผู้ฟัง เวลาข้างนอกก็เดือนกระพริบ ๆ มาว่าใกล้หมดเวลาเต็มทีแล้วนะครับ วันนี้เราก็ต้องขอบคุณคุณท่านผู้ฟังนะครับที่ติดตามรับฟัง ถึงแม้ว่าวันนี้ยังไม่มีส่วนร่วมนะครับ คิดว่าเสาร์หน้า สัปดาห์ต่อ ๆ ไป นะครับ เราคงจะมีโอกาสได้ร่วมเสวนากันในพี่น้องชาวเชียงรายไปถึง ๆ พณ ๆ นายกรัฐมนตรีนะครับ

วันนี้กระผมนายวรจักร กองแก้ว และคุณสุขสันต์ เชื้อเมืองพาน น้องโสรดา และทีมงานด้านนอก รวมไปถึงท่านผู้อำนวยการพรสวรรค์ ศิริอินทราทร และทุก ๆ ฝ่ายที่บูรณาการทำรายการนี้ขึ้นมาเป็นประโยชน์แก่พี่น้องชาวเชียงราย ขอนำรายการนี้จากไปก่อนนะครับ เราจะมาพบกันใหม่ในสัปดาห์หน้านะครับ โชคดีทุกท่าน สวัสดีครับ”

รายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงสาย)

ผู้จัดรายการ

1. นายเจริญพงษ์ คำมีสว่าง

ภาษาที่ใช้จัดรายการ

ภาษาเหนือ

วันที่จัดรายการ

วันจันทร์-วันอาทิตย์

เวลาที่ออกอากาศ

06.30-07.00 น.

วันที่ได้บันทึกรายการ

27 กรกฎาคม 2548

บทรายการ

1. การเปิดรายการ

- เปิดด้วยเพลงบรรเลงพื้นเมือง

- สวัสดีครับท่านผู้ชม พบกับรายการข่าวท้องถิ่น (แวดวงเชียงสาย) นะครับ เป็นประจำทุกวันนะครับ ทาง สวท. เชียงราย FM 95.75 MHz นะครับ หกโมงครึ่งโดยประมาณจนถึงเจ็ดโมงครึ่ง และวันนี้ผมเจริญพงษ์ คำมีสว่าง นะครับ ก็เอาเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในจังหวัดเชียงรายของเรา และข่าวสารต่าง ๆ มาพูดมาจากับคุณผู้ฟังนะครับ”

2. เนื้อหารายการที่น่าสนใจ

1. การประชาสัมพันธ์การเทศกาลครั้งที่ 2 ถิ่นหิมะพาน ณ วัดศรีทรายมูล พุทธสมาคม จ. เชียงราย

2. ประชาสัมพันธ์การจัดโครงการธรรมะทัศนศึกษา ไหว้พระมงคลนาม 9 วัดในเขตกำแพงเมืองจังหวัดเชียงราย ในชื่อเข้าพรรษา พาครอบครัวไหว้พระ 9 วัด เพื่อการส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ศึกษาหลักธรรมะและเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยสำนักงานวัฒนธรรม จ.เชียงราย ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

3. นำเสนอข่าวเกี่ยวกับลำไย

-แจ้งข่าว การทำลายลำไยอบแห้งของปี พ.ศ. 2545 ที่เก็บไว้ในโกดังในทุกพื้นที่ของ จ. เชียงราย รวม 3,730 ตัน ไปทำการบดอัดเพื่อมาทำเป็นปุ๋ยให้กับเกษตรกร ณ ค่ายเมืองราย

มหาราช โดย พล.ตร.เอก เสรี พิศุทธิ.ตมิยูเวศ จเรตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด
เชียงรายและหัวหน้าการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

- ประชาสัมพันธ์ การจัดงานลำไยและของดีเมืองเชียงราย ณ วันที่ 5-7 สิงหาคม
2548 หน้าโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม

- แจ้งข่าวจากสำนักเกษตร จ. เชียงราย ที่ได้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้ผ่านการ
รับรองแหล่งผลิตของ จ. เชียงราย 2,452 ราย ในเขตพื้นที่ อ.พาน อ.ป่าแดด อ.แม่สรวย และอ.เทิง
เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม และ 28 กรกฎาคม ที่ผ่านมา เพื่อสนองตามนโยบายที่กระทรวงการเกษตร ฯ
ได้กำหนดให้มีการจัดการและสนับสนุนกลไกทางด้านการตลาดของลำไย

- แจ้งข่าวการแจกถุงรับขวัญเด็กแรกเกิด ของ จ.กำแพงเพชร (ที่ผู้จัดรายการได้
รับชมข่าวมา) และจังหวัดเชียงราย เพื่อสนองนโยบายพัฒนาเด็กแรกเกิดจนถึงผู้ใหญ่ เพื่อ
สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับการพัฒนาตามวัยและธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์
ณ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

- ข่าวเยาวชนไทยที่ไปแข่งขันชีวเคมีโอลิมปิกแล้วได้รางวัล 3 เหรียญทอง 1
เหรียญเงินรวมถึงแข่งขันคณิตศาสตร์โลกซึ่งได้มาได้รางวัล 2 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน

- รายงาน จ.เชียงราย ร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล ได้
จัดการสัมมนาเชิงกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาแรงงาน ร่วมกับตัวแทนผู้ใช้
แรงงานใน จ. เชียงราย 150 คน

3. การปิดรายการ

ผู้จัดรายการกล่าวลาผู้ฟัง “ครับคุณผู้ฟัง วันนี้รายการข่าวท้องถิ่น (แควเวียงเจียง
ฮาย) คงจะต้องจากลาท่านผู้ชมไปแล้วครับ เพราะว่าหมดเวลาแล้ว ขอบขอบคุณสำหรับคุณผู้ฟังที่ติดตาม
รับฟัง วันนี้ผมเจริญพียง คำมีสว่าง จากลา ก่อน วันพรุ่งนี้พบกันใหม่ สวัสดีครับ”

รายการคลินิกแก้จน

ผู้จัดรายการ

1. นายเจริญพงษ์ คำมีสว่าง

ภาษาที่ใช้จัดรายการ

ภาษาไทย

วันที่จัดรายการ

วันพฤหัสบดี ถึงวันศุกร์

เวลาที่ออกอากาศ

19.30-20.00 น.

วันที่ได้บันทึกรายการ

วันที่ 28 กรกฎาคม 2548

บทรายการ

1. การเปิดรายการ

1. เปิดรายการด้วยเสียงเพลงประกอบรายการคลินิกแก้จน ด้วยเพลงคาราวานแก้จน ขับร้องโดย แอ๊ด คาราบาว (ประมาณ 25 วินาที)

2. ผู้จัดรายการกล่าวทักทายผู้ฟัง

“สวัสดีครับท่านผู้ชม พบกับรายการคลินิกแก้จนนะครับ ทุกวันพฤหัสบดี ๙ วันศุกร์ นะครับ ทาง สวท. เชียงราย FM 95.75 MHz นะครับ ทุ่มครึ่งโดยประมาณครับ จนถึง 2 ทุ่ม รายการนะครับได้รับการสนับสนุนจากศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ หรือว่า สตจ. ซึ่งก็จะมีทั้งระดับจังหวัดและอำเภอละนะ ซึ่งทุกฝั่กฝั่ฝ่ายก็พยายามที่จะช่วยกันครับในเรื่องของการแก้ไขปัญหาความยากจน และวันนี้ผมเจริญพงษ์ คำมีสว่าง นะครับ ก็เอาเรื่องราวของการแก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัดเชียงรายของเรา มาพูดมาจากับคุณผู้ฟังนะครับ”

2. เนื้อหารายการที่น่าสนใจ

1. เปิดเพลงหอยให้ ตอนที่ 1 ขับร้องโดยบุญศรี รัตนัง

2. กล่าวเข้าเรื่องคาราวานแก้จนในประเด็นเรื่อง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้นำส่วนราชการทุกส่วนในจังหวัดเชียงรายไปขึ้นจักรยานเย็บเย็บเย็บเย็นประชาชน ตามนโยบายขึ้นจักรยานเย็บเย็บเย็บเย็น ๙ ซึ่งส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความยากจนของ จ. เชียงราย ณ ด. หางว อบต.หางว อ.เทิง จ.เชียงราย

3. เปิดเพลงหอยให้ ตอนที่ 2 ขับร้องโดยบุญศรี รัตนัง

4. ทักทายผู้ฟังครั้งที่ 2

“ขอบคุณผู้ฟังครับ นี่คือการรายการคลินิกแก้จน สวท. เชียงราย FM 95.75 MHz นะครับ มีคุณผู้ฟังได้ฟังกันทุกวันทุกวันพลหัทส ๙ วันศุกร์นะครับในช่วง ทุ่มครึ่งจนถึง 2 ทุ่มก็จะนำเอาเรื่องราวต่าง ๆ ของการแก้ไขปัญหาความยากจนของ จ. เชียงราย มาพูดคุย บอกกล่าวให้ฟังกันนะฮะ โดยการสนับสนุนจากจากศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ หรือว่า สตจ.”

5. กล่าวเรื่องการดำเนินตามนโยบายจักรยานเย็บเย็บเย็บเย็บของผู้นำว่าราชการจังหวัดเชียงราย (ต่อจากที่พูดค้างไว้ในตอนแรก) ในประเด็นการทำประชาคมระหว่างท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นายวรเกียรติ สมสร้อย กับตัวแทนชาวบ้าน ด.หางว อบต.หางว อ.เทิง จ.เชียงราย ในหลากหลายประเด็น คือ

- เรื่องการขอแหล่งน้ำต่าง ๆ เอาไว้ใช้ในการเกษตร
- เรื่องมลภาวะต่างๆ ที่จะเกิดจากการบ่มไบยาที่ใช้ถ่านหิน
- เรื่องการสร้างถนน
- เรื่องที่ดินทำกินที่ส่วนหนึ่งยังไม่ได้เอกสารสิทธิ์

6. กล่าวฝากประชาสัมพันธ์นโยบายจักรยานเย็บเย็บเย็บเย็บของผู้นำว่าราชการจังหวัดเชียงรายว่าจะไปในอีกหลายๆ พื้นที่

7. เปิดเพลง 1 ต. 1 ผลิตภัณฑ์ ขับร้องโดย วิฑูร ใจพรหม

3. การปิดรายการ

ผู้จัดรายการกล่าวลาผู้ฟัง “ขอบคุณผู้ฟัง วันนี้รายการคลินิกแก้จนคงจะต้องจากลาท่านผู้ชมไปแล้วครับ เพราะว่าหมดเวลาแล้ว ขอบคุนสำหรับคุณผู้ฟังที่ติดตามรับฟัง ขอบคุนสำหรับศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน แห่งชาติ วันนี้ผมเจริญพวงษ์ คำมีสว่าง จากลา ก่อน วันพรุ่งนี้พบกันใหม่ สวัสดีครับ”

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวจิตรลดา ใจสุบรรณ
เกิดเมื่อ	14 ธันวาคม 2524
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ จังหวัดเชียงราย
	พ.ศ. 2546 ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2547 - 2549 ถ่ายทำและตัดต่อสารคดีโทรทัศน์ พิธีกรรายการชีวิตและแผ่นดิน สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2549 กองบรรณาธิการ และฝ่ายจัดหาข้อมูล บริษัท เจเนซิส มีเดีย คอม จำกัด จังหวัดเชียงใหม่